

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 06 30
COM(2016) 411 final

2016/0190 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

**dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu
vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo (nauja redakcija)**

{SWD(2016) 207 final}

{SWD(2016) 208 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šiame pasiūlyme nauja redakcija išdėstomas 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000 (toliau – reglamentas „Briuselis IIa“).

Reglamentas „Briuselis IIa“ yra Europos Sąjungos teismo bendradarbiavimo šeimos bylose pagrindas. Jame nustatytos vienodos jurisdikcijos taisyklės, taikomos bylose dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia, taip pat ginčiuose dėl tėvų pareigų tarpvalstybinėse situacijose. Jame nustatyta teismo sprendimų, autentiškų dokumentų ir teisminių susitarimų pripažinimo ir vykdymo kitose valstybėse narėse tvarka, ir taip sudarytos sąlygos laisvam šių dokumentų judėjimui Sąjungoje. Nuo 2005 m. kovo 1 d. jis taikomas visose valstybėse narėse¹, išskyrus Daniją².

Po dešimties metų nuo Reglamento taikymo pradžios Komisija įvertino praktinį jo veikimą ir 2014 m. balandžio mėn. priimtoje taikymo ataskaitoje apsvaustė reikalingus šio teisės akto pakeitimus³. Tai pagal Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programą (REFIT) vykdoma iniciatyva. Be to, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas jau yra priėmęs 24 sprendimus dėl Reglamento aiškinimo, ir į juos buvo atsižvelgta.

Išdėstymo nauja redakcija tikslas – toliau kurti tarpusavio pasitikėjimu grindžiamą Europos teisingumo ir pagrindinių teisių erdvę šalinant dar likusias kliūtis laisvam teismo sprendimų judėjimui pagal tarpusavio pripažinimo principą ir geriau apsaugoti vaiko interesus supaprastinant procedūras ir didinant jų veiksmingumą.

J.-C. Junckerio vadovaujamos Komisijos politinėse gairėse⁴ pabrėžiama, kad reikia palaipsniui gerinti ES valstybių narių teismo bendradarbiavimą atsižvelgiant į tai, kad vis aktyviau Sąjungoje judantys piliečiai tuokiasi ir susilaukia vaikų, o tam reikia megzti ryšius tarp įvairių teisingumo sistemų ir užtikrinti teismo sprendimų tarpusavio pripažinimą ir vykdymą, kad piliečiams būtų lengviau visoje Sąjungoje naudotis savo teisėmis.

Iš esmės manoma, kad Reglamentas veikia gerai, tačiau iš konsultacijų su suinteresuotaisiais asmenimis ir įvairių tyrimų paaiškėjo, kad šiuo metu taikant Reglamentą kyla tam tikrų sunkumų, kurie turėtų būti pašalinti. Iš dviejų Reglamento taikymo sričių, santuokos ir tėvų atsakomybės bylų, antroji įvardyta kaip sritis, kurioje kyla nedelsiant sprendinų opų problemų.

Kalbant apie santuokos bylas, šiuo etapu turima mažai duomenų (įskaitant statistiką) apie kylančias problemas, iš kurių galima būtų daryti aiškią išvadą, kad reikia įsikišimo, taip pat

¹ Valstybėse narėse, kurios į Sąjungą įstojo po šios datos, Reglamentas taikoma nuo jų narystės pradžios (Bulgarijoje ir Rumunijoje – nuo 2007 m. sausio 1 d., Kroatijoje – nuo 2013 m. liepos 1 d.

² Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridėdama prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja taikant šį reglamentą, todėl jis nėra jai privalomas ar taikomas.

³ COM(2014) 225 *final*.

⁴ „Nauja pradžia Europai. Mano darbotvarkė: darbo vietų kūrimas, augimas, teisingumas ir demokratiniai pokyčiai“. Politinės gairės naujai Europos Komisijai, Jean-Claude Juncker, Strasbūras, 2014 m. liepos 15 d.

įvertinti šių problemų mastą ir pagrįstai pasirinkti kokią nors siūlomą galimybę. Be to, po reglamento „Briuselis IIa“ priėmimo priimti dar trys ES teisės aktai, kuriais sudaromos geresnės sąlygos tvarkyti santuokos bylas dėl tarptautinių porų santuokos nutraukimo. Reglamentu „Roma III“⁵ priimta nuostatų dėl santuokos nutraukimui taikytinos teisės, o Išlaikymo reglamentu⁶ – dėl jurisdikcijos ir taikytinos teisės sutuoktinių ir vaikų išlaikymo bylose. Be to, visai neseniai Taryba leido pradėti tvirtesnį bendradarbiavimą tarptautinių porų turto klausimais.⁷

Iš esmės tėvų atsakomybės srityje galima įvardyti šešis pagrindinius trūkumus:

Vaiko grąžinimo procedūra

Tėvų vykdomo vaikų grobimo atvejais Reglamentu nustatytos vaiko grąžinimo operacijos sėkmę lemia laiku atliekami veiksmai. Tačiau panašu, kad ne visais atvejais buvo įmanoma užtikrinti neatidėliotiną vaiko grąžinimą. Grąžinimo procedūros neveiksmingumą gali lemti keletas veiksnių. Praktikoje paaiškėjo, kad šešių savaičių terminas, per kurį turi būti priimta nutartis grąžinti vaiką, yra netinkamas, nes teisėjams ir teisininkams kyla abejonių, ar šešios savaitės skaičiuojamos kiekvienai instancijai atskirai, ar jos apima skundų nagrinėjimo ar net sprendimo dėl grąžinimo įgyvendinimo laikotarpius. Taip pat dabartiniame reglamente nenustatytas terminas, per kurį prašomoji centrinė institucija turi išnagrinėti prašymą. Be to, termino nesilaikymo problemas visų pirma galėjo sukelti tai, kad nacionalinėje teisėje nėra apribota, kiek kartų galima skusti nutartį dėl grąžinimo. Ilgą bylų nagrinėjimą lėmė ir tai, kad teismai neturi specialistų, kurių specializacija būtų grąžinimo prašymų tvarkymas keliose valstybėse narėse. Šios tarpvalstybinės grobimo bylos yra sudėtingos ir atsakingos, tačiau kadangi jas kiekvienu atveju nagrinėja vis kitas vietos šeimos bylų teismas, atskiri teisėjai su jomis susiduria retai. Dėl to teisėjai nėra gerai susipažinę su šios srities procedūromis ir teisės nuostatomis ir neturi progų palaikyti nuolatinį ryšį su kitomis ES jurisdikcijomis ir taip sukurti tarpusavio pasitikėjimą.

Galiausiai nustatytas privalomasis mechanizmas, kuris papildo 1980 m. Hagos konvencijos⁸ nuostatas ir, manoma, turi didesnę atgrasomąją poveikį tėvams, kurie galėtų pagrobti vaiką. Jame nustatyta procedūra, taikytina vaiko laikymo valstybėje priėmus nutartį dėl negrąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnį. Praktikoje taikyti privalomąjį mechanizmą sudėtinga, nes procesas dėl globos vyksta ne toje valstybėje narėje, kurioje yra vaikas, be to, grobimą įvykdę tėvai dažnai nesutinka bendradarbiauti. Ypač sudėtinga yra išklausti vaiką.

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje narėje

⁵ 2010 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1259/2010, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje (OL L 343, 2010 12 29, p. 10).

⁶ 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje (OL L 7, 2001 1 10, p. 1).

⁷ 2016 m. kovo 3 d. Komisija pateikė Tarybai pasiūlymą dėl sprendimo, kuriuo leidžiama tvirtiau bendradarbiauti tarptautinių porų turto teisiniam režimui (sutuoktinių turto teisiniam režimui ir registruotos partnerystės turtinėms pasekmėms) taikytinos jurisdikcijos, teisės ir teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo srityje, taip pat dėl dviejų įgyvendinimo reglamentų. 2016 m. birželio 9 d. Taryba priėmė šį sprendimą.

⁸ 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų (toliau – 1980 m. Hagos konvencija).

Teismas ar institucija, ketinančios įkurdinti vaiką kitoje valstybėje narėje esančioje šeimoje ar globos institucijoje, prieš priimdamos nutartį dėl įkurdinimo turi *pasikonsultuoti* su tos valstybės institucijomis. Centrinės institucijos, kurios privalo padėti teismams ir institucijoms organizuoti įkurdinimą, ne kartą pranešė, kad kartais tenka kelis mėnesius laukti informacijos, ar konkrečiu atveju reikalingas sutikimas. Jei sutikimas reikalingas, turi būti taikoma konsultacijų procedūra; gauta pranešimų, kad ji taip pat užtrunka ilgai, nes nėra nustatytas terminas, per kurį institucijos turi pateikti atsakymą. Dėl šių priežasčių praktikoje daugelis prašančiųjų institucijų priima nutartį dėl įkurdinimo ir išsiunčia vaiką į priimančiąją šalį konsultacijų procedūrai dar nesibaigus ar net pačioje jos pradžioje, nes, žinodamos apie procedūros trukmę, jos mano, kad įkurdinimą reikia atlikti kuo skubiau. Todėl priimančiosios valstybės skundžiasi, kad vaikai įkurdinami dar negavus sutikimo, ir dėl to patiria teisinį netikrumą.

Egzekvatūros reikalavimas

Kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo paskelbimo vykdytinu procedūra (egzekvatūra) tebėra kliūtis laisvam teismo sprendimų judėjimui – dėl jos tarpvalstybinėse bylose dalyvaujantys tėvai ir jų vaikai patiria nereikalingų išlaidų ir praranda laiko. Egzekvatūros suteikimo laikotarpis įvairiose valstybėse narėse yra skirtingas, nuo kelių dienų iki kelių mėnesių – tai priklauso nuo jurisdikcijos ir bylos sudėtingumo. Į nurodytą laikotarpį neįtrauktas laikas, skirtas prašymui reikalingų dokumentų surinkimui ir vertimui. Jei egzekvatūros suteikimas ar atsisakymas ją suteikti apskundžiamas, šis terminas gerokai pailgėja – kai kuriose valstybėse narėse apeliacinis procesas gali užtrukti iki dvejų metų. Tai ypač išvargina tėvus, nes jie tikisi, kad sprendimai dėl jų vaikų įsigalios be nereikalingo vilkinimo.

Be to, gali kilti dviprasmiškų situacijų, kai valstybė narė turi užtikrinti teisę matytis su vaiku pagal reglamentą, nors tuo pačiu teismo sprendimu suteiktą globos teisių pripažinimas ir (arba) vykdymas gali būti toje pačioje valstybėje narėje ginčijamas ar net nepripažįstamas, nes pagal dabartinę tvarką sprendimams dėl šių dvejų teisių rūšių pagal reglamentą taikomos skirtingos procedūros.

Vaiko išklausymas

Įvairiose šalyse skirtingai aiškinami pagrindai, dėl kurių gali būti nepripažįstami kitose valstybėse narėse priimti teismo sprendimai, visų pirma susiję su vaiko išklausymu. Reglamentas grindžiamas principu, kad į vaiko nuomonę turi būti atsižvelgiama su juo susijusioje byloje, jei tai atitinka jo amžių ir brandą ir neprieštarauja jo interesams. Sunkumų kyla todėl, kad valstybėse narėse taikomos nevienodos vaiko išklausymo taisyklės. Valstybės narės, vaikų išklausymui taikančios griežtesnius standartus nei valstybė narė, kurioje priimtas teismo sprendimas, pagal dabartinę tvarką skatinamos atsisakyti jį vykdyti ar suteikti egzekvatūrą, jei vaiko išklausymo aplinkybės neatitinka jų taikomų standartų. Be to, reglamente apskritai nepakankamai pabrėžta vaiko išklausymo svarba visose bylose dėl tėvų atsakomybės, ne tik vykdant grąžinimo procedūrą. Jei teismo sprendimas priimtas vaiko neišklausius, kyla pavojus, kad jame nepakankamai atsižvelgta į vaiko interesus.

Teismo sprendimų vykdymo užtikrinimas

Teismo sprendimai dėl tėvų atsakomybės dažnai vykdomi pavėluotai arba išvis nevykdomi. Veiksmingam vykdymui reikalingos nacionalinės vykdymo užtikrinimo struktūros. Įvairių valstybių narių teisinis ir praktinis požiūris į teismo sprendimų šeimos bylose vykdymo

užtikrinimą skiriasi, ypač jų taikomos vykdymo užtikrinimo priemonės. Kai nutartis jau priimta, svarbu veiksmingomis priemonėmis užtikrinti jo vykdymą, kartu nepamirštant, kad užtikrinant vykdymą vaikų atžvilgiu turi likti galimybė greitai sureaguoti į laikiną ar nuolatinį pavojų vaiko interesams, kurį toks vykdymas gali sukelti.

Centrinių institucijų bendradarbiavimas

Tam tikrose bylose dėl tėvų atsakomybės, nurodytose 55 straipsnyje, centrinių institucijų bendradarbiavimas būtinas siekiant teikti veiksmingą paramą tėvams ir vaikams, dalyvaujantiems tarpvalstybinėje byloje, susijusioje su vaiko interesais. Problema, kurią paminėjo visi suinteresuotieji subjektai, įskaitant valstybes nares, yra neaiškiai suformuluotas straipsnis apie pagalbą, kurią tam tikrose bylose dėl tėvų atsakomybės turi teikti centrinės institucijos. Dėl to bylos nagrinėjamos per ilgai, o tai kenkia vaikų interesams. Per konsultacijas paaiškėjo, kad kai kurių valstybių narių nacionalinėms institucijoms šis straipsnis nėra pakankamas teisinis pagrindas imtis veiksmų, nes pagal nacionalinę teisę joms reikalingas aiškesnis atskiras teisinis pagrindas pagal Reglamentą.

• **Suderinamumas su šioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pasiūlyme atsižvelgiama į kitus teisės aktus, pirmiausia į šeimos teisės srityje taikomus ES reglamentus ir tarptautinės teisės aktus, kaip antai 1980 m.⁹ ir 1996 m.¹⁰ Hagos konvencijas.

Bylose dėl tėvų pareigų (globos, teisės matytis, vaiko apsaugos) valstybių narių teismams privalomos Reglamento nuostatos dėl *jurisdikcijos*. Šis klausimas nereguliuojamas jokiais kitais ES teisės aktais. 1980 m. Hagos konvencijos tikslas – bylose dėl tarpvalstybinio vaikų grobimo užtikrinti vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos jurisdikciją. Tiek ES vidaus bylose, tiek su trečiosiomis valstybėmis susijusiose *bylose dėl tėvų pareigų taikytina teisė* nustatoma pagal 1996 m. Hagos konvenciją.

Dėl santuokos bylų, valstybių narių teismų jurisdikcija bylose dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia sureguliuota reglamentu „Briuselis IIa“. Taisyklės, pagal kurias nustatoma šiems klausimams taikytina teisė, nustatomos pagal reglamentą „Roma III“, kuris jį taikančiose valstybėse narėse yra tvirtesnio bendradarbiavimo priemonė.

Kitoje valstybėje narėje priimtų *teismo sprendimų* santuokos ir tėvų atsakomybės bylose *pripažinimas ir vykdymas* reguliuojamas reglamentu „Briuselis IIa“.

Jis netiesiogiai susijęs su Išlaikymo reglamentu – šis reglamentas taikomas iš šeimos santykių kylančioms išlaikymo prievolėms, o išlaikymo klausimai nepatenka į reglamento „Briuselis IIa“ taikymo sritį. Vadovaujantis Išlaikymo reglamentu, teismai, turintys jurisdikciją pagal reglamentą „Briuselis IIa“, paprastai turi ir papildomą jurisdikciją išlaikymo klausimais.

⁹ Žr. pirmesnę išnašą nr. 8.

¹⁰ 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje (toliau – 1996 m. Hagos konvencija).

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Sąjungos veiksmų šeimos bylų srityje teisinis pagrindas nustatytas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 81 straipsnio 3 dalyje. 81 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Sąjunga „tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose plėtoja teisminį bendradarbiavimą, kuris grindžiamas teisminių ir neteisminių sprendimų tarpusavio pripažinimo principu“.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Sąjunga šioje srityje turi SESV 81 straipsnyje įtvirtintą pasidalijamąją kompetenciją, kuria jau pasinaudojo priimdama reglamentą „Briuselis IIa“. Visi pasiūlymo elementai atitinka subsidiarumo principą. Reglamente nustatytas privalomasis grąžinimo mechanizmas taikytinas tik tarpvalstybinio vaikų grobimo bylose. Atskirose valstybėse narėse padaryti patobulinimai neturėjo poveikio bendram grąžinimo procedūros taikymui, nes sklandžiam sistemos veikimui reikalingi abiejų bylose dalyvaujančių valstybių narių veiksmingi veiksmai, graudus bendradarbiavimas ir tarpusavio pasitikėjimas.

Teismo sprendimų dėl įkurdinimo klausimu 2012 m. Teisingumo Teismas nusprendė, kad „valstybės narės turi numatyti aiškias taisykles ir procedūras reglamento 56 straipsnyje numatytam sutikimui duoti, kad užtikrintų teisinį saugumą ir greitumą. Be kita ko, procedūros turi leisti įkurdinimą svarstančiam teismui nesunkiai nustatyti kompetentingą instituciją, o kompetentingai institucijai per trumpą terminą duoti ar atsisakyti duoti savo sutikimą“. Tačiau nuostata dėl tarpvalstybinio įkurdinimo įvairių šalių nacionalinės teisės nuostatomis įgyvendinama nenuosekliai ir nevienodai, ir nėra pagrindo manyti, kad tai pasikeis. Net jei pavyktų tai pasiekti, nacionaliniu lygmeniu nebūtų užtikrintas pakankamo lygio įvairių nacionalinių nuostatų koordinavimas. Todėl problemą galima išspręsti tik Reglamente nustatant atskiras būtiniausias taisykles, taikytinas visais tarpvalstybinio įkurdinimo, dėl kurio nusprendė valstybės narės teismas ar institucija, atvejais.

Valstybės narės pačios negali panaikinti egzekvatūros, nes ši procedūra buvo suderinta reglamentu „Briuselis IIa“, todėl gali būti keičiama tik reglamentu. Tie patys argumentai tinka ir kalbant apie dabartinių nuostatų dėl valstybių narių centrinių institucijų bendradarbiavimo tobulinimą.

Dėl vykdymo užtikrinimo, kuris iš esmės priklauso valstybių narių kompetencijai, Teisingumo Teismas nurodė, kad šių nacionalinių normų taikymas neturi kenkti reglamento veiksmingumui¹¹. 81 straipsnio 2 dalies f punktu numatyta galimybė ES lygmeniu šalinti civiliniam procesui tinkamai veikti trukdančias kliūtis, prireikus skatinant civilinio proceso normų suderinamumą valstybėse narėse. Be to, minimalus suderinimas pagrįstas siekiant teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo tikslo. Neigiamus neveiksmingų vykdymo procedūrų pasekmes reikia šalinti ES lygmeniu, kad rezultatai būtų vienodai juntami visose valstybėse narėse.

• Proporcingumo principas

Pagal proporcingumo principą taikomos priemonės turi būti proporcingos problemų apimčiai ir mastui.

¹¹ 2008 m. liepos 11 d. sprendimas *Inga Rinau*, C-195/08 PPU, 82 punktas.

Siūlomos priemonės turės tam tikrą poveikį nacionalinėms materialinės teisės nuostatomis. nes siūloma nustatyti bendrus vykdymo užtikrinimo standartus. Tačiau jos yra pagrįstos atsižvelgiant į tikslą užtikrinti kuo didesnę Reglamento veiksmingumą ir į tai, kad asmenys galės naudotis visomis savo teisėmis bet kurioje Sąjungos vietoje tik tuomet, jei bus panaikinti valstybių narių teisminių ir administracinių sistemų skirtumai. Vertinimas parodė, kad nacionalinėje teisėje numatyti atsisakymo vykdyti teismo sprendimą pagrindai gali sutapti su dabartiniame reglamente numatytais pagrindais. Kadangi pagal Reglamentą ir pagal nacionalinę teisę šie pagrindai taikomi vadovaujantis skirtingais standartais, praktikoje nacionaliniai pagrindai gali trukdyti vienodai ir sklandžiai taikyti Europos teisės nuostatas. Todėl siekiant užtikrinti vienodą teisės taikymą ir visiems Sąjungoje gyvenantiems piliečiams sudaryti vienodas sąlygas reikia suderinti nacionalinius atsisakymo vykdyti pagrindus, taikomus nagrinėjant kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą.

Yra daug ES piliečių (ir jų vis daugėja), tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvaujančių tarpvalstybiniuose teismo procesuose, susijusiuose su vaikais. Pasiūlymo įgyvendinimo sąnaudos būtų nedidelės, o nauda, palyginti su jomis – labai didelė. Pasiūlymu didinamas teisinis tikrumas, lankstumas, užtikrinama galimybė kreiptis į teismą ir teisę į veiksmingą teismo procesą, o valstybėms narėms paliekamas visiškai nepriklausomumas tėvų atsakomybę reglamentuojančios materialinės teisės srityje.

- **Priemonės pasirinkimas**

Pasiūlymas yra nauja redakcija išdėstomas reglamentas su pakeitimais, kuriuo pakeičiamas dabar galiojantis reglamentas.

3. EX-POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Ex-post vertinimas ir galiojančių teisės aktų tinkamumo patikros**

Reglamento vertinimas atliktas atsižvelgiant į Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos (REFIT)¹² tikslus. Tai Komisijos programa, kurios tikslas – užtikrinti, kad ES teisės aktai visą laiką atitiktų paskirtį ir būtų pasiekti ES teisės aktų leidėjų numatyti rezultatai. Reglamento vertinimas grindžiamas kokybine ir kiekybine analize. Empiriniai duomenys surinkti atlikus išorės tyrimą; žr. galutinę vertinimo ataskaitą ir analizės priedus¹³, įvertintas Reglamento *aktualumas, suderinamumas, veiksmingumas, efektyvumas*, taip pat *papildoma nauda ES ir naudingumas*. Be to, 2015 m. pradėtos dvi apklausos siekiant surinkti konkrečių duomenų apie teismų sprendimus dėl tėvų atsakomybės.

Nustatyta, kad iš esmės Reglamentas veikia gerai ir teikia naudą ES piliečiams, tačiau kartais šio teisės akto veikimą trikdo įvairios teisinės problemos; dabartinis teisės akto tekstas nepakankamai aiškus, o kai kuriais klausimais neišsamus¹⁴. Visų pirma tai taikytina vaiko grąžinimo procedūrai ir centrinių institucijų bendradarbiavimui bylose dėl tėvų atsakomybės¹⁵.

¹² „Geresnis reglamentavimas – geresni rezultatai. ES darbotvarkė“, COM(2015) 215 *final*.

¹³ Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 vertinimo ir jo patobulinimo politikos galimybių tyrimas, žr. (galutinę vertinimo ataskaitą) http://ec.europa.eu/justice/civil/files/bxl_iaa_final_report_evaluation.pdf ir (analizės priedus) http://ec.europa.eu/justice/civil/files/bxl_iaa_final_report_analtical_annexes.pdf.

¹⁴ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: galutinė vertinimo ataskaita, p. 53.

¹⁵ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: poveikio vertinimas, p. 11.

Atlikus vertinimą iš dviejų pagrindinių Reglamento taikymo sričių, santuokos ir tėvų atsakomybės bylų, antroji įvardyta kaip ta sritis, kurioje kyla nedelsiant sprendinų opių problemų. Suabejota dėl bendro tam tikrų su vaikais susijusio proceso aspektų veiksmingumo¹⁶. Bylose dėl tėvų vykdomo vaikų grobimo, tarpvalstybinio vaikų įkurdinimo, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo, taip pat bendradarbiavimo tarp (centrinių ir kitų) nacionalinių valdžios institucijų srityje pasitaiko didelio ir nepagrįsto vilkinimo, kurį lemia dabartinės procedūrų formuluotės arba taikymo būdai¹⁷. Tai neigiamai veikia tėvų ir vaikų santykius ir kenkia vaikų interesams. Be to, dėl egzekvatūros reikalavimo bylos nagrinėjimas vidutiniškai pailgėdavo keliais mėnesiais, o piliečių išlaidos siekė iki 4 000 EUR¹⁸. Dėl nekonkretaus centrinių institucijų bendradarbiavimo tvarkos aprašymo dažnai buvo kelis mėnesius vėluojama vykdyti prašymus arba jie apskritai buvo nevykdomi¹⁹, o tai kenkia vaikų gerovei. Nustatyta, kad kitoje valstybėje narėje priimtų teismo sprendimų vykdymas kelia problemų²⁰. Teismo sprendimai dažnai nevykdomi arba jų vykdymas smarkiai vėluoja. Be to, dėl specialiųjų žinių turinčių advokatų samdymo tėvų patiriamos išlaidos sudaro nuo 1 000 EUR iki 4 000 EUR vienai bylai²¹. Kita vertus, pačių valstybių narių išlaidos dėl Reglamento taikymo buvo visai nedidelės; didžiąją jų dalį sudaro centrinių institucijų veiklos finansavimas²².

• Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

Prieš pateikiant pasiūlymą, dėl dabartinės sistemos problemų ir galimų jų sprendimų buvo išsamiai konsultuotasi su suinteresuotomis visuomenės grupėmis, valstybėmis narėmis, kitomis institucijomis ir ekspertais. 2014 m. balandžio 15 d. Komisija priėmė Reglamento taikymo ataskaitą²³ ir pradėjo viešas konsultacijas, per kurias pateikė pasiūlymų dėl peržiūros, dėl kurių iš viso gauta 193 atsakymai²⁴. Per konsultacijas paaiškėjo, kad suinteresuotieji subjektai pritaria, jog reikalinga į konkrečius tikslus orientuota dabartinio reglamento reforma.

Dėl tėvų vykdomo vaikų grobimo, dauguma viešose konsultacijose dalyvavusių respondentų teigia, kad neatidėliotinas vaiko grąžinimas į kitą ES šalį buvo užtikrintas ne visais atvejais. Pagrindinės siūlomos pataisos – dėl griežtesnio terminų laikymosi ir sankcijų taikymo, kai prievolė grąžinti vaiką nevykdoma²⁵.

Tėvai yra pirmoji suinteresuotoji grupė, siekianti egzekvatūros panaikinimo, antroji – teisėjai ir teisininkai, tačiau kelios valstybės narės nurodė, kad egzekvatūros nereikėtų atsisakyti visiškai, nepaliekant jokių apsaugos priemonių. Pasiūlyta, kad egzekvatūros panaikinimo atveju būtų nustatytos apsaugos priemonės tokiose srityse kaip proceso šalių ir vaiko teisė būti išklausytiems ir tinkamas dokumentų įteikimas²⁶.

Didelė dalis respondentų mano, kad pakeitimų labai reikia kitoje valstybėje narėje priimtų sprendimų dėl tėvų pareigų vykdymo srityje. Pagrindinis teisininkų pateiktas pasiūlymas –

¹⁶ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: galutinė vertinimo ataskaita, p. 57.

¹⁷ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: poveikio vertinimas, p. 36, 37, 52, 60 ir 86.

¹⁸ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: poveikio vertinimas, p. 61.

¹⁹ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: analizės priedai, p. 92.

²⁰ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: analizės priedai, p. 65.

²¹ Žr. visų pirma šiuos dokumentus: poveikio vertinimas, p. 87.

²² Žr. visų pirma šiuos dokumentus: analizės priedai, p. 265.

²³ COM(2014) 225 *final*.

²⁴ Per viešas konsultacijas gautų atsakymų apžvalga pateikiama analizės prieduose, p. 127.

²⁵ Analizės priedai, p. 151.

²⁶ Analizės priedai, p. 153.

priimti bendrus būtiniausius standartus, įskaitant vienodą vykdymo procedūrą, tačiau valstybės narės tokį siūlymą vertina skeptiškai²⁷.

Galiausiai, tėvai yra ypač susirūpinę dėl centrinių institucijų, kurios pagal įstatymus privalo padėti jiems tarpvalstybiniame su vaiku susijusiame teismo procese, bendradarbiavimo. Daugelis respondentų savo atsakymuose pabrėžė veiksmingo bendradarbiavimo trūkumą. Šiai problemai spręsti respondentai siūlo geriau išaiškinti jų funkcijas, kas leistų geriau remti tėvus. Respondentai taip pat pritarė, kad siekiant sklandaus Reglamento veikimo į bendradarbiavimo sistemą reikėtų įtraukti vaikų gerovės institucijas²⁸.

Viešų konsultacijų rezultatai iš esmės patvirtina 2014 m. Komisijos priimtos Reglamento taikymo vertinimo ataskaitos išvadas.

• **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Reglamento taikymo statistinių duomenų prieinamumas ir išsamumas įvairiose valstybėse narėse labai skirtingas. Vykdam išorės tyrimą atlikta Reglamento veikimo kokybinė ir kiekybinė analizė. Be tyrimo, 2015 m. dar pradėtos dvi apklausos –pagal Reglamentą įsteigtų centrinių institucijų ir valstybių narių –, kurių tikslas yra surinkti konkrečius duomenis apie teismų sprendimus dėl tėvų atsakomybės. Be to, sudaryta atskira ekspertų grupė, kuriai pavesta išnagrinėti problemas ir galimus peržiūros variantus. Reglamento veikimas buvo reguliariai aptariamas kelis kartus Europos teisminio tinklo civilinėse ir komercinėse bylose rengtuose centrinių institucijų susitikimuose.

• **Poveikio vertinimas**

Prie šio pasiūlymo pridedamame poveikio vertinime, kalbant atskirai apie kiekvieną Reglamento vertinime įvardytą problemą, išnagrinėtos politikos galimybės ir jų poveikis. Kiekvienos problemos atveju pateiktas bazinis scenarijus ir alternatyvios galimybės. Dėl santuokos ir tėvų pareigų bylų apsvaistytos skirtingo įsikišimo masto politikos galimybės. Kalbant apie procedūrą bylose dėl vaikų grobimo, svarstoma galimybė tik geriau išaiškinti dabartinę sistemą arba kartu nustatyti papildomų priemonių sąrašą. Be to, pateiktos dvi galimybės, leidžiančios įvertinti galimus didžiulius grąžinimo mechanizmo pakeitimus (grįžimą prie Hagos sistemos ir išimtinės jurisdikcijos kilmės valstybėje narėje nustatymą). Kalbant apie įkurdinimo mechanizmą, siūloma pasirinkti vieną iš dviejų galimybių: preziumuojamo sutikimo sistemą arba aiškaus sutikimo sistemą. Pripažinimo ir vykdymo klausimu abiejose politikos galimybėse siūloma panaikinti egzekvatūros reikalavimą arba sukurti naują procedūrą, leidžiančią geriau spręsti neveiksmingumo problemą. Siūlomi trys naujosios sistemos galimybių variantai, kuriais siekiama spręsti vaiko išklausymo problemą. Be to, pateiktos dvi papildomos galimybės, kurios leistų pagerinti vykdymo užtikrinimą: nustatyti orientacinį terminą arba visiškai suderinti teisės nuostatas dėl tėvų pareigų sprendimų vykdymo užtikrinimo.

Vertinimo pabaigoje išsamiai išdėstomos pasirinktos galimybės visoms ataskaitoje nustatytoms problemoms spręsti. Santuokos bylų atveju tinkamiausia galimybė yra išlaikyti esamą padėtį. Tai reiškia, kad tarptautinę santuoką sudarę sutuoktiniai ir toliau galės derinti įvairias procedūras, kaip dabar leidžiama pagal Reglamentą ir kitus šeimos teisės aktus (pvz., Išlaikymo reglamentą). Kartu bus išsaugotas lankstumas, kai sutuoktiniai gali pasirinkti vieną iš Reglamente nurodytų jurisdikcijų. Tokio lankstumo sumažinimo arba panaikinimo (kurį siūlė kai kurios valstybės narės) naudą nusvertų galimybių, svarstytų kaip atsakas į kitų

²⁷ Analizės priedai, p. 156.

²⁸ Analizės priedai, p. 159.

valstybių narių nurodytą skubėjimo kreiptis į teismą problemą, (jurisdikcijos perkėlimo arba pagrindų hierarchijos nustatymo) trūkumai. Be to, sutuoktiniai, kurie abu nėra vienos ES valstybės piliečiai ir gyvena trečiojoje šalyje, bet išlaiko ryšius su tam tikra valstybe nare ir nori nutraukti santuoką, toliau galės remtis nacionalinės teisės nuostatomis kreipdamiesi į ES teismus arba prašydami pripažinti ES dėl jų (trečiojoje šalyje) priimtą teismo sprendimą.

Kalbant apie tėvų atsakomybės bylas, tinkamiausia galimybė, atsižvelgiant į problemos mastą ir opumą, yra ES lygmens veiksmai. T. y., vaiko grąžinimo procedūrą reikia patobulinti geriau išaiškinant dabartinį mechanizmą ir priimant naujų priemonių, kaip antai dėl jurisdikcijos sutelkimo ir galimybės vaiko laikymo vietos teismui priimti skubias apsaugos priemones, kurios galėtų „keliauti su vaiku“ į jo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę, jei to reikėtų saugiam jo sugrįžimui. Naujosios taisyklės sudarytų galimybę laikytis grąžinimo termino, nes būtų atskirai nustatyti proceso pirmojoje ir antrojoje instancijoje terminai. Procesas sutrumpėtų, nes taip pat būtų nustatytas terminas prašomajai centrinei institucijai bei apribotas skaičius galimų skundų dėl grąžinimo arba negrąžinimo sprendimo – jį skusti bus galima tik vieną kartą. Įgyvendinant tinkamiausią galimybę teisėjui bus aiškiai nurodyta apsvarstyti, ar sprendimas neturėtų būti laikinai vykdytinas.

Reikėtų nustatyti atskirą sutikimo procedūrą, pagal kurią būtų priimami visi sprendimai dėl tarpvalstybinio vaikų įkurdinimo, ir kartu terminą, per kurį prašomoji valstybė narė turi atsakyti į prašymą.

Būtų panaikinta egzekvatūra, vis dėlto išlaikant tinkamas apsaugos priemones (nepripažinimo ir vykdymo apskritai arba konkrečios vykdymo priemonės užginčijimo pagrindai), kuriomis vienas iš tėvų, atsakovas, galėtų bendrai pasinaudoti vykdymo etapu vykdymo valstybėje narėje – tai leistų sutrumpinti visą procesą. Siekiant spręsti problemas, kylančias dėl skirtingos nacionalinių institucijų vaiko išklausymo praktikos, dėl teismų sprendimų, priimtų neturint glaudaus ryšio su vaiku, ir su tuo susijusių atsisakymo tokius sprendimus pripažinti atvejų, pagal tinkamiausią galimybę valstybių narių būtų reikalaujama gerbti viena kitos nacionalinės teisės nuostatas ir būtinai suteikti vaikui galimybę pareikšti savo nuomonę ir į ją atsižvelgti, taip pat pakoreguoti jurisdikciją pagal artumo vaikui principą patikslinant nuostatas dėl *perpetuatio fori*. Kalbant apie vykdymą, tinkamiausia galimybė užtikrintų, kad atsisakyti vykdyti teismo sprendimą būtų galima tik remiantis vienodais ir konkrečiai sąrašė išvardytais atsisakymo vykdyti pagrindais. Be to, būtų nurodytas vykdymo terminas ir prievolė pranešti, jei jis praleidžiamas, taip pat nustatyta galimybė kilmės šalies teismui paskelbti sprendimą laikinai vykdomu, nepaisant galimo skundo dėl to sprendimo, paliekant galimybę sureaguoti į gresiantį pavojų vaiko interesams vykdymo etapu, o dėl to tikrai padidėtų proceso veiksmingumas ir pagerėtų vaiko interesų apsauga.

Straipsnio dėl bendradarbiavimo paaiškinime turėtų būti konkrečiai nurodyta: 1) kas gali prašyti, 2) kokios pagalbos ar informacijos, 3) iš ko ir 4) kokiomis sąlygomis. Būtų nurodytas terminas, per kurį prašomoji institucija turi pateikti atsakymą. Būtų aiškiai pasakyta, kad į centrinės institucijas pagalbos gali kreiptis ir teismai bei vaikų gerovės institucijos. Be to, būtų toliau taikomos neprivalomosios priemonės, suteikiančios struktūrinį pagrindą prašymų pagal Reglamentą nagrinėjimui. Be to, siūlomu straipsniu dėl pakankamų išteklių būtų tiesiogiai įvardytas dabar ne taip aiškiai suformuluotas reikalavimas, kur kol kas atitinka tik kai kurios, tačiau ne visos, centrinės institucijos, o tai padidintų jų tarpusavio pasitikėjimą.

Pasirinktas tėvų atsakomybės byloms taikytinų politikos galimybių rinkinys atitiktų supaprastinimo tikslus, nes leistų sutrumpinti vaiko grąžinimo, sprendimų dėl įkurdinimo priėmimo ir centrinių institucijų bendradarbiavimo terminus, taip pat išvengti nereikalingo

vilkinimo ir išlaidų, kylančių dėl egzekvatuūros reikalavimo. Kartu jos yra tinkamos atsižvelgiant į tai, kad šioje srityje kylančias problemas reikia spręsti skubiai, kad itin svarbu imtis veiksmų ir pradėti permainas atsižvelgiant į vaikų ir šeimų padėtį bei jų interesus.

Vykdamas vaiko grąžinimo procedūrą proceso veiksmingumas padidėtų, nes sumažėtų apskundimo galimybių skaičius, būtų galima prireikus paskelbti teismo sprendimą laikinai taikomu, būtų aiškiau apibrėžtas centrinių institucijų vaidmuo ir funkcijos, o valstybės narės būtų įpareigosotos sutelkti jurisdikciją tik tam tikruose teismuose atsižvelgiant į jose taikomos teisinės sistemos struktūrą. Sprendimų dėl įkurdinimo atveju sutrumpėtų sutikimo gavimo laikotarpis, nes būtų nustatyta atskira sutikimo procedūra ir terminas (daugiausia aštuonios savaitės, o ne 6 mėnesiai ar daugiau, kaip dabar), per kurį prašomoji valstybė narė turi atsakyti į prašymą. Pripažinimo ir vykdymo srityje būtų išvengta laukimo, kol bus išduota egzekvatuūra (tai gali užtrukti iki kelių mėnesių). Kadangi vykdymo etapu atsakovas galėtų bendrai pasinaudoti apsaugos priemonėmis (nepripažinimo ar vykdymo apskritai arba konkrečios vykdymo priemonės užginčijimo pagrindais), visas procesas sutrumpėtų. Be to, pasirinkta galimybė leistų sutrumpinti ilgus terminus (kartais truncančius daugiau kaip metus) realaus vykdymo etapu, nes būtų nustatytas maksimalus šešių savaičių laikotarpis. Galiausiai, dėl aiškesnio centrinių institucijų vaidmens nustatymo sutrumpėtų jų tarpusavio bendradarbiavimo procedūrų laikas.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Išdėstymo nauja redakcija teisinės technikos pasitelkimas, t. y. teisės akto veikimo pagerinimas išdėstant jį aiškiau ir išsamiau, taip pat jį supaprastinant ir padidinant jo veiksmingumą, atitinka gero reglamentavimo tikslus. Visų pirma, nustačius atskirą sutikimo procedūrą ir terminą, per kurį prašomoji valstybė narė turi atsakyti į prašymą, sutikimo gavimo laikas vykdant įkurdinimo procedūrą sutrumpės iki ne daugiau kaip 8 savaičių, palyginti su 6 mėnesiais ar daugiau, kiek tai užtrunka dabar. Siūlomas egzekvatuūros panaikinimas leistų išvengti laukimo (iki kelių mėnesių) ir išlaidų (iki 4 000 EUR), susijusių su jos gavimu. Siūloma atnaujinta vaiko grąžinimo procedūra grobimo atvejais leistų tėvams sumažinti išlaidas specialiosioms teisinėms konsultacijoms (1 000–4 000 EUR)²⁹.

- **Pagrindinės teisės**

Visais Reglamento reformos elementais atsižvelgiama į Pagrindinių teisių chartijoje įtvirtintas teises, visų pirma jos 47 straipsnyje nustatytą teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą. Atsižvelgiant į Reglamento dalyką, t. y. tėvų ir jų vaikų santykius, tinkamiausios politikos galimybės tėvų atsakomybės bylų srityje leis sustiprinti teisę į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis). Galiausiai, siūlomais pakeitimais bus sustiprintos vaiko teisės (24 straipsnis), o Reglamentas bus dar labiau suderintas su Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, jo nuostatas glaudžiau susiejant su šia konvencija.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymo įgyvendinimui reikėtų palyginti nedidelių išlaidų. Panaikinus egzekvatuūrą ir sutelkus jurisdikciją valstybės narės turėtų skirti lėšų mokymams, per kuriuos teisininkai būtų supažindinti su numatytais naujomis procedūromis. Tačiau mokymai reikalingi ir dabar. Be to, kadangi Reglamentu ketinama ateityje sutelkti jurisdikciją, mokymų prireiks mažesniame skaičiui teisėjų. Kita vertus, valstybių narių, kurios jau yra sutelkusios jurisdikciją, patirtis rodo, kad teisėjai, nagrinėjantys daugiau grobimo bylų, yra labiau linkę dalyvauti

²⁹ Poveikio vertinimas, p. 61.

rengiamuose mokymuose ir kad tokių specializuotų ir patirties turinčių pirmosios instancijos teismų sprendimai yra rečiau apskundžiami, o tai mažina išlaidas kiekvienoje atskiroje byloje ir teisingumo administravimo srityje apskritai. Be to, kad galėtų įvykdyti Reglamente joms nustatytas prievolės, valstybės narės jau dabar įpareigotos paskirti centrinės institucijas ir užtikrinti tinkamą jų veikimą. Išsamiau išaiškinus centrinių institucijų funkcijas, kai kurioms valstybėms narėms gali kilti papildomų išlaidų (visų pirma žmogiškųjų išteklių srityje), jei jų centrinės institucijų dar nėra pakankamai aprūpintos.

Kitos numatytos pataisos – tai gana aiškūs dabartinių taisyklių pakeitimai, dėl kurių nereikės kurti naujų procedūrų, todėl institucijos galės jas taikyti be specialių mokymų.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Siekdama stebėti, ar pakeistas reglamentas veiksmingai vykdomas, Komisija reguliariai rengs ataskaitas ir *ex post* vertinimą, kuriuos rengs konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, suinteresuotaisiais subjektais ir išorės ekspertais. Europos teisminis tinklas civilinėse ir komercinėse bylose reguliariai rengs ekspertų susitikimus, kuriuose bus aptariamos taikymo problemos ir keičiamasi valstybių narių geriausia patirtimi. bendradarbiavimas su šiuo tinklu bus ypač naudingas nustatant poreikį surinkti konkrečių duomenų, reikalingų statistiniam būsimų pasiūlymų pagrindimui.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Naujos priemonės, padidinsiančios privalomojo mechanizmo veiksmingumą ir palengvinsiančios jo veikimą

Siūloma keletas esminių pakeitimų, kurių tikslas – užtikrinti veiksmingesnį pagrobto vaiko grąžinimą ir spręsti problemas, kylančias dėl Reglamente numatyto privalomojo mechanizmo sudėtingumo.

Pirmiausia pasiūlyme, atsižvelgiant į principus, taikomus tose valstybėse narėse, kuriose grąžinimo bylos pagal 1980 m. Hagos konvenciją tvarkomos greičiausiai, išaiškinamas terminas, per kurį turi būti priimta vykdytina nutartis dėl grąžinimo. Atskiri šešių savaičių terminai būtų taikomas procesui pirmosios instancijos teisme ir apeliacinės instancijos teisme. Be to, šiuo pasiūlymu centrinės institucijos taip pat būtų įpareigotos laikytis šešių savaičių termino, per kurį reikia priimti ir išnagrinėti prašymą; nustatyti atsakovo ir vaiko buvimo vietą; skatinti taikinamąjį tarpininkavimą, kartu užtikrinant, kad dėl to nebūtų vilkinamas procesas, ir nukreipti ieškovą į kvalifikuotą teisininką arba perduoti bylą teismui (nelygu nacionalinė sistema). Dabar centrinėms institucijoms nenustatytas joks terminas. Taigi šie trys nauji terminai (6+6+6) sudarytų maksimalų 18 savaičių terminą visiems etapams atlikti – palyginti, dabar procesas vidutiniškai užtrunka 165 dienas³⁰. Atsižvelgiant į siekį užtikrinti atsakovo teisę į teisingą bylos nagrinėjimą, kartu kiek įmanoma apribojant proceso trukmę, teismams tai būtų realiau įgyvendinami terminai.

Be kita ko, siūloma įpareigoti valstybes nares jurisdikciją vaikų grobimo bylose sutelkti tik tam tikruose teismuose, atsižvelgiant į jų teisinės sistemos struktūrą. Taip būtų užtikrinta, kad

³⁰ 2008 m. ieškinių, pateiktų pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų, statistinė analizė. II dalis, Regioninė ataskaita, Prel. Doc. No 8 B. atnaujinta 2011 m. lapkričio mėn., skirta 2011 m. birželio mėn. Specialiosios komisijos posėdžiui, p. 10–12, <https://assets.hcch.net/upload/wop/abduct2011pd08be.pdf>.

sprendimus dėl prašymų grąžinti priimtų teisėjai, turintys šios itin specifinės procedūros vykdymo patirties.

Šiuo pasiūlymu apribojamas skaičius galimų skundų dėl grąžinimo sprendimo – jį skųsti bus galima tik vieną kartą, o teisėjams aiškiai nurodoma apsvarstyti, ar sprendimas neturėtų būti laikinai vykdomas.

Be to, pasiūlyme pateikiama paaiškinimų, kaip geriau taikyti dabartines taisykles: valstybė narė, kurioje buvo vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta iki neteisėto išvežimo ar laikymo, įpareigojama prieš priimant galutinį sprendimą dėl globos, galimai ir dėl jo grąžinimo, atlikti išsamų vaiko interesų tyrimą. Atliekant šį vaiko interesų tyrimą, teisę būti išklaudytas turi kiekvienas vaikas, galintis išreikšti savo nuomonę, net jei fiziškai dalyvauti negali – tokiu atveju turi būti rengiamos vaizdo konferencijos.

Reikėtų skatinti centrinių institucijų bendradarbiavimą arba tiesioginį teisėjo ryšį su atitinkamu kilmės valstybės narės teismu įvertinant priemones, kurių imtasi valstybėje narėje, į kurią vaikas turi būti grąžintas.

Tais atvejais, kai be apsaugos priemonių grąžinus vaiką į jo nuolatinės gyvenamosios vietos šalį jam gali grėsti didelis pavojus patirti žalą arba jis gali patekti į kitokią nepriimtina situaciją, vaiko laikymo valstybės narės teismai turėtų galėti priimti nutartį dėl reikiamų apsaugos priemonių, kurios prireikus taip pat galėtų „keliauti su vaiku“ į jo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę, kur turi būti priimtas galutinis sprendimas išnagrinėjus bylą iš esmės. Tokios skubiai priimtose priemonės būtų įstatymų numatyta tvarka pripažįstamos valstybėje narėje, kurioje buvo vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta prieš pat neteisėtą jo išvežimą ir laikymą, tačiau jų galiojimas pasibaigtų iš karto po to, kai tos valstybės narės teismai, atsižvelgdami į situaciją, priimtų reikiamas priemones. Pavyzdžiui, teismas, kuriame nagrinėjama grąžinimo byla, galės suteikti vienam iš tėvų teisę matytis su vaiku, kuri bus vykdytina ir vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje narėje, kol tos šalies teismas priims galutinį sprendimą dėl teisės bendrauti su vaiku.

Atskiros sutikimo procedūros, taikytinos visose bylose dėl tarpvalstybinio vaikų įkurdinimo, sukūrimas, kartu nustatant terminą, per kurį prašomoji valstybė narė turi atsakyti į prašymą

Tarpvalstybinio įkurdinimo srityje pasiūlyme numatytos šios naujos taisyklės:

- visais tarptautinio įkurdinimo atvejais jį inicijuojantis valstybės narės teismas ar institucija privalės gauti prašomosios valstybės sutikimą;
- bus nustatyti vienodi reikalavimai dokumentams, kuriuos reikia pateikti su prašymu dėl sutikimo: prašančioji institucija turės pateikti ataskaitą apie vaiką ir nurodyti priežastis, dėl kurių svarstoma tarpvalstybinio įkurdinimo galimybė;
- nuostata dėl vertimo reikalavimų: prie prašymo turės būti pridedamas vertimas į prašomosios valstybės narės kalbą;
- visi prašymai bus teikiami per centrinės institucijas;
- bus taikomas aštuonių savaičių terminas, per kurį prašomoji valstybė narė turės priimti sprendimą dėl prašymo.

Egzekvatūros panaikinimas numatant tinkamas apsaugos priemones, kuriomis būtų galima pasinaudoti vykdymo etapu, t. y. užginčyti kilmės šalyje priimto sprendimo pripažinimą ar

vykdymą arba konkrečias vykdymo priemones, priimtas sprendimo vykdymo valstybėje, taikant vieną bendrą procedūrą vykdymo valstybėje narėje

Teisminis bendradarbiavimas ir valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas yra pasiekęs tokį brandos lygį, kad galima pereiti prie paprastesnės, mažiau sąnaudų reikalaujančios sprendimų judėjimo sistemos ir panaikinti valstybių narių bendradarbiavime taikomus formalumus. Egzekvatūros jau atsisakyta daugelyje įvairių sričių, įskaitant šeimos teisės klausimus (teisę bendrauti, tam tikras nutartis dėl grąžinimo, išlaikymo prievoles). Todėl pasiūlymu ketinama padaryti esminę pataisą – panaikinti egzekvatūros procedūrą visiems sprendimams, patenkantiems į šio reglamento taikymo sritį. Egzekvatūros panaikinimas bus susiejamas su procedūrinėmis garantijomis, kurios užtikrins, kad būtų deramai apsaugotos atsakovo teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą, įtvirtintos ES pagrindinių teisių chartijos 47 straipsniu. Egzekvatūros panaikinimas leistų tarptautiniame bylinėjimesi dalyvaujantiems Europos piliečiams sutaupyti didelę dalį išlaidų, kurias dabar tenka skirti šiai procedūrai (vidutiniškai 2 200 EUR už prašymo tvarkymą), ir išvengti laukimo, kuris kartais trunka kelis mėnesius.

Tėvai atsakovai galėtų naudotis teisių gynimo priemonėmis, kuriomis išimtiniais atvejais jie galėtų užkirsti kelią tam, kad vienoje valstybėje narėje priimtas sprendimas įsigaliotų kitoje valstybėje narėje. Kilus abejonių, ar nėra taikytinas kuris nors pagrindas nepripažinti sprendimo arba užginčyti konkrečias vykdymo priemones, atsakovas galėtų pagal vieną procedūrą vykdymo valstybėje narėje pateikti prašymą dėl pripažinimo ir (arba) vykdymo užginčijimo.

Pasiūlyme nustatomos vienodos taisyklės, pagal kurias bus galima nustatyti, kokiais atvejais gali būti ginčijamas ne tik tarpvalstybinis vykdytinumas apskritai, bet ir pats vykdymas. Šiose taisyklėse bus reglamentuojamos tokios situacijos kaip, pavyzdžiui, aplinkybių pasikeitimas. Be to, taisyklėmis nustatoma vienoda tvarka, taikoma tuomet, kai vaikas nesutinka su vykdymu arba vykdymas neįmanomas dėl laikinų faktinių kliūčių.

Bus išvengta egzekvatūros procedūros laiko sąnaudų bei išlaidų kartu išsaugant reikiamą atsakovų teisių apsaugą.

Kaip ir dabartiniame reglamente, pasiūlyme pateikiamos įvairios standartinės pažymėjimų formos, kuriomis siekiama palengvinti užsienyje priimtų sprendimų pripažinimą ir vykdymą netaikant egzekvatūros procedūros. Šie pažymėjimai padės kompetentingoms institucijoms vykdyti sprendimus ir sumažins sprendimų vertimo poreikį.

Prievolės suteikti vaikui galimybę pareikšti savo nuomonę nustatymas

Pasiūlymu nekeičiamos valstybių narių taisyklės ir praktika dėl vaiko išklauso tvarkos, tačiau jame nustatomas teisės sistemų tarpusavio pripažinimo reikalavimas. Tai reiškia, kad šiame reglamente būtų įtvirtinta aiški prievolė vaikui, galinčiam išreikšti savo nuomonę, suteikti galimybę tai padaryti, kartu atsižvelgiant į tai, kad visos valstybės narės yra ratifikavusios JT vaiko teisių konvenciją, pagal kurią jos jau dabar privalo visose su vaikais susijusiose vidaus ir tarpvalstybinėse bylose išklausti pirmiau nurodytus kriterijus atitinkančius vaikus. Visų pirma, kaip ir atitinkamame Pagrindinių teisių chartijos straipsnyje, atskiriami du klausimai: pirma, ar vaikui turi būti suteikta galimybė būti išklaustam (t. y., ar jis yra pajėgus suformuluoti ir išreikšti savo nuomonę), ir, antra, kokią reikšmę teisėjas turėtų teikti vaiko nuomonei (tai priklauso nuo vaiko amžiaus ir brandos). Šis atskyrimas turi būti užfiksuotas sprendime ir su juo išduodamame pažymėjime. Tėvams, kurie siekia sprendimo

pripažinimo kitoje valstybėje narėje, tai reiškia, kad tos šalies teismas neatsisakys jo pripažinti vien todėl, kad kitoje šalyje vaikas buvo išklaustas kitaip, ne pagal to teismo taikomus standartus.

Naujos tikslinės priemonės, padidinsiančios realaus vykdymo veiksmingumą

Siekiant spręsti vykdymo neveiksmingumo problemą, sprendimu numatyta keletas naujų priemonių. Jame nustatyta, kad prašymas vykdyti sprendimą turi būti pateikiamas vykdymo valstybės narės teismui, bet pati procedūra, vykdymo priemonės ir jų taikymo būdai, pvz., kokią konkrečią vykdymo priemonę reikia taikyti tam tikromis aplinkybėmis, bus ir toliau nustatomi pagal vykdymo valstybės narės teisę. Jei tam, kad būtų vykdomas pagal vykdymo valstybės narės nacionalinę teisę, kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas turi būti patikslintas arba pritaikytas, tos valstybės narės kompetentingas teismas turėtų padaryti reikiamus patikslinimus ar pritaikymus, nepakeisdamas pagrindinių sprendimo elementų.

Šalis, ginčijanti kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo vykdymą, jei įmanoma ir atsižvelgiant į prašomosios valstybės narės teisės sistemą, turėtų galėti pagal tą pačią procedūrą remtis ne tik atsisakymo pripažinti ar vykdyti pagrindais, bet ir atsisakymo vykdyti pagrindais. Sprendimo vykdymo neatitikimas vaiko interesams, kilęs dėl aplinkybių pasikeitimo (kaip antai, rimtos vaiko ligos) arba dėl pakankamo amžiaus ir brandos vaiko griežto prieštaravimo, turėtų būti nagrinėjamas tik tuo atveju, jei klausimo svarba yra palyginama su viešosios tvarkos išimtimi.

Pasiūlyme taip pat numatytas orientacinis realaus sprendimo vykdymo terminas. Jei praėjus 6 savaitėms nuo vykdymo procedūros pradžios vykdymas nepradedamas, vykdymo valstybės narės teismas turėtų pranešti apie tai prašančiajai centrinei institucijai kilmės valstybėje narėje (arba, jei procedūra vykdoma nedalyvaujant centrinei institucijai, ieškovui) ir nurodyti priežastis, dėl kurių sprendimas nevykdomas laiku.

Be to, pasiūlyme nustatyta, kad kilmės šalies teismas galės paskelbti sprendimą laikinai vykdomu, net jei nacionalinėje teisėje tokia galimybė nenumatyta. Tai bus naudinga tose sistemose, kur sprendimas negali būti vykdomas, kol nagrinėjamas dėl jo pateiktas skundas. Tai reiškia, kad vienas iš tėvų, remdamasis sprendimu, kuris paskelbtas laikinai vykdomu, galės bendrauti su vaiku, kol vyksta antro iš tėvų pateikto skundo dėl šio sprendimo nagrinėjimas.

Centrinių institucijų ir kitų prašomųjų institucijų funkcijų išaiškinimas ir naujas straipsnis dėl pakankamų išteklių

Pasiūlymu tiksliau nustatomi šie aspektai: 1) kas gali prašyti, 2) kokios pagalbos ar informacijos, 3) iš ko ir 4) kokiomis sąlygomis. Jame aiškiai pasakyta, kad į centrinės institucijas pagalbos gali kreiptis ir teismai bei vaikų gerovės institucijos. Be to, dėl socialinių ataskaitų perdavimo, pasiūlyme patikslinta, kad tai gali būti ir ataskaitos apie suaugusiuosius bei brolius ar seseris, kurie yra svarbūs su vaiku susijusioje byloje pagal Reglamentą, jei jos reikalingos atsižvelgiant į vaiko padėtį. Jame paaiškinta, kad (teismams) tai yra nieko nekainuojanti (išskyrus nebent galimas vertimo išlaidas) alternatyva įrodymų reglamentui, ir kad taip sukuriamas teisinis pagrindas, kuriuo remdamosi vaiko gerovės institucijos per centrinės institucijas galės gauti reikiamos informacijos iš valstybių narių. Prie prašymo turės būti pridedamas vertimas į prašomosios valstybės narės kalbą. Pasiūlymu atitinkamai nustatomi ir tam tikri būtiniausi reikalavimai, taikytini socialinei ataskaitai – joje turės būti aprašyta byla, kurioje ataskaita reikalinga, ir faktinė situacija, dėl kurios ta byla buvo iškelta.

Pasiūlyme nustatytas terminas, per kurį prašomoji institucija turi atsakyti. Pavyzdžiui, jei prašoma socialinės ataskaitos, prašomoji institucija pagal Reglamentą privalo ją pateikti, nekeldama jokių reikalavimų, kurie gali būti nustatyti jos nacionalinėje teisėje. T. y., valstybės narės teismas, prieš priimdamas sprendimą dėl tuo metu jo jurisdikcijoje esančio vaiko perdavimo globai, per centrinės institucijas gali gauti informacijos apie tai, ar kitoje valstybėje narėje yra nagrinėjama byla ir paprašyti pateikti sprendimų, kuriais kitiems tos pačios šeimos vaikams nustatytos apsaugos priemonės, kopijas, taip pat, jei yra, socialines ataskaitas apie brolius ar seseris ir jų tarpusavio santykius arba apie kurį nors iš tėvų, jei tai svarbu bylai.

Be to, pasiūlyme nurodyta, kad valstybės narės užtikrina, kad centrinės institucijos turėtų pakankamai finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų vykdyti šiuo reglamentu jos priskirtas funkcijas.

Pasiūlymu nedaroma jokių pakeitimų dėl taikymo srities ir bylų dėl santuokos – šioje srityje išlaikoma esama padėtis. Tai reiškia, kad I skyrius (išskyrus apibrėžčių išaiškinimą) ir II skyriaus 1 skirsnis (išskyrus 6 ir 7 straipsnių išaiškinimą) nekeičiami.

Todėl kad tarptautinę santuoką sudarę sutuoktiniai ir toliau galės derinti įvairias procedūras, kaip numatyta Reglamente ir kituose šeimos teisės aktuose (pvz., Išlaikymo reglamente). Kartu bus išsaugotas lankstumas, kai sutuoktiniai gali pasirinkti vieną iš Reglamente nurodytų jurisdikcijų. Sutuoktiniai, kurie abu nėra vienos ES valstybės piliečiai ir gyvena trečiojoje šalyje, bet išlaiko ryšius su tam tikra valstybe nare ir nori nutraukti santuoką, toliau galės remtis nacionalinės teisės nuostatomis kreipdamiesi į ES teismus arba prašydami pripažinti ES dėl jų (trečiojoje šalyje) priimtą teismo sprendimą.

Be to, šiame nauja redakcija išdėstomame reglamente nekeičiami šie straipsniai: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 straipsnio 2 dalis, 9, 10, 11 straipsnio 1, 2, 3, 5 ir 7 dalys, 12 straipsnio 2 ir 4 dalys, 13, 14, 15 straipsnio 1–5 dalys, 16, 17, 18, 19, 20 straipsnio 2 dalis, 21 straipsnio 1, 2 ir 4 dalys, 22, 23 straipsnio a ir c–f punktai, 24, 25, 26, 27, 41 straipsnio 2 dalis, 42 straipsnio 2 dalis, 44, 48, 49, 51, 53, 54, 55 straipsnio b–e punktai, 56 straipsnio 2 ir 3 dalys, 58, 59 straipsnio 1 dalis, 60 straipsnio a–d punktai, 63, 66, 67 straipsnio a ir b punktai.

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis ☒ bei tarptautiniu vaikų grobimu ☒, pripažinimo bei vykdymo, ~~panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000~~ (nauja redakcija)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į ~~Europos bendrijos steigimo sutartį~~ ☒ Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo ☒, ypač į jos ~~61 straipsnio e punktą ir 67 straipsnio 1 dalį~~ ☒ 81 straipsnio 3 dalį ☒,

atsižvelgdama į ☒ Europos ☒ Komisijos pasiūlymą³¹,

⇒ teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams, ⇐

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę³²,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³³,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamente (EB) Nr. 2201/2003³⁴ buvo padaryta esminių pakeitimų³⁵. Kadangi reikalingi tolesni pakeitimai, dėl aiškumo tas reglamentas turėtų būti išdėstytas nauja redakcija;
- (2) šiuo reglamentu nustatomos vienodos jurisdikcijos taisyklės, taikytinos bylose dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia, taip pat ginčiuose dėl tėvų pareigų, turinčiuose tarptautinį aspektą. Juo sudaromos sąlygos laisvam sprendimų judėjimui Sąjungoje, nes priimamos nuostatos dėl jų pripažinimo ir vykdymo kitose valstybėse narėse;

³¹ OL C [...], [...], p. [...].

³² OL C [...], [...], p. [...].

³³ OL C [...], [...], p. [...].

³⁴ 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000 (OL L 338, 2003 12 23, p. 1).

³⁵ Žr. V priedą.

↓ 2201/2003 1 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (3) ⇒Sajungai būtinas sklandus ir teisingas Sąjungos teisingumo erdvės veikimas atsižvelgiant į skirtingas valstybių narių teisės sistemas ir tradicijas. Todėl reikia toliau didinti pasitikėjimą kitų šalių teisingumo sistemomis.⇒ ~~Europos bendrija~~
☒ Sąjunga ☒ yra iškėlusį sau tikslą sukurti ☒, palaikyti ir plėtoti ☒ laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas ☒ ir teisė kreiptis į teismą ☒. ⇒Siekiant šių tikslų, turėtų būti sustiprintos asmenų, visų pirma vaikų, teisės teismo procese, kad būtų sudarytos geresnės sąlygos teisminių ir administracinių institucijų bendradarbiavimui ir sprendimų šeimos teisės klausimais, turinčių tarpvalstybinių aspektų, vykdymui. Reikėtų palengvinti sprendimų civilinėse bylose tarpusavio pripažinimą, supaprastinti galimybes kreiptis į teismą ir pagerinti valstybių narių institucijų keitimąsi informacija;⇒
- (4) Šiuo tikslu ~~Bendrija~~ ☒ Sąjunga ☒, be kita ko, turi patvirtinti teismo bendradarbiavimo ⇒ tarpvalstybinių aspektų turinčių ⇒ civilinėse bylose, priemonės, būtinas ⇒ visų pirma tam ⇒, kad vidaus rinka tinkamai veiktų.

↓ naujas

- (5) norint pasiekti tikslą, kad bylose dėl santuokos ir tėvų atsakomybės priimti sprendimai laisvai judėtų, reikalinga ir pagrįsta taisyklės dėl jurisdikcijos ir sprendimų pripažinimo bei vykdymo nustatyti Sąjungos teisės aktu, kuris yra privalomas ir tiesiogiai taikomas;

↓ 2201/2003 2 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Europos Sąjungos Vadovų Taryba Tampereje patvirtino teismo sprendimų savitarpio pripažinimo principą kaip kertinį akmenį kuriant tikrą teisminę erdvę, o lankymo teises nustatė kaip prioritetą.~~

↓ 2201/2003 3 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1347/2000³⁶ nustato jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams, priimtų nagrinėjant santuokos bylas, pripažinimo bei vykdymo taisykles. Šio reglamento turinys iš esmės buvo perimtas iš 1998 m. gegužės 28 d. konvencijos ta pačia tema³⁷.~~

³⁶ OL L 160, 2000 6 30, p. 19.

³⁷ Priimdama Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, Taryba atkreipė dėmesį į profesoriaus Alegria Borrás parengtą paaiškinamąjį pranešimą apie tą konvenciją (OL C 221, 1998 7 16, p. 27).

↓ 2201/2003 4 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~2000 m. liepos 3 d. Prancūzija pateikė iniciatyvą dėl Tarybos reglamento dėl teismo sprendimų dėl bendravimo su vaikais teisių savitarpio vykdymo³⁸.~~

↓ 2201/2003 5 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (6) ~~S~~iekiant užtikrinti lygybę visiems vaikams, šis reglamentas ☒ turėtų būti ☒ taikomas visiems sprendimas dėl tėvų pareigų, įskaitant ~~vaiko~~ ☒ vaikų ☒ apsaugos priemonės, neatsižvelgiant į ryšį su santuokos ⇒ ar kita ⇐ byla~~;~~

↓ 2201/2003 6 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (7) ~~Kadangi tėvų~~ ☒ nors tėvų ☒ pareigų taisyklių taikymas dažnai iškyla santuokos bylų kontekste, ~~tiksliau~~ tikslinga turėti vieną bendrą teisinį dokumentą santuokos nutraukimo ir tėvų pareigų byloms~~;~~

↓ 2201/2003 7 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Šio reglamento taikymo sritis apima civilines bylas, koks bebūtų teismas.~~

↓ 2201/2003 8 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (8) ~~K~~kalbant apie ~~teismo~~ sprendimus dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik santuokos ryšių nutraukimui ir neturėtų liesti tokių klausimų, kaip santuokos nutraukimo pagrindai, santuokos turtinės pasekmės, ar kitų papildomų priemonių~~;~~

↓ 2201/2003 9 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (9) ~~K~~kalbant apie vaikui priklausančią turtą, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik vaiko apsaugos priemonėms, t. y. ⇒ asmens ar institucijos, atsakingų už vaikui priklausančią turtą, skyrimui ir funkcijoms, vaiko atstovavimui arba pagalbai jam, ir ⇒ vaikui priklausančio turto administravimui, išsaugojimui ar perleidimui. Šiame kontekste šis reglamentas turėtų būti, pavyzdžiui, taikomas tais atvejais, ~~kai tėvai ginčijasi dėl vaikui priklausančio turto administravimo~~ ☒ bylos dalykas yra asmens ar įstaigos, administruosiančios vaikui priklausančio turtą, paskyrimas ☒. Priemonės dėl vaikui priklausančio turto, kurios yra nesusijusios su vaiko apsauga, turėtų ir toliau reglamentuoti ~~2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl~~

³⁸ OL C 234, 2000 8 15, p. 7.

~~jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo³⁹ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu Nr. 1259/2010⁴⁰;~~

↓ 2201/2003 10 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (10) ~~Šis reglamentas nėra skirtas taikyti su socialiniu draudimu susijusiems reikalams, bendro pobūdžio viešosioms priemonėms švietimo ar sveikatos srityje arba sprendimams dėl prieglobsčio teisės ir imigracijos. Be to, jis netaikomas~~ ☒ neturėtų būti taikomas ☒ tėvystės nustatymui, kadangi tai yra skirtingas dalykas nuo tėvų pareigų priskyrimo, taip pat kitiems klausimams, susijusiems su asmenų statusu. ~~Da~~ ~~jis netaikomas priemonėms, kurių imamasi dėl vaikų padarytų nusikaltimų.~~

↓ 2201/2003 11 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (11) Išlaikymo pareigos neįeina šio reglamento taikymo sritį, nes joms jau taikomas Tarybos reglamentas (EB) Nr. ~~44/2001~~ 4/2009⁴¹. Teismai ☒ Institucijos ☒, turintys ☒ turinčios ☒ jurisdikciją pagal šį reglamentą, paprastai turės jurisdikciją priimti sprendimus dėl ☒ papildomų ☒ išlaikymo pareigų ☒ pagal ☒ taikydami Tarybos ☒ to ☒ reglamento Nr. ~~44/2001~~ 5 3 straipsnio 2 dalį d punktą;

⇓ naujas

- (12) šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems vaikams iki 18 metų, kaip ir 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje (toliau – 1996 m. Hagos konvencija). Tai leistų išvengti jo taikymo srities dubliavimosi su 2000 m. sausio 13 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinės suaugusiųjų apsaugos, kuri taikoma 18 metų ir vyresniems asmenims. 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų (toliau – 1980 m. Hagos konvencija), taigi ir šio reglamento III straipsnis, kuriame sureguliuotas 1980 m. Hagos konvencijos taikymas valstybių narių tarpusavio santykiams, turėtų būti toliau taikomi vaikams iki 16 metų;

↓ 2201/2003 12 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

⇒ naujas

- (13) Jurisdikcijos pagrindai, susiję su tėvų pareigomis, ~~nustatyti šiame reglamente~~, yra suformuluoti ~~kuo labiausiai~~ atsižvelgiant į vaiko interesus ⇒ ir turėtų būti atitinkamai taikomi. Bet koks rėmimasis vaiko interesais turėtų būti aiškinamas atsižvelgiant į

³⁹ ~~OL L 12, 2001 1 16, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1496/2002 (OL L 225, 2002 8 22, p. 13).~~

⁴⁰ ~~2012 m. gruodžio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).~~

⁴¹ ~~2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 4/2009 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo bei bendradarbiavimo išlaikymo prievolių srityje (OL L 7, 2001 1 10, p. 1).~~

Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnį ir 1989 m. lapkričio 20 d. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją; ⇐

- (14) ~~ypač~~ ⇐ siekiant apsaugoti vaiko interesus, jurisdikcija turėtų būti nustatoma visų pirma pagal ⇐ artumo kriterijų. ~~Tai reiškia, kad~~ ⇐ Todėl ⇐ jurisdikcija turėtų ~~pirmiausia~~ priklausyti vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybei narei, išskyrus tam tikrus ~~vaiko gyvenamosios vietos pakeitimo~~ atvejus ⇐, kai vaikas pakeičia gyvenamąją vietą, ⇐ arba pagal tėvų pareigų turėtojų susitarimą;

⇓ naujas

- (15) jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta pasikeičia dėl teisėto persikėlimo, jurisdikcija taip pat turėtų persikelti su vaiku, kad būtų laikomasi artumo kriterijaus. Šis principas turėtų būti taikomas ir tuomet, jei procesas nevyksta, ir per teismo procesą. Vis dėlto per teismo procesą teisingumo veiksmingumo sumetimais, jei tai atitinka vaiko interesus, šalys gali susitarti, kad jau pradėto proceso valstybės narės teismai išlaiko jurisdikciją, kol bus priimtas galutinis sprendimas. Ši galimybė itin svarbi tuomet, kai procesas eina į pabaigą ir vienas iš tėvų nori persikelti su vaiku į kitą valstybę narę;
- (16) tam tikromis aplinkybėmis ir kai tai atitinka vaiko interesus, jurisdikcija tėvų atsakomybės bylose taip pat gali būti nustatyta valstybėje narėje, kurioje vyksta tėvų santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia procesas, arba valstybėje narėje, su kuria vaiką sieja glaudūs ryšiai ir dėl kurios šalys susitarė, net jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra ne toje valstybėje narėje. Tokiu atveju jurisdikcija, kuri išimties tvarka nustatoma nesilaikant artumo principo, pagal kurią jurisdikcija priklauso vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybei narei, ir kuriai netaikomas *perpetuatio fori* principas, turėtų baigti galioti ne vėliau kaip įsiteisėjus galutiniam sprendimui toje tėvų atsakomybės byloje, kad prireikus vėlesnėse bylose būtų laikomasi artumo reikalavimo;

⇓ 2201/2003 16 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇐ naujas

- (17) Šis reglamentas neturėtų valstybės narės ~~teismams~~ ⇐ institucijoms, neturinčioms jurisdikcijos nagrinėti bylą iš esmės, ⇐ užkirsti kelio neatidėliotinais atvejais imtis laikinų priemonių, įskaitant apsaugos priemones, dėl asmenų ar ⇐ vaikui priklausančio ⇐ turto ⇐, esančio ⇐ toje valstybėje ⇐ narėje ⇐. ⇐ Šios priemonės turėtų būti pripažįstamos ir vykdomos visose kitose valstybėse narėse, įskaitant valstybes nares, turinčias jurisdikciją pagal šį reglamentą, kol atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija imsis jos manymu reikalingų priemonių. Tačiau priemonės, kurias priėmė vienos valstybės teismas, turėtų būti iš dalies keičiamos ar pakeičiamos tik priemonėmis, kurias taip pat priėmė valstybės narės teismas, turintis jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės. Institucija, turinti jurisdikciją priimti tik laikinas, įskaitant apsaugos, priemones, gavusi prašymą, susijusį su bylos nagrinėjimu iš esmės, turi savo iniciatyva pranešti, kad klausimas nepriklauso jos jurisdikcijai. Jei reikalinga atsižvelgiant į vaiko interesus, ši institucija turi tiesiogiai ar per centrinę instituciją pranešti apie pritaikytas priemones valstybės narės institucijai, pagal šį reglamentą turinčiai jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės. Tačiau tai, kad kitos valstybės narės institucija nebuvo informuota, negali būti laikoma pagrindu priemonės nepripažinti; ⇐

↓ 2201/2003 13 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (18) ⇒ išimtiniais atvejais vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės institucijos nėra tinkamiausios nagrinėti bylą. ~~⇒ Vaiko labui~~ ☒ Atsižvelgiant į vaiko interesus, ☒ šis reglamentas išimties tvarka ir tam tikromis sąlygomis leidžia jurisdikciją ~~turinčiam teismui~~ ☒ turinti institucija gali ☒ perduoti ☒ savo jurisdikciją konkrečioje byloje ☒ bylą kitos valstybės narės ~~teismui~~ ☒ institucijai ☒ , jei ~~šis teismas~~ ☒ ši institucija ☒ yra geresnėje vietoje bylai nagrinėti. Tačiau šiuo atveju ~~antrasis teismas~~ ☒ antroji institucija ☒ neturėtų perduoti ~~bylos~~ ☒ jurisdikcijos ☒ ~~trečiam teismui~~ ☒ trečiai institucijai ☒ .

↓ naujas

- (19) visos nuorodos į „jurisdikciją pagal šį reglamentą“ tėvų atsakomybės bylose turėtų apimti 7–14 straipsnius, t. y. ir kitą jurisdikciją pagal nacionalinę teisę, kaip numatyta Reglamento 13 straipsnyje, bei perduotą jurisdikciją;

↓ 2201/2003 14 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (20) Šis reglamentas turėtų ~~veikti nepažeidžiant~~ ☒ nepažeisti ☒ viešosios tarptautinės teisės dėl ~~diplomatinių imunitetų~~ ☒ diplomatinio imuniteto ☒ taikymo. Tais atvejais, kai jurisdikcija pagal šį reglamentą negalima naudotis dėl diplomatinio imuniteto pagal tarptautinę teisę ~~buvimo~~, jurisdikcija turėtų būti naudojama pagal valstybės narės, kurioje atitinkamas asmuo tokio imuniteto neturi, nacionalinę teisę.

↓ 2201/2003 15 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (21) ~~2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1348/2000 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse⁴²~~ ☒ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1393/2007⁴³ ☒ turėtų būti taikomas dokumentų įteikimui bylose, iškeltose pagal šį reglamentą.

↓ naujas

- (22) jei valstybės narės institucijos, neturinčios jurisdikcijos pagal šį reglamentą, vykdomo proceso baigtis priklauso nuo to, kaip bus išspręstas šalutinis klausimas, patenkantis į šio reglamento taikymo sritį, pagal šį reglamentą tai institucijai nėra draudžiama išspręsti tą klausimą. Todėl jei proceso dalykas yra, pavyzdžiui, ginčas dėl paveldėjimo, susijęs su vaiku, ir turi būti paskirtas rūpintojas, atstovausiantis vaikui šiame procese, institucijai, turinčiai jurisdikciją spręsti ginčą dėl paveldėjimo, turėtų būti leista paskirti rūpintoją jos vykdomame procese, nesvarbu, ar ji turi jurisdikciją

⁴² ~~OL L 160, 2000 6 30, p. 37.~~

⁴³ 2007 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1393/2007 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse (dokumentų įteikimas) ir panaikinant Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000 (OL L 324, 2007 12 10, p. 79).

tėvų atsakomybės bylose pagal šį reglamentą. Toks šalutinio klausimo sprendimas turėtų būti privalomas tik atitinkamame procese;

↓ 2201/2003 18 konstatuojamoji dalis

~~Tais atvejais, kai teismas nusprendžia negrąžinti vaiko remdamasis 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsniu, jis turėtų informuoti jurisdikciją turintį teismą ar centrinę instituciją valstybėje narėje, kurioje vaikas turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo. Jei teismas pastarojoje valstybėje narėje neperėmė savo žinion, šis teismas ar centrinė institucija turėtų apie tai pranešti šalims. Ši pareiga neturėtų neleisti centrinei institucijai taip pat pranešti atitinkamoms valdžios institucijoms pagal nacionalinę teisę.~~

↓ 2201/2003 19 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (23) ⇒ pagal šį reglamentą vykdomame procese dėl tėvų atsakomybės ir grąžinimo procese pagal 1980 m. Hagos konvenciją turėtų būti užtikrinama vaiko teisė laisvai pareikšti savo nuomonę, ir į šią nuomonę turėtų būti deramai atsižvelgiama nustatant vaiko interesus. ⇨ Vaiko išklauskymas ⇨ pagal Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnio 1 dalį ir Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos 12 straipsnį ⇨ vaidina svarbų vaidmenį taikant šį reglamentą. ⊗ Tačiau šio reglamento ⊗ ~~nors šis teisinis dokumentas nėra skirtas keisti taikomas nacionalines procedūras~~ ⇒ tikslas nėra nustatyti vaiko išklauskymo tvarką, pavyzdžiui, ar vaiką išklauso asmeniškai teisėjas, ar specialiai parengtas ekspertas, vėliau informuojantis teismą; ar vaikas išklausomas teismo salėje, ar kitoje vietoje ⇨ .

↓ 2201/2003 20 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (24) ⊗ prireikus ⊗ ~~V~~vaiko išklauskymas kitoje valstybėje narėje gali vykti taikant priemones, nustatytas 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 1206/2001⁴⁴ ~~dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose.~~

↓ 2201/2003 17 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (25) ~~V~~vaiko neteisėto išvežimo ar negrąžinimo atvejais, vaiko grąžinimas turėtų būti užtikrinamas nedelsiant ir šiuo tikslu turėtų ir toliau būti taikoma 1980 m. ~~spalio 25 d.~~ Hagos konvencija, papildoma šio reglamento, ypač ~~11 straipsnio~~ ⊗ jo III skyriaus ⊗ , nuostatomis.

⁴⁴ 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose (OL L 174, 2001 6 27, p. 1).

- (26) kad bylos dėl grąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvenciją būtų kuo greičiau užbaigtos, valstybės narės turėtų sutelkti jurisdikciją nagrinėti šias bylas viename ar keliuose teismuose, deramai atsižvelgdamos į savo teisingumo administravimo sistemos vidaus struktūrą. Jurisdikcijos sutelkimas tik keliuose valstybės narės teismuose – svarbus ir veiksmingas būdas paspartinti keliose valstybėse narėse nagrinėjamas bylas dėl vaikų grobimo, nes teisėjai, nagrinėjantys daugiau tokių bylų, šioje srityje įgyja patirties. Nelygu teisinės sistemos struktūra, jurisdikcija nagrinėti vaikų grobimo bylas gali būti sutelkta viename teisme, kuris būtų atsakingas už visa šalį, arba keliuose teismuose – pavyzdžiui, atsižvelgiant į apeliacinių teismų skaičių, jurisdikcija nagrinėti bylas dėl tarptautinio vaikų grobimo galėtų būti sutelkta atitinkamų apeliacinių teismų apygardose veikiančiuose pirmosios instancijos teismuose. Kiekvienoje instancijoje sprendimas turėtų būti priimtas ne vėliau kaip po šešių savaičių nuo prašymo ar skundo pateikimo. Valstybės narės turėtų apriboti galimų skundų skaičių – nustatyti, kad sprendimą dėl vaiko grąžinimo arba negrąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvenciją galima apskųsti tik vieną kartą;
- (27) jei centrinės institucijos inicijuoja arba sudaro sąlygas teismo procesui dėl vaiko grąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvenciją, jos turėtų užtikrinti, kad bylos dokumentai būtų parengti per šešias savaites, nebent jei tai neįmanoma dėl išimtinių aplinkybių. Kad prašoma centrinė institucija galėtų laikytis šio termino, prašanti centrinė institucija turėtų palaikyti glaudų ryšį su ieškovu ir nedelsdama atsakyti į visus prašomos centrinės institucijos prašymus pateikti daugiau informacijos ar trūkstamus dokumentus;
- (28) visose su vaikais susijusiose bylose, ypač bylose dėl tarptautinio vaikų grobimo, teisminės ir administracinės institucijos turėtų apsvastyti taikaus sprendimo galimybę pasitelkiant tarpininkavimą ar kitas tinkamas priemones, prireikus padedant veikiantiems tinklams ir paramos tarpininkavimui tarpvalstybiniuose ginčuose dėl tėvų atsakomybės struktūroms. Tačiau dėl tokių veiksmų neturėtų nepagrįstai pailgėti pagal 1980 m. Hagos konvenciją vykdomas procesas dėl grąžinimo;

- (29) Valstybės narės, į kurią arba kurioje vaikas buvo neteisėtai išvežtas ar negrąžintas, teismai turėtų galėti ~~pasipriešinti jo grąžinimui~~ konkrečiais tinkamai pateisinamais atvejais ☒ atsisakyti jį grąžinti ☒, ⇒ kaip numatyta 1980 m. Hagos konvencijoje. Tačiau prieš atsisakydamas grąžinti vaiką teismas turėtų įvertinti, ar yra imtasi arba gali būti imtasi reikiamų apsaugos priemonių nuo galimų pavojų vaiko interesams, kurie galėtų sukliudyti grąžinimui pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnio 1 dalies b punktą. Tam teismas, padedamas centrinių institucijų arba Europos teismo tinklo civilinėse ir komercinėse bylose, sukurtos 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2001/470/EB⁴⁵, turėtų susisiekti su vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės kompetentingomis teisminėmis ir administracinėmis institucijomis ir prireikus priimti apsaugos priemones, pagal šio reglamento 12 straipsnį reikalingas

⁴⁵ 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimas 2001/470/EB, sukuriantis Europos teismo tinklą civilinėse ir komercinėse bylose (OL L 174, 2001 6 27, p. 25).

saugiam vaiko grąžinimui. Šios priemonės turėtų būti pripažįstamos ir vykdomos visose kitose valstybėse narėse, įskaitant valstybes nares, turinčias jurisdikciją pagal šį reglamentą, kol atitinkamos valstybės narės kompetentingas teismas imsis jo manymu reikalingų priemonių; ⇐

- (30) ⇐ valstybės narės, į kurią vaikas buvo neteisėtai išvežtas ar kurioje yra neteisėtai laikomas, teismui nusprendus atsisakyti grąžinti vaiką pagal 1980 m. Hagos konvenciją, jo sprendime turėtų būti aiškiai nurodyti 1980 m. Hagos konvencijos straipsniai, kuriais toks atsisakymas grindžiamas. ⇐ Tačiau toks sprendimas galėtų būti pakeičiamas paskesniu vaiko nuolatinės gyvenamosios vietos iki neteisėto išvežimo ar ~~negrąžinimo~~ ⇐ laikymo ⇐ valstybės narės teismo sprendimu ⇐, priimtu byloje dėl globos, atidžiai įvertinus vaiko interesus ⇐. Jei tas sprendimas numatytų vaiko grąžinimą, grąžinimas turėtų įvykti be jokios specialios procedūros; ~~reikalaujamos~~ tam sprendimui pripažinti ir vykdyti valstybėje narėje, į kurią ~~arba~~ ~~kurioje~~ vaikas buvo neteisėtai išvežtas ar ~~negrąžintas~~ kurioje yra neteisėtai laikomas;.

↓ 2201/2003 21 konstatuojamoji dalis

~~Valstybėje narėje atliekamas teismo sprendimų pripažinimas ir vykdymas turėtų būti grindžiamas abipusiu pasitikėjimu, o nepripažinimo pagrindai turėtų būti minimalūs.~~

↓ 2201/2003 22 konstatuojamoji dalis

~~Autentiški dokumentai ir šalių susitarimai, kurie yra vykdytini vienoje valstybėje narėje, turėtų būti laikomi lygiaverčiais „teismo sprendimams“ taikant pripažinimo ir vykdymo taisykles.~~

↓ 2201/2003 23 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (31) ~~Europos Sąjungos Vadovų Taryba Tampereje savo išvadose (34 punktas) teigė~~ ⇐ siekis didinti tarpusavio pasitikėjimą Sąjungoje administruojant teisingumą pateisina principą ⇐, kad ~~teismo~~ ⇐ valstybėje narėje priimti ⇐ sprendimai ~~bylinėjimosi šeimos klausimais srityje~~ turėtų būti „savime pripažįstami visose Sąjungoje ⇐ visose valstybėse narėse ⇐ be jokių ⇐ pripažinimo procedūrų ⇐ tarpinių procesinių veiksmų ar vykdymo atsisakymo sąlygų“. Dėl to teismo sprendimai dėl bendravimo teisių ir teismo sprendimai dėl grąžinimo, patvirtinti ⇐ T. y., kai prašomos valstybės narės kompetentingoms institucijoms pateikiamas kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia, kurio nebegalima apskūsti ⇐ kilmės valstybėje narėje pagal šio reglamento nuostatas, ⇐ jos ⇐ turėtų būti ⇐ jį ⇐ pripažinti be jokių papildomų procedūrų ⇐ ir atitinkamai pakeisti civilinės būklės įrašus ⇐. Tokių teismo sprendimo vykdymo tvarką ir toliau turėtų reglamentuoti nacionalinė teisė.

- (32) pripažinti sprendimą turėtų būti atsisakoma tik tuomet, kai esama vieno ar daugiau atsisakymo pripažinti pagrindų, nustatytų 38 ir 38 straipsniuose. Tačiau 38 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodytais pagrindais negalima remtis, jei kalbama apie sprendimus dėl bendravimo teisių ir sprendimus dėl grąžinimo pagal 26 straipsnio 4 dalies antra pastraipą, kurie kilmės valstybėje narėje patvirtinti pažymėjimu; tokia tvarka galiojo ir pagal Reglamentą (EB) Nr. 2201/2003;
- (33) be to, siekiant tikslo sumažinti tarpvalstybinio bylinėjimosi dėl vaikų trukmę ir išlaidas, visų sprendimų dėl tėvų atsakomybės atveju pagrįsta panaikinti paskelbimo vykdytinu procedūrą prieš sprendimo vykdymą vykdomo valstybėje narėje. Reglamentu (EB) Nr. 2201/2003 šis reikalavimas panaikintas sprendimams, kuriais suteikiama teisė bendrauti, ir tam tikriems sprendimams dėl vaiko grąžinimo, o šiuo reglamentu nustatyta bendra procedūra, taikytina visų sprendimų dėl tėvų atsakomybės tarpvalstybiniam vykdymui. Todėl, vadovaujantis šio reglamento nuostatomis, valstybės narės institucijų priimtas sprendimas turėtų galioti taip, tarsi būtų priimtas vykdomo valstybėje narėje;
- (34) taikant nuostatas dėl pripažinimo ir vykdymo, autentiški dokumentai ir šalių susitarimai, vykdytini vienoje valstybėje narėje, turėtų būti laikomi lygiaverčiais sprendimams;
- (35) priimti konkrečias vykdymo priemones ir prireikus papildomas nutartis, kurių gali reikėti pagal nacionalinę vykdymo teisę, ir nurodyti kompetentingai institucijai pradėti vykdymą turėtų vykdomo valstybės narės teismas. Jei tam, kad būtų vykdomas pagal vykdomo valstybės narės nacionalinę teisę, kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas turi būti patikslintas arba pritaikytas, tos valstybės narės kompetentingas teismas turėtų padaryti reikiamus patikslinimus ar pritaikymus, nepakeisdamas pagrindinių sprendimo elementų. Jei sprendimas, kuriuo suteikiama teisė bendrauti, nepakankamai tikslus arba jame neaptarti reikiami praktiniai aspektai, vykdomo valstybės narės teismas nutartimi priima reikalingus pakeitimus. Jei sprendime kalbama apie priemonę ar nutartį, kurių instituto prašomos valstybės narės teisėje nėra, ta priemonė ar nutartis, įskaitant jomis nustatomas teises, turėtų būti kiek įmanoma pritaikoma priimant priemonę ar nutartį, kuri pagal tos valstybės narės teisę turi tokį patį kaip numatytasis poveikį ir padeda siekti numatytų tikslų;
- (36) tiesioginis kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo taikymas valstybėje narėje be jo paskelbimo vykdytinu turėtų nepažeisti teisės į gynybą. Todėl asmeniui, kurio atžvilgiu ketinama vykdyti sprendimą, turėtų būti suteikta galimybė prašyti, kad būtų atsisakyta vykdyti sprendimą, jei, jo manymu, esama vieno iš šiame reglamente nustatytų atsisakymo vykdyti pagrindų;
- (37) šalis, ginčijanti kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo vykdymą, jei įmanoma ir atsižvelgiant į vykdomo valstybės narės teisės sistemą, turėtų galėti tame pačiame procese remtis ne tik atsisakymo pripažinti ar vykdyti pagrindais, nustatytais šio reglamento 37 ir 38 straipsniuose, bet ir atsisakymo vykdyti pagrindais, nustatytais šio reglamento 40 straipsnio 2 dalyje. Sprendimo vykdymo neatitikimas vaiko interesams, kilęs dėl pakankamo amžiaus ir brandos vaiko griežto prieštaravimo arba dėl kitokio aplinkybių pasikeitimo, įvykusio jau priėmus sprendimą, nagrinėjamas tik tuo atveju, jei šio klausimo svarba palyginama su viešosios tvarkos išimtimi. Nacionalinėje teisėje numatytais atsisakymo vykdyti pagrindais remtis negalima. Jei atsisakymas vykdyti grindžiamas pakankamo amžiaus ir brandos vaiko prieštaravimu, vykdomo valstybės

narės kompetentingos institucijos, prieš atsisakydamos vykdyti, vis dėlto turėtų imtis visų reikiamų priemonių, kad paruoštų vaiką vykdymui ir užtikrintų jo bendradarbiavimą;

- (38) siekiant informuoti apie kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo vykdymą asmenį, kurio atžvilgiu jis vykdytinas, tam asmeniui per pagrįstą laiką iki pirmosios vykdymo priemonės taikymo turi būti įteiktas šiuo reglamentu nustatytas pažymėjimas, jei reikia, pridedant sprendimą. Tokiu atveju pirmoji vykdymo priemonė – tai pirma vykdymo priemonė, taikoma po tokio įteikimo;

↓ 2201/2003 24 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (39) ~~Pažymėjimas, išduodamas teisme~~ sprendimo vykdymui palengvinti, turėtų būti nepaskundžiamas apeliacine tvarka. Jis turėtų būti ištaisomas tik tais atvejais, jei padaryta esminė klaida, t. y. ~~tais atvejais, kai jis neteisingai atspindi teismo~~ sprendimą. ⇒ Jei akivaizdu, kad jis išduotas nepagrįstai, pažymėjimas turėtų būti panaikintas atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus reikalavimus; ⇐

↓ naujas

- (40) jei institucija, turinti jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, priima nutartį dėl laikinųjų, įskaitant apsaugos, priemonių, turėtų būti užtikrintas laisvas jų judėjimas pagal šį reglamentą. Tai taikytina ir laikinosioms, įskaitant apsaugos, priemonėms, kurias skubos atvejais pagal šio reglamento 12 straipsnį priima valstybės narės, neturinčios jurisdikcijos nagrinėti bylą iš esmės, institucija. Šios priemonės turėtų būti taikomos tol, kol valstybės narės, pagal šį reglamentą turinčios jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, kompetentinga institucija imsis jos manymu reikalingų priemonių.

Tačiau laikinosios, įskaitant apsaugos, priemonės, kurios buvo priimtos nepakvietus atvykti atsakovo, neturėtų būti pripažįstamos ir taikomos pagal šį reglamentą;

↓ 2201/2003 25 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (41) ☒ tėvų atsakomybės bylų srityje visose valstybėse narėse turėtų būti paskirtos ☒ centrinės institucijos ☒. Jos ☒ turėtų ☒ teikti tėvams ir kompetentingoms institucijoms paramą tarpvalstybinėse bylose ☒ ir bendradarbiauti apskritai ir konkrečiais atvejais, įskaitant tikslus siekti draugiškai spręsti šeimos ginčus, ~~su tėvų pareigomis susijusiose bylose~~. Šiuo tikslu centrinės institucijos ~~dalyvauja~~ ☒ turėtų dalyvauti ☒ Europos teisminiame tinkle civilinėse ir komercinėse bylose, sukurtame ~~2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2001/470/EB⁴⁶~~.

↓ naujas

- (42) tam tikrais atvejais tėvų atsakomybės bylose, kurie patenka į šio reglamento taikymo sritį, centrinės institucijos turėtų tarpusavyje bendradarbiauti teikdamos pagalbą nacionalinėms institucijoms bei tėvų pareigų turėtojams. Tokia pagalba visų pirma

⁴⁶ 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimas 2001/470/EB, sukuriantis Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose (OL L 174, 2001 6 27, p. 25).

turėtų būti teikiama tiesiogiai ar su kitų kompetentingų institucijų pagalba nustatant vaiko buvimo vietą, jei to reikia vykdant pagal šį reglamentą pateiktą prašymą, ir teikiant informaciją apie vaiką, reikalingą bylai nagrinėti;

- (43) Reglamentas (ES) Nr. 2016/679⁴⁷ taikomas šį reglamentą taikančioms valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis;
- (44) prašančiajai institucijai, nepažeidžiant jokių jos šalies nacionalinės proceso teisės reikalavimų, turėtų būti suteikta diskrecija laisvai pasirinkti vieną iš įvairių galimų būdų informacijai gauti, pavyzdžiui, teismų atveju – taikyti Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1206/2001, pasinaudoti Europos teisminių tinklų civilinėse ir komercinėse bylose, visų pirma pagal šį reglamentą įsteigtomis centrinėmis institucijomis, teisėjų tinklu ar informacijos centrais, o teisminių ir administracinių institucijų atveju – prašyti informacijos per specializuotą šios srities nevyriausybinių organizaciją;
- (45) jei pateikiamas pagrįstas prašymas pateikti ataskaitą apie vaiko padėtį, apie bet kokias kitas vykdomas procedūras ar su vaiku susijusius sprendimus, prašomos valstybės narės kompetentingos institucijos turėtų patenkinti tokį prašymą nekeldamos jokių kitų reikalavimų, kurie galimai yra taikomi pagal jų nacionalinę teisę. Prašyme visų pirma turėtų būti aprašyta byla, kurios nagrinėjimui reikalinga informacija, ir faktinės aplinkybės, dėl kurių ta byla buvo iškelta;
- (46) valstybės narės institucijai, svarstančiai sprendimą dėl tėvų atsakomybės, turėtų būti sudaryta galimybė prašyti kitos valstybės narės institucijų suteikti vaiko apsaugai svarbios informacijos, jei to reikia ginant vaiko interesus. Nelygu situacija, tai gali būti informacija apie bylą ar sprendimą dėl vieno iš vaiko tėvų arba brolių bei seserų, taip pat apie tėvo ar motinos tinkamumą globoti vaiką arba su juo bendrauti;
- (47) jei asmuo, susijęs su vaiku *de facto* šeimyniniais ryšiais, kaip nustatyta Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikoje, gyvena vienoje valstybėje narėje, ir nori kitoje valstybėje narėje, kurioje yra vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta, iškelti bylą dėl teisės bendrauti su vaiku, jam turėtų būti leidžiama kreiptis tiesiogiai į savo gyvenamosios valstybės narės kompetentingas institucijas, kad šios parengtų išvadas dėl jo tinkamumo bendrauti su vaiku ir dėl sąlygų, kuriomis toks bendravimas galėtų būti leistas, kad šiomis išvadomis galėtų būti remiamasi procese, vykstančiame valstybėje narėje, kuri turi jurisdikciją pagal šį reglamentą. Valstybės narės, kurioje gyvena teisės bendrauti siekiantis asmuo, kompetentingos institucijos šią informaciją turėtų pateikti ir gavusios atitinkamą prašymą iš kitos valstybės narės, kuri turi jurisdikciją pagal šį reglamentą, institucijų;
- (48) kadangi tėvų atsakomybės bylose laikas itin svarbus, atsakymas į bet kurį pagal 64 ir 65 straipsnius pateiktą prašymą turi būti pateiktas per du mėnesius;
- (49) jei valstybės narės institucija jau yra priėmusi sprendimą tėvų atsakomybės byloje arba tokį sprendimą svarsto, o vykdytinas jis kitoje valstybėje narėje, institucija gali prašyti tos valstybės narės institucijų pagalbos vykdant sprendimą. Tai taikytina, pavyzdžiui, tuomet, kai sprendimai, kuriais suteikiam teisė bendrauti su vaiku dalyvaujant stebėtojui, vykdytini ne toje valstybėje narėje, kur yra bendravimo teisę suteikianti institucija, arba jei juose numatytos papildomos priemonės, už kurias atsako sprendimo vykdymo valstybės narės kompetentingos institucijos;

⁴⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

- (50) jei valstybės narės institucija svarsto galimybę įkurdinti vaiką kitos valstybės narės šeimoje ar globos institucijoje, prieš įkurdinimą per abiejų susijusių valstybių narių centrines institucijas turėtų būti atlikta konsultacijų procedūra. Prieš priimdama nutartį dėl įkurdinimo, ji svarstanti institucija turėtų gauti valstybės narės, kurioje ketinama vaiką įkurdinti, kompetentingos institucijos sutikimą. Kadangi įkurdinimas dažniausiai yra neatidėliotina priemonė, kuria siekiama pašalinti vaiką iš jo interesams kenkiančios padėties, laikas yra esminis kriterijus priimant tokius sprendimus. Todėl, siekiant kuo spartesnės konsultacijų procedūros, šiame reglamente aiškiai išdėstyti prašymui taikytini reikalavimai ir nustatytas terminas, per kurį valstybė narė, kurioje ketinama įkurdinti vaiką, turi pateikti atsakymą. Tačiau sutikimo ar atsisakymo jį suteikti sąlygos ir toliau nustatomos pagal prašomos valstybės narės nacionalinę teisę;
- (51) bet koks ilgalaikis vaiko įkurdinimas užsienyje turėtų atitikti ES pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnio 3 dalį (teisė palaikyti asmeninius santykius su tėvais) ir Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijos nuostatas, visų pirma jos 8, 9 ir 20 straipsnius. Svarstant įvairius galimus sprendimus, reikėtų deramai atsižvelgti į vaiko auklėjimo tęstinumo prioritetą ir į vaiko etninę, religinę, kultūrinę ir kalbinę kilmę;

↓ 2201/2003 26 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (52) Komisija turėtų viešai skelbti ir atnaujinti valstybių narių ~~praneštą~~ ☒ pateiktą informaciją apie ~~teismus~~ ir žalos atlyginimo procedūras ~~sąrašus~~;

↓ 2201/2003 27 konstatuojamoji dalis

~~Priemonės, reikalingos šiam reglamentui įgyvendinti, turėtų būti priimanamos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁴⁸.~~

↓ naujas

- (53) siekiant užtikrinti, kad pažymėjimai, naudojami pripažįstant ir vykdančiam sprendimus, autentiškus dokumentus ir susitarimus pagal šį reglamentą, atitiktų naujausius reikalavimus, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl šio reglamento I ir III priedų pakeitimo. Itin svarbu, kad parengiamuoju etapu Komisija deramai konsultuotųsi, įskaitant ekspertų lygmeniu, ir kad šios konsultacijos būtų atliekamos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Pirmiausia, siekiant užtikrinti vienodą dalyvavimą rengiant deleguotuosius aktus, Tarybai visi dokumentai pateikiami tuo pat metu, kaip ir valstybių narių ekspertams, o jų ekspertai gali sistemingai dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, dirbančių rengiant deleguotuosius aktus, posėdžiuose;

⁴⁸ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

↓ 2201/2003 28 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Šis reglamentas pakeičia Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, kuris yra dėl to panaikinamas.~~

↓ 2201/2003 29 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (54) ~~K~~kad šis reglamentas tinkamai funkcionuotų, Komisija turėtų ~~peržiūrėti~~ ☒ įvertinti ☒ jo taikymą ir siūlyti jos nuomone būtinus pakeitimus.

↓ 2201/2003 30 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (55) ⇒[pagal Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 bei 2 straipsnius ir 4a straipsnio 1 dalį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Jungtinė Karalystė ir Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra joms privalomas ar taikomas.] ⇐ [Ppagal prie Europos Sąjungos ir Europos bendrijos steigimo sutarčių priedame ☒ sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto ☒ Protokolo ☒ Nr. 21 ☒ dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos ☒ pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės ☒ 3 straipsnį ☒ ir 4a straipsnio 1 dalį ☒ Jungtinė Karalystė ir Airija pranešė apie savo norą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą.]

↓ 2201/2003 31 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

- (56) Ppagal prie Europos Sąjungos ☒ sutarties ☒ ir ~~Europos Bendrijos steigimo sutarčių priedame~~ ☒ Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto ☒ Protokolo ☒ Nr. 22 ☒ dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą, ~~dėl to neprivalo jo laikytis, ir jis neturi būti jai~~ ☒ ir jis nėra jai privalomas ar ☒ taikomas.

↓ 2201/2003 32 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)
⇒ naujas

- (57) ~~K~~kadangi ⇒ dėl nacionalinių jurisdikcijos bei sprendimų pripažinimo ir vykdymo taisyklių skirtumų ⇐ valstybės narės negali pakankamai pasiekti šio reglamento tikslų ir ~~dėl to~~ ⇒ , atsižvelgiant į tai, kad šis reglamentas yra tiesiogiai taikomas ir privalomas, ⇐ jie geriau gali būti pasiekti ~~Bendrijos~~ ☒ Sąjungos ☒ lygmeniu, ~~Bendrija~~ ☒ Sąjunga ☒ gali priimti priemones pagal ☒ Europos Sąjungos ☒ Sutarties 5 straipsnyje nustatytą subsidiarumo principą. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šis reglamentas netaikomas daugiau negu reikia šiems tikslams pasiekti.

↓ 2201/2003 33 konstatuojamoji dalis (pritaikytas)

~~Šis reglamentas pripažįsta Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos principus ir jų laikosi. Visų pirma juo siekiama užtikrinti pagarbą pagrindinėms vaiko teisėms, išdėstytoms Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnyje.~~

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR SĄVOKŲ ~~APIBRĖŽIMAI~~ ⊗ APIBRĖŽTYS ⊗

1 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas bet kokio pobūdžio teismo ⊗ ar administracinės institucijos ⊗ civilinėms byloms, susijusioms su:

- a) ~~su~~ santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimu negaliojančia;
- b) tėvų pareigų skyrimu, naudojimusi jomis, perdavimu, apribojimu ar atėmimu.

2. Šio straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos bylos konkrečiai gali būti susijusios su:

- a) globos teisėmis ir bendravimo teisėmis;
- b) globos, rūpybos ir panašiomis institucijomis;
- c) asmens ar institucijos, atsakingos už vaiko asmenį ar turtą, skyrimu ir funkcijomis, atstovavimu vaikui;
- d) vaiko paskyrimu į šeimą (šeimyną) ar globos instituciją;
- e) vaiko apsaugos priemonėmis, susijusiomis su vaiko turto administravimu, išsaugojimu ar perleidimu.

3. Šis reglamentas netaikomas:

- a) tėvystės (motinystės) nustatymui ar nuginčijimui;
- b) sprendimams dėl įvaikinimo, pasirengimo įvaikinimui priemonėms arba įvaikinimo panaikinimui ar atšaukimui;
- c) vardo ir pavardės vaikui suteikimui;
- d) nepilnamečio emancipavimui;
- e) išlaikymo pareigoms;
- f) turto patikėjimo sutartims ar paveldėjimui;
- g) priemonėms, kurių imamas dėl vaikų padarytų baudžiamosios teisės pažeidimų.

2 straipsnis

Savokų apibrėžimai ☒ apibrėžtys ☒

Šiame reglamente ☒ vartojamų terminų apibrėžtys ☒ :

1. „~~teismas~~“ ~~apima visas valstybių narių institucijas, turinčias~~ ☒ institucija – bet kuri valstybių narių teismo ar administracinė institucija, turinti ☒ jurisdikciją bylose, patenkančiose į šio reglamento taikymo sritį ~~pagal 1 straipsnį~~;
2. „~~teisėjas~~“ = ☒ – ☒ ~~tai~~ teisėjas arba teisėjo įgaliojimams prilyginamus įgaliojimus turintis pareigūnas bylose, patenkančiose į reglamento taikymo sritį;
3. „~~valstybės narė~~“ ☒ – ☒ ~~apima visas valstybės nares~~ ☒ visos valstybės narės ☒, išskyrus Daniją;
4. „~~teismo sprendimas~~“ ☒ – ☒ ~~tai~~ valstybės narės ~~teismo~~ ☒ institucijos ☒ paskelbtas ☒ potvarkis, įsakymas ar teismo sprendimas ☒ dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija), ~~ar~~ santuokos pripažinimo negaliojančia ~~ir teismo sprendimas, susijęs su arba tėvų pareigomis, ☒ pareigų ☒ nesvarbu, kaip tas sprendimas vadinamas, įskaitant potvarkį, įsakymą ar nutarimą~~;
5. „~~kilmės valstybės narė~~“ ☒ – ☒ valstybės narė, kurioje buvo priimtas vykdytinas ~~teismo~~ sprendimas;
6. „~~vykdymo valstybės narė~~“ – valstybės narė, kurioje prašoma vykdyti ~~teismo~~ sprendimą;

↓ naujas

7. vaikas – bet kuris jaunesnis nei 18 metų asmuo;

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~78.~~ „~~tėvų pareigos~~“ = ☒ – ☒ visos teisės ir pareigos, susijusios su vaiko asmeniu ar turtu, suteikiamos fiziniam ar juridiniam asmeniui ~~teismo~~ sprendimu, įstatymų nustatyta tvarka ar juridinę galią turinčiu susitarimu, ~~Jos apima, be kita ko,~~ ☒ įskaitant ☒ globos teises ir bendravimo teises;

~~89.~~ „~~tėvų pareigų turėtojas~~“ = – kiekvienas asmuo, ☒ institucija ar kita organizacija, ☒ ~~turintis~~ ☒ turintys ☒ tėvų pareigas vaikui;

~~910.~~ „~~globos teisės~~“ ~~apima teises ir pareigas, susijusias~~ ☒ – teisės ir pareigos, susijusios ☒ su vaiko priežiūra, ypač ~~teisę~~ ☒ teisę ☒ nustatyti vaiko gyvenamąją vietą ☒, įskaitant situacijas, kai remiantis sprendimu, įstatymų nustatyta tvarka ar juridinę galią turinčiu susitarimu pagal valstybės narės, kurioje yra vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta, teisę vienas tėvų teisių turėtojas negali spręsti dėl vaiko gyvenamosios vietos be kito tėvų pareigų turėtojo sutikimo ☒;

~~1011.~~ „~~bendravimo teisės~~“ ~~apima visų pirma~~ ☒ – teisę bendrauti su vaiku, įskaitant ☒ teisę ribotam laikui nuvežti vaiką kitur negu yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta;

~~1112.~~ „~~neteisėtas išvežimas ar negrąžinimas~~“ = – ~~tai~~ vaiko išvežimas ar negrąžinimas tais atvejais, kai:

a) tuo pažeidžiamos globos teisės, įgytos ~~teismo~~ sprendimu, įstatymų nustatyta tvarka ar juridinę galią turinčiu susitarimu pagal valstybės narės, kurioje ~~yra~~ ☒ buvo ☒ vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta iki išvežimo ar negražinimo ☒ , teisę ☒ ; ir

b) ~~jei~~ išvežimo ar negražinimo metu globos teisėmis buvo faktiškai naudojamosi drauge ar jų su niekuo nesidalijant arba jomis taip būtų naudojamosi išvežimui ar negražinimui. ~~Laikoma, kad globa yra įgyvendinama kartu, kai pagal teismo sprendimą ar įstatymų nustatyta tvarka vienas tėvų teisių turėtojas negali spręsti dėl vaiko gyvenamosios vietos be kito tėvų pareigų turėtojo sutikimo.~~

II SKYRIUS

JURISDIKCIJA

1 SKIRSNIS

SANTUOKOS NUTRAUKIMAS, GYVENIMAS SKYRIUM (SEPARACIJA) IR SANTUOKOS PRIPAŽINIMAS NEGALIOJANČIA

3 straipsnis

Bendroji jurisdikcija

1. Bylose, susijusiose su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ir santuokos pripažinimu negaliojančia, jurisdikciją turi ~~teismai, esantys~~ ☒ institucijos, esančios ☒ toje valstybėje narėje:

a) kurios teritorijoje:

- yra sutuoktinių nuolatinė gyvenamoji vieta, arba
- buvo sutuoktinių paskiausia nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu vienas iš sutuoktinių joje tebegyvena, arba
- yra atsakovo nuolatinė gyvenamoji vieta, arba
- yra vieno iš sutuoktinių nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu buvo paduotas bendras pareiškimas, arba
- yra pareiškėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu jis arba ji ten gyveno ne trumpiau kaip metus iki pareiškimo padavimo, arba
- yra pareiškėjo nuolatinė gyvenamoji vieta, jeigu jis arba ji ten gyveno ne trumpiau kaip šešis mėnesius iki pareiškimo padavimo ir yra atitinkamos valstybės narės pilietis arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, jeigu joje yra pareiškėjo nuolatinė gyvenamoji vieta;

b) kurios pilietybę turi abu sutuoktiniai arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, kurioje yra abiejų sutuoktinių nuolatinė gyvenamoji vieta.

2. Šiame reglamente „nuolatinė gyvenamoji vieta“ turi tokią pat reikšmę kaip Jungtinės Karalystės ir Airijos teisinėse sistemose.

4 straipsnis

Priešpriešinis reikalavimas

~~Teismas, kuriame~~ ☒ Institucija, kurioje ☒ pagal 3 straipsnį byla nagrinėjama, taip pat turi jurisdikciją tikrinti priešpriešinį reikalavimą, jeigu ~~pastarasis~~ ☒ šis priešpriešinis reikalavimas ☒ patenka į šio reglamento taikymo sritį.

5 straipsnis

Gyvenimo skyrium (separacija) pakeitimas santuokos nutraukimu

Nepažeisdamas 3 straipsnio, valstybės narės ~~teismas~~ ☒ institucija ☒, kuris priėmė sprendimą dėl gyvenimo skyrium, taip pat turi jurisdikciją tokį sprendimą pakeisti santuokos nutraukimu, jeigu tai numato tos valstybės narės teisė.

6 6 straipsnis

Kita jurisdikcija

1. Jeigu ~~joks~~ ☒ jokia ☒ valstybės narės ~~teismas~~ ☒ institucija ☒ neturi jurisdikcijos pagal 3, 4 ir 5 straipsnius, kiekvienoje valstybėje narėje jurisdikcija nustatoma pagal ~~jos~~ ☒ tos valstybės narės ☒ teisę.

~~6~~ 6 straipsnis

~~Išimtinis jurisdikcijos pobūdis pagal 3, 4 ir 5 straipsnius~~

☒ 2. 1 dalis netaikoma atsakovui ☒ ~~Santuokinis~~:

- a) kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybės narės teritorijoje arba
- b) kuris yra valstybės narės pilietis arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra vienos iš pastarųjų valstybių narių teritorijoje.

~~gali būti paduotas į teismą kitoje valstybėje narėje tik 3, 4 ir 5 straipsniuose nustatyta tvarka.~~

~~23.~~ Atsakovo, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitur nei valstybėje narėje ir kuris nėra ~~joks~~ ☒ valstybės narės ☒ pilietis, arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę ir Airiją, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitur nei vienos iš pastarųjų valstybių narių teritorijoje, atžvilgiu bet kuris valstybės narės pilietis, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitos valstybės narės teritorijoje, gali laikytis toje valstybėje ☒ narėje ☒ jos piliečiams galiojančių jurisdikcijos normų.

2 SKIRSNIS

TĖVŲ PAREIGOS

7 7 straipsnis

Bendroji jurisdikcija

1. Valstybės narės ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ turi jurisdikciją bylose, susijusiose su tėvų pareigomis vaikui, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta ~~tuo metu, kai byla patenka į žinion,~~ yra toje valstybėje narėje. ⇒ Tais atvejais, kai vaikas teisėtai persikelia iš vienos valstybės narės į kitą ir įgyja ten naują nuolatinę gyvenamąją vietą, jurisdikciją turi naujos nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės institucijos. ⇐

2. Šio straipsnio 1 daliai taikomos ~~9~~ 8, ~~10~~ 9 ir ~~12~~ 10 straipsnių nuostatos.

9 8 straipsnis

Nenutrūkstant ~~vaiko buvusios nuolatinės gyvenamosios vietos~~ jurisdikcija ☒ , susijusi su bendravimo teisėmis ☒

1. Tais atvejais, kai vaikas teisėtai persikelia iš vienos valstybės narės į kitą ir įgyja ten naują nuolatinę gyvenamąją vietą, ~~vaiko buvusios nuolatinės gyvenamosios vietos~~ valstybės narės ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ tris mėnesius nuo persikėlimo išlaiko jurisdikciją, kad pakeistų sprendimą dėl bendravimo teisių, priimtą toje valstybėje narėje iki vaiko persikėlimo, jeigu ☒ asmens, kuriam tuo sprendimu suteiktos ☒ bendravimo ~~teisių~~ ☒ teisės, ☒ ~~turėtojo pagal tą teismo sprendimą dėl bendravimo teisių~~ nuolatinė gyvenamoji vieta ir toliau išlieka vaiko buvusios nuolatinės gyvenamosios vietos valstybėje narėje.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, jei šio straipsnio 1 dalyje bendravimo teisių turėtojas pripažino vaiko naujos nuolatinės gyvenamosios vietos valstybės narės ~~teismų~~ ☒ institucijų ☒ jurisdikciją dalyvaudamas ~~teismų~~ ☒ institucijų ☒ procesuose neginčijant jų jurisdikcijos.

10 2 straipsnis

Jurisdikcija vaikų grobimo atvejais

Vaiką neteisėtai išvežus ar negrąžinus, valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ išlaiko savo jurisdikciją iki tol, kol vaikas įgyja nuolatinę gyvenamąją vietą kitoje valstybėje narėje ir:

a) išvežimui ar negrąžinimui tylėjimu pritaria kiekvienas globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija;

arba

b) vaikas toje kitoje valstybėje narėje pragyvena bent vienerius metus nuo to, kai globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija sužinojo arba turėjo sužinoti apie vaiko buvimą vietą, ir vaikas susigyvena su nauja aplinka, ir įvykdoma bent viena iš sąlygų:

i) per vienerius metus nuo to, kai globos teises turintis asmuo, institucija ar kita organizacija sužinojo arba turėjo sužinoti apie vaiko buvimą vietą, valstybės narės, kurioje vaikas buvo išvežtas ar yra laikomas, kompetentingoms valdžios institucijoms nebuvo pateiktas prašymas jį grąžinti;

ii) globos teisių turėtojo prašymas grąžinti buvo atsiimtas ir per i papunktyje nustatytą laikotarpį nebuvo pateiktas naujas prašymas;

↓ naujas

iii) globos teisių turėtojo prašymas grąžinti buvo atmestas dėl kitų priežasčių nei 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnis;

~~iii~~ iv) byla valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, teisme buvo užbaigta pagal ~~11~~ 26 straipsnio ~~7~~ 3 ~~dali~~ dalies antrą pastraipą;

~~iv~~ v) valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ priėmė sprendimą dėl globos, nereikalaujantį vaiką grąžinti.

~~12~~ 10 straipsnis

~~Jurisdikcijos prorogacija~~ ☒ Jurisdikcija šalutiniuose ir savarankiškuose teismo procesuose ☒

1. Valstybės narės teismai, kuriems pagal 3 straipsnį yra suteikta jurisdikcija nagrinėti pareiškimą dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) arba santuokos pripažinimo negaliojančia, turi jurisdikciją bet kurioje byloje dėl ~~su~~ tėvų pareigų, susijusioje su tuo pareiškimu, jeigu ☒ tenkinamos šios sąlygos ☒ :

a) bent vienas iš sutuoktinių turi tėvų pareigas vaikui; ir

b) tokiai ~~teismų~~ jurisdikcijai, ⇒ vėliausiai ⇐ teismui priėmus bylą savo žinion ⇒ arba, jeigu tai numato tos valstybės narės teisė, to proceso metu ⇐, aiškiai išreikštu ar kitokiu nedviprasmišku būdu pritarė abu sutuoktiniai ir tėvų pareigų turėtojai; ir

☒ c) jurisdikcija ☒ jį labiausiai atitinka vaiko interesus.

2. Pagal šio straipsnio 1 dalį suteikta jurisdikcija baigiasi, kai tik:

a) ~~teismo~~ sprendimas ~~priimti arba atmesti pareiškimą~~ ☒ dėl pareiškimo ☒ dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia ~~tapo~~ ☒ tampa ☒ galutinis; ☒ arba ☒

b) ~~tais atvejais, kai byla~~ ☒ sprendimas byloje ☒ dėl tėvų pareigų ☒ tampa galutinis, tais atvejais, kai ta byla ☒ vis dar nagrinėjama dieną, ☒ kai sprendimas, ☒ nurodyta ☒ nurodytas ☒ a punkte, ~~teismo sprendimas šiose bylose tapo~~ ☒ tampa ☒ galutinis; arba

c) šios dalies a ir b punktuose nurodytos bylos užbaigiamos dėl kitos priežasties.

3. Valstybės narės teismai ~~taip pat~~ turi jurisdikciją tėvų pareigoms ~~kitose bylose, nei nurodyta šio straipsnio 1 dalyje~~, jeigu ☒ tenkinamos šios sąlygos ☒ :

a) vaikas turi esminį ryšį su ta valstybe nare, pavyzdžiui, dėl to, kad vienas iš tėvų pareigų turėtojų toje valstybėje narėje turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kad vaikas yra tos valstybės narės pilietis;

b) ~~teismų~~ jurisdikcijai, ⇒ vėliausiai ⇐ teismui priėmus bylą savo žinion ⇒ arba, jeigu tai numato tos valstybės narės teisė, to proceso metu ⇐, aiškiai išreikštu ar kitokiu nedviprasmišku būdu pritarė visos bylos šalys; ir

☒ c) jurisdikcija ☒ jį labiausiai atitinka vaiko interesus.

↓ naujas

4. Pagal šio straipsnio 3 dalį suteikta jurisdikcija baigiasi, kai tik byloje priimamas galutinis sprendimas.

5. Kai visos bylos dėl tėvų pareigų šalys to proceso metu pripažįsta 1 arba 3 dalyje nurodytą jurisdikciją, šalių susitarimas įregistruojamas teisme laikantis teismo valstybės narės teisės.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

46. Jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra trečiosios valstybės, kuri nėra 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencijos dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo bylose dėl tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių ☒ (toliau – 1996 m. Hagos konvencija) ☒, teritorijoje, jurisdikcija pagal šį straipsnį turi labiausiai atitikti vaiko interesus, jei toje trečiojoje valstybėje nagrinėti byla pasirodo neįmanoma.

~~13~~ 11 straipsnis

Vaiko buvimo vieta grindžiama jurisdikcija

1. Jei vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta negali būti nustatyta ir jurisdikcija negali būti nustatyta remiantis ~~12~~ 10 straipsniu, jurisdikciją turi valstybės narės, kurioje yra vaikas, ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒.

2. Šio straipsnio 1 dalis taip pat taikoma pabėgėlių vaikams arba tarptautiniu mastu dėl neramumų jų šalyje perkeltiems vaikams.

~~20~~ 12 straipsnis

Laikinos, įskaitant apsaugines, priemonės

1. Neatidėliotinais atvejais ~~šio reglamento nuostatos neužkerta kelio~~ valstybės narės ⇒, kurioje yra vaikas arba vaikui priklausantis turtas, ⇐ ~~teismams~~ ☒ institucijos ☒ ⇒ turi jurisdikciją ⇐ ~~toje valstybėje esantiems asmenims~~ ⇒ tam vaikui ⇐ ar turtui taikyti laikinas, įskaitant apsaugines, priemones, kurios gali būti numatytos tos valstybės narės teisėje, ~~netgi jei pagal šį reglamentą kitos valstybės narės teismas turi jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės.~~

↓ naujas

Jeigu to reikalauja siekis labiausiai apsaugoti vaiko interesus, apsaugines priemones taikiusi institucija apie tai tiesiogiai ar per centrinę instituciją, paskirtą pagal 60 straipsnį, praneša jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės pagal šį reglamentą turinčiai valstybės narės institucijai.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

2. ~~Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos priemonės netaikomos~~ ☒ Priemonės, kurių imtasi pagal 1 dalį, nebetaikomos ☒, kai ☒ tik ☒ valstybės narės ~~teismas~~ ☒ institucija ☒, turintis jurisdikciją pagal šį reglamentą nagrinėti bylą iš esmės, ~~jau yra ėmęsis~~ ☒ imasi ☒ priemonių, kurias jis laiko tinkamomis.

~~14~~ 13 straipsnis

Kita jurisdikcija

Jei ~~joks~~ ☒ jokia ☒ valstybės narės ~~teismas~~ ☒ institucija ☒ neturi jurisdikcijos pagal ~~8-13~~ 7-11 straipsnius, kiekvienoje valstybėje narėje jurisdikcija nustatoma pagal ~~jos~~ ☒ tos valstybės narės ☒ teisę.

~~15~~ 14 straipsnis

Perdavimas ~~teismui~~ ☒ valstybei narei ☒, geriau ~~tinkančiam~~ ☒ tinkančiai ☒ nagrinėti bylą

1. Išimties tvarka valstybės narės ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒, ~~turintys~~ ☒ turinčios ☒ jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, ~~manydami~~ ☒ manydamos ☒, kad kuris nors kitos valstybės narės, su kuria vaiką sieja konkretus ryšys, ~~teismas~~ ☒ institucija ☒ būtų ~~tinkamesnis~~ ☒ tinkamesnė ☒ nagrinėti bylą ar kurią nors konkrečią jos dalį, ir jei tai labiausiai atitinka vaiko interesus, gali:

- a) sustabdyti atitinkamą ~~bylą~~ ☒ procesą ☒ arba jos dalį ir paraginti šalis pateikti pareiškimą tos kitos valstybės narės ~~teismui~~ ☒ kompetentingai institucijai ☒ pagal šio straipsnio 4 dalį; arba
- b) prašyti kitos valstybės narės ~~teismo~~ ☒ kompetentingą instituciją ☒ priimti jurisdikciją pagal šio straipsnio 5 dalį.

2. Šio straipsnio 1 dalis taikoma:

- a) šalies prašymu, arba
- b) ~~paties teisme~~ ☒ pačios institucijos ☒ iniciatyva, arba
- c) kitos valstybės narės, su kuria vaiką sieja konkretus ryšys, ~~teisme~~ ☒ institucijos ☒ prašymu pagal šio straipsnio 3 dalį.

Perdavimui ~~paties teisme~~ ☒ pačios institucijos ☒ iniciatyva ar kitos valstybės narės ~~teisme~~ ☒ institucijos ☒ prašymu turi pritarti bent viena šalis.

3. Vaikas laikomas turinčiu konkretų ryšį su valstybe nare, kaip ~~minėta~~ ☒ nurodyta ☒ šio straipsnio 1 dalyje, jei ta valstybė narė:

- a) iškėlus bylą šio straipsnio 1 dalyje ~~minėtame teisme~~ ☒ nurodytoje institucijoje ☒, tapo vaiko nuolatine gyvenamąja vieta; arba
- b) yra buvusi vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta; arba
- c) yra vaiko pilietybės vieta; arba
- d) yra tėvų pareigų turėtojų nuolatinė gyvenamoji vieta; arba
- e) yra vieta, kurioje yra vaikui priklausantis turtas, ir byla yra susijusi su vaiko apsaugos priemonėmis, susijusiomis su šio turto administravimu, išsaugojimu ar perleidimu.

4. Valstybės narės ~~teismai~~ ☒ institucija ☒, ~~turintys~~ ☒ turinti ☒ jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, nustato terminą, per kurį tos kitos valstybės narės ~~teismas~~ ☒ institucijos ☒ perima bylą savo žinion pagal šio straipsnio 1 dalį.

Jei ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ per tą ~~laiką~~ ☒ terminą ☒ neperima bylos, ~~teismas~~ ☒ institucija ☒, ~~kurioje~~ ☒ kurioje ☒ buvo iškelta byla, toliau naudojasi jurisdikcija pagal ~~8-14~~ 7-11 straipsnius ir 13 straipsnį.

5. Tos kitos valstybės narės ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ tais atvejais, kai dėl konkrečių bylos aplinkybių tai labiausiai atitinka vaiko interesus, per šešias savaites nuo ~~bylos iškėlimo juose~~ ☒ prašymo ☒ pagal šio straipsnio 1 dalies a arba b punktą ☒ gavimo ☒ priima jurisdikciją. Šiuo atveju ~~teismas, kuriame~~ ☒ institucija, kurioje ☒ pirmiausia buvo iškelta byla, atsisako jurisdikcijos. Priešingu atveju ~~teismas, kuriame~~ ☒ institucija, kurioje ☒ pirmiausia buvo iškelta byla, toliau naudoja jurisdikciją pagal ~~8–14~~ 7–11 straipsnius ir 13 straipsnį.

6. Šio straipsnio tikslais ~~teismai~~ ☒ institucijos ☒ bendradarbiauja arba tiesiogiai, ~~arba~~ per centrinės institucijas, paskirtas pagal ~~53~~ 60 straipsnį, ⇨ arba per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose ⇨ .

3 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

~~16~~ 15 straipsnis

Bylos iškėlimas teisme

1. Byla teisme laikoma iškelta ~~teisme~~:

- a) kai teismui pateikiamas atitinkamas bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas, tačiau tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas ėmėsi nustatytų priemonių, kad minėtas dokumentas būtų įteiktas atsakovui; arba
- b) jeigu minėtas dokumentas turi būti įteiktas prieš pateikiant jį teismui, kai jį gauna už įteikimą atsakinga institucija, tačiau tik tuo atveju, jeigu pareiškėjas ėmėsi nustatytų priemonių, kad minėtas dokumentas būtų pateiktas teismui.

↓ naujas

16 straipsnis

Šalutiniai klausimai

Jeigu valstybės narės institucijos nagrinėjamos bylos rezultatas priklauso nuo šalutinio klausimo, patenkančio į šio reglamento taikymo sritį, išsprendimo, ši institucija gali išspęsti šį klausimą.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

17 straipsnis

Jurisdikcijos tikrinimas

Jeigu valstybės narės ~~teisme~~ ☒ institucijoje ☒ iškeliama byla, kurią nagrinėti pagal šį reglamentą jurisdikciją turi ne jis, o kitos valstybės narės ~~teismas~~ ☒ institucija ☒ , pirmiau nurodytas ~~teismas~~ ☒ institucija ☒ savo iniciatyva pareiškia, kad jurisdikcijos neturi.

18 straipsnis

Priimtinumo tikrinimas

1. Jeigu atsakovas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje, nei ta valstybė narė, kurioje buvo ~~pateiktas ieškinys~~ ☒ iškelta byla ☒ , neatvyksta į teismą, jurisdikciją turintis teismas bylą sustabdo, kol nustatoma, ar atsakovas bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą galėjo gauti laiku, kad turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, arba kad šiuo tikslu buvo imtasi visų būtinų priemonių.

2. ~~Tarybos reglamente~~ ☒ Reglamento ☒ (EB) Nr. ~~1348/2000~~ 1393/2007 19 straipsnis taikomas vietoj šio straipsnio 1 dalies ~~nuostatų~~, jeigu bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą reikia išsiųsti iš vienos valstybės narės į kitą, kaip nurodoma minėtame reglamente.

3. Kai ~~Tarybos reglamente~~ ☒ Reglamentas ☒ (EB) Nr. ~~1348/2000~~ 1393/2007 ~~nuostatos netaikomos~~ netaikomas, taikomas 1965 m. lapkričio 15 d. Hagos konvencijos dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo užsienyje 15 straipsnis, jeigu pagal šią konvenciją bylos iškėlimo ar lygiavertį dokumentą reikėjo išsiųsti į užsienį.

19 straipsnis

Lis pendens ir su jomis susiję ieškiniai

1. Jeigu tarp tų pačių šalių skirtingų valstybių narių ~~teismuose~~ ☒ institucijose ☒ iškeliama byla dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia, ~~teismas, kuriame~~ ☒ institucija, kurioje ☒ buvo vėliau iškelta byla, savo iniciatyva sustabdo nagrinėjimo procesą, kol nustatoma ~~pirmojo teismo~~ ☒ pirmosios institucijos ☒ jurisdikcija.

2. Jeigu skirtingų valstybių narių ~~teismuose~~ ☒ institucijose ☒ iškeliama byla dėl tėvų pareigų to paties vaiko atžvilgiu ir tuo pačiu ieškinio pagrindu, ~~teismas, kuriame~~ ☒ institucija, kurioje ☒ buvo vėliau iškelta byla, savo iniciatyva sustabdo nagrinėjimo procesą, kol nustatoma ~~pirmojo teismo~~ ☒ pirmosios institucijos ☒ jurisdikcija.

3. Jeigu nustatoma ~~pirmojo teismo~~ ☒ pirmosios institucijos ☒ jurisdikcija, ~~teismas, kuriame~~ ☒ institucija, kurioje ☒ buvo vėliau iškelta byla, atsisako jurisdikcijos ~~pirmojo teismo~~ ☒ pirmosios institucijos ☒ naudai.

Tokiu atveju šalis, kuri kreipėsi į ~~teismą, kuriame~~ ☒ instituciją, kurioje ☒ buvo vėliau iškelta byla, gali tą ieškinį pateikti ~~pirmajam teismui~~ ☒ pirmajai institucijai ☒.

↓ naujas

20 straipsnis

Vaiko teisė pareikšti savo nuomonę

Vykdydamos jurisdikciją pagal šio skyriaus 2 skirsnį, valstybių narių institucijos užtikrina, kad proceso metu vaikui, sugebančiam suformuluoti savo nuomonę, būtų suteikta tikra ir veiksminga galimybė ją laisvai išreikšti.

Institucija deramai paiso vaiko nuomonės, atsižvelgdama į jo amžių bei brandą, ir savo pastabas išdėsto sprendime.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

III SKYRIUS

⊠ VAIKŲ GROBIMAS ⊠

~~21~~ 21 straipsnis

Vaiko grąžinimas ⊠ pagal 1980 m. Hagos konvenciją ⊠

~~1.~~ Tais atvejais, kai ~~globos teises turintis~~ asmuo, institucija ar kita organizacija ⊠ dėl globos teisių pažeidimo ⊠ prašo valstybės narės teismą priimti sprendimą remiantis 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų (toliau – 1980 m. Hagos konvencija), ~~sugrąžinti~~ ⊠ kuriuo įpareigojama sugrąžinti ⊠ neteisėtai išvežtą ar kitoje nei jis nuolat gyveno valstybėje narėje laikomą vaiką, ~~taikomos šio straipsnio 2–8 dalys taikomi 22–26 straipsniai.~~

↓ naujas

22 straipsnis

Vietinių teismų jurisdikcijos sutelkimas

Valstybės narės užtikrina, kad jurisdikcija priimti 21 straipsnyje nurodytus pareiškimus dėl vaiko grąžinimo būtų suteikta nedideliame skaičiuje teismų. Šiuos teismus kiekviena valstybė narė nurodo Komisijai pagal 81 straipsnį.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

23 straipsnis

⊠ Pagreitintas procesas ir tarpininkavimas ⊠

~~31.~~ Teismas, kuriam pateikiamas ⊠ 21 straipsnyje nurodytas ⊠ pareiškimas dėl vaiko grąžinimo ~~pagal šio straipsnio 1 dalį~~, skubiai išnagrinėja tą pareiškimą taikydamas skubiausias procedūras, kurias leidžia nacionalinė teisė.

Nepažeisdamas pirmos pastraipos, ~~teismas~~ ⇒ kiekviena instancija ⇐ ⊠ priima sprendimą ⊠ ne vėliau kaip per šešias savaites nuo pareiškimo ⇒ arba apeliacinio skundo ⇐ pateikimo, išskyrus atvejus, kai išimtinės aplinkybės neleidžia to daryti, ~~priima sprendimą.~~

↓ naujas

2. Kuo anksčiau proceso metu teismas išnagrinėja, ar siekdamas vaiko interesų šalys nori rasti priimtina sprendimą tarpininkaujant, su sąlyga, kad tokiu būdu procesas nebūtų nepagrįstai vilkinamas.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

24 straipsnis

☒ Vaiko išklausymas procese dėl grąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvenciją ☒

2. ~~Taikant~~ ☒ Taikydamas ☒ 1980 m. Hagos konvencijos 12 ir 13 straipsnius, ☒ teismas ☒ užtikrinama, kad ~~proceso metu~~ vaikui būtų suteikta galimybė ☒ pareikšti savo nuomonę pagal šio reglamento 20 straipsnį ☒ būti išklausytam, išskyrus atvejus, kai ~~to nedera daryti dėl jo amžiaus ar brandumo laipsnio.~~

25 straipsnis

☒ Vaiko grąžinimo procedūra ☒

41. Teismas negali atsisakyti grąžinti vaiką remdamasis Hagos konvencijos 13b ~~straipsniu~~ straipsnio pirmos pastraipos b punktu, jei nustatoma, kad imtasi priemonių užtikrinti vaiko apsaugą jį sugrąžinus.

↓ naujas

Šiuo tikslu teismas:

- a) bendradarbiauja su kompetentingomis valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, institucijomis arba tiesiogiai, padedant centrinėms institucijoms, arba per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, ir
- b) prireikus taiko laikinas, įskaitant apsaugines, priemones pagal šio reglamento 12 straipsnį.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

52. Teismas ~~negali~~ atsisakyti grąžinti vaiką, ☒ tik tuomet, ☒ jei asmeniui, kuris prašė sugrąžinti vaiką, ~~nebuvo~~ suteikta galimybė būti išklausytam.

↓ naujas

3. Teismas gali paskelbti sprendimą, kuriuo įpareigojama sugrąžinti vaiką, laikinai vykdytinu, nepaisydamas jokio apeliacinio skundo, net jei nacionalinė teisė nenustato tokio laikino vykdymo.

4. Sprendimas, kuriuo įpareigojama arba atsisakoma grąžinti vaiką, gali būti apskūstas tik kartą.

5. Atitinkamai pagal 1980 m. Hagos konvenciją priimto sprendimo grąžinti vykdymui taikoma 32 straipsnio 4 dalis.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

26 straipsnis

☒ Atsisakymas grąžinti vaiką pagal 1980 m. Hagos konvenciją ☒

↓ naujas

1. Sprendime, kuriuo atsisakoma grąžinti vaiką, teismas nurodo 1980 m. Hagos konvencijos straipsnį ar straipsnius, kuriais toks atsisakymas yra grindžiamas.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~62. Jei teismas priėmė nutartį dėl vaiko negrąžinimo pagal~~ ☒ Jei sprendimas, kuriuo atsisakoma grąžinti vaiką, buvo grindžiamas bent vienu iš 1980 m. ☒ Hagos konvencijos 13 ~~straipsnį~~ ☒ straipsnyje nurodytų pagrindų ☒, ~~tas~~ teismas ~~turi~~ ☒ nedelsiant ☒ tiesiogiai ~~arba~~ per savo centrinę instituciją ⇒ arba Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose ⇐ ~~perduoti~~ ☒ perduoda ☒ ~~teismo įsakymo dėl negrąžinimo~~ ☒ to sprendimo ☒ ir ☒ kitų ☒ atitinkamų dokumentų, visų pirma teismo posėdžio protokolo, kopiją valstybės narės, kurioje tas vaikas iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, jurisdikciją turinčiam teismui arba centrinei institucijai, ~~kaip nustatyta pagal nacionalinę teisę.~~

⇒ Sprendimas pateikiamas kartu su vertimu pagal 69 straipsnį į tos valstybės narės oficialią kalbą arba vieną iš oficialių kalbų arba į bet kurią kitą kalbą, kurią ta valstybė narė aiškiai nurodė kaip priimtina. ⇐ ⇒ Visi šie dokumentai jurisdikciją turinčiam teismui perduodami per mėnesį nuo sprendimo, kuriuo atsisakoma grąžinti vaiką, priėmimo dienos. ⇐

~~73. Jei viena iš šalių į valstybės narės, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negrąžinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, teismus dar nesikreipė, šio straipsnio 6 2 dalyje~~ ~~minėtą~~ ~~informaciją~~ ☒ nurodytus dokumentus ☒ gavęs teismas ~~ar centrinė institucija turi pranešti~~ ☒ praneša šią informaciją ☒ šalims ir ~~pakviesti~~ ☒ pakviečia ☒ ~~jas~~ ☒ šalis ☒ pagal nacionalinę teisę per tris mėnesius nuo pranešimo teikti teismui teikimus, kad teismas galėtų apsvarstyti vaiko globos klausimą.

Nepažeisdamas ~~šio reglamento pateikiamų~~ šio reglamento ~~pateikiamų~~ jurisdikcijos taisyklių, teismas užbaigia bylą, jei per tą laikotarpį negauna jokių teikimų.

~~84. Nepaisant sprendimo dėl negrąžinimo~~ ⇒ Jei 3 dalyje nurodytas teismas per nustatytą laikotarpį gauna teikimų arba jei toje valstybėje narėje byla dėl globos jau nagrinėjama, teismas išnagrinėja vaiko globos klausimą, atsižvelgdamas į vaiko interesus ir priežastis bei įrodymus, kuriais grindžiamas sprendimas, kuriuo atsisakoma grąžinti vaiką ⇐ pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnį.

~~bet~~ ☒ Bet ☒ kuris ~~velesnis~~ ☒ pirmoje pastraipoje nurodytame procese priimtas sprendimas dėl globos, kuriuo reikalaujama grąžinti vaiką, ☒ ~~vaiką grąžinti reikalaujantis sprendimas, kurį priėmė pagal šį reglamentą jurisdikciją turintis teismas,~~ siekiant užtikrinti vaiko grąžinimą yra vykdomas ☒ visose kitose valstybėse narėse ☒ ~~pagal III skyriaus 4 skirsnį~~ ☒ nepaisant ankstesnio sprendimo, kuriuo atsisakoma grąžinti vaiką pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnį ☒.

IV SKYRIUS

PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

1 SKIRSNIS

PRIPAŽINIMAS

~~24~~ 27 straipsnis

~~Teismo sprendimo~~ ☒ Sprendimo ☒ pripažinimas

1. Valstybėje narėje priimtas ~~teismo~~ sprendimas pripažįstamas kitose valstybėse narėse netaikant jokių ~~specialių~~ procedūrų.
2. Visų pirma ir nepažeidžiant šio straipsnio 3 dalies, jokia ~~speciali~~ procedūra netaikoma atnaujinant valstybės narės civilinio statuso dokumentus remiantis ~~teismo~~ sprendimu dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia, priimtu kitoje valstybėje narėje, ir kuris negali būti apskūstas apeliacine tvarka pagal tos valstybės narės teisę.
3. ~~Nepažeisdama šio skyriaus 4 skirsnio, bet~~ ☒ Bet ☒ kuri suinteresuota šalis gali ~~šio skyriaus 2 skirsnyje nustatyta tvarka~~ paduoti prašymą dėl ~~teismo~~ sprendimo ☒, kad nėra 37 ir 38 straipsniuose nurodytų pagrindų atsisakyti pripažinti sprendimą ☒ ~~pripažinimo ar nepripažinimo~~. ⇒ Atitinkamai taikomas šio skyriaus 3 skirsnio 2 poskirsnis. ⇐
- ~~Teismo, įtraukto į sąrašą, kuri kiekviena valstybė narė praneša Komisijai pagal 68 straipsnį, vietinė jurisdikcija nustatoma pagal valstybės narės, kurioje keliama byla dėl teismo sprendimo pripažinimo ar nepripažinimo, vidaus teisę.~~
4. Jeigu ~~teismo~~ sprendimo pripažinimo klausimas valstybės narės ~~teisme~~ ☒ institucijoje ☒ iškeliamas atsitiktinai, minėtas ~~teismas~~ ☒ institucija ☒ gali jį išspręsti.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~37~~ 28 straipsnis

Dokumentai ☒, teiktini siekiant sprendimo pripažinimo ☒

1. Šalis, kuri kreipiasi dėl ~~teismo sprendimo pripažinimo, užginčijimo ar jo paskelbimo vykdytinu~~ ☒ pageidaujanti, kad valstybėje narėje būtų taikomas kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas ☒, turi pateikti ☒ pateikia ☒:
 - a) ~~teismo~~ sprendimo kopiją, atitinkančią jos autentiškumo nustatymo sąlygas; ir
 - b) ☒ atitinkamą ☒ pagal ~~5339~~ straipsnyje nurodytą straipsnį ☒ išduotą ☒ pažymėjimą.
2. ~~Be to, jei sprendimas priimamas šaliai neatvykus į teismą, šalis, kuri kreipiasi dėl teismo sprendimo pripažinimo ar paskelbimo vykdytinu, turi pateikti:~~
 - ~~a) dokumento, patvirtinančio, kad neatvykusiai šaliai bylos iškelimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas, originalą arba patvirtintą kopiją,~~
 - ~~arba~~

~~b) bet kurį dokumentą, nurodantį, kad atsakovas nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui.~~

↓ naujas

2. Institucija, kurioje taikomas kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas, gali, prireikus, pareikalauti, kad jį taikanti šalis pateiktų 1 dalies b punkte nurodyto pažymėjimo atitinkamo turinio vertimą arba transliteraciją pagal 69 straipsnį.

Institucija gali pareikalauti, kad šalis vietoje pažymėjimo atitinkamo turinio vertimo pateiktų sprendimo vertimą tik tuomet, jei be tokio vertimo ji negali tęsti nagrinėjimo.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~27~~ 29 straipsnis

Bylos sustabdymas

~~1. Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti~~ ☒ Institucija, kurioje taikomas ☒ kitoje valstybėje narėje priimtą teismo sprendimą, teismas ☒ priimtas sprendimas, ☒ gali bylos nagrinėjimą ☒ visai ar iš dalies ☒ sustabdyti, ☒ šiais atvejais: ☒

a) ~~jeigu teismo sprendimas buvo apskųstas apeliacine tvarka.~~ ☒ apskundžiamas kilmės valstybėje narėje; ☒

↓ naujas

b) pateikiamas prašymas priimti sprendimą, kad nėra 37 ir 38 straipsniuose nurodytų pagrindų atsisakyti pripažinti sprendimą, arba sprendimą, kad remiantis vienu iš tų pagrindų teismo sprendimas turi būti nepripažintas; arba

c) sprendimo dėl tėvų pareigų atveju jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės pagal šį reglamentą turinčioje valstybėje narėje vyksta teismo procesas dėl dalinio sprendimo pakeitimo arba naujo sprendimo priėmimo.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~2. Valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti Airijoje arba Jungtinėje Karalystėje priimtą teismo sprendimą, teismas gali bylos nagrinėjimą sustabdyti, jeigu kilmės valstybėje narėje sprendimo vykdymas sustabdomas dėl apeliacinio skundo.~~

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

2 SKIRSNIS

~~PRAŠYMAS PASKELBTI TEISMO SPRENDIMĄ VYKDYTINU~~ ⇒ VYKDYMAS ⇐

~~28~~ 30 straipsnis

Vykdytini teismo sprendimai

1. Valstybėje narėje priimtas ir joje vykdytinas ~~bei įteiktas teismo~~ sprendimas dėl tėvų pareigų vaikui yra vykdomas ~~kitoje valstybėje narėje~~ ☒ kitose valstybėse narėse ☒ ~~tada, kai suinteresuotos šalies prašymu jis buvo pripažintas joje vykdytinu~~ ☒ nereikalaujant jo skelbti vykdytinu ☒.

~~2. Vis dėlto, Jungtinėje Karalystėje, toks sprendimas vykdomas Anglijoje ir Velse, Škotijoje ar Šiaurės Airijoje, kai bet kurios suinteresuotos šalies prašymu jis buvo užregistruotas vykdyti toje Jungtinės Karalystės dalyje.~~

~~2. Net jei nacionalinė teisė nenustato teismo sprendimo~~ ☒ Siekiant kitoje valstybėje narėje vykdyti sprendimą, suteikiantį ☒ ~~suteikiančio bendravimo teises, vykdymo teisės aktų nustatyta tvarka,~~ kilmės teismas gali paskelbti ~~teismo~~ sprendimą ☒ laikinai ☒ vykdytinu, nepaisydamas jokio apeliacinio skundo ☒, net jei nacionalinė teisė nenustato tokio laikino vykdymo ☒.

~~30~~ 31 straipsnis

Vykdymo tvarka

1. ~~Prašymo padavimu~~ ☒ Kitoje valstybėje narėje priimtų sprendimų vykdymo ☒ tvarką ☒, kiek to nereglementuoja šis reglamentas, ☒ reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė. ☒ Nepažeidžiant 40 straipsnio, valstybėje narėje priimtas sprendimas, kuris yra vykdytinas vykdymo valstybėje narėje, joje vykdomas laikantis tų pačių sąlygų kaip ir vykdant vykdymo valstybėje narėje priimtą sprendimą. ☒

☒ naujas

2. Šalis, kuri prašo vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą sprendimą, neprivalo turėti vykdymo valstybėje narėje pašto adreso.

Ši šalis privalo turėti vykdymo valstybėje narėje įgaliotąjį atstovą tik jeigu tokį atstovą privaloma turėti neatsižvelgiant į šalių pilietybę arba nuolatinę gyvenamąją vietą.

☒ 2201/2003

~~2. Pareiškėjas privalo nurodyti įteikimo adresą, esantį teismo, į kurį kreipiamasi, jurisdikcijoje. Tačiau, jeigu vykdymo valstybės narės teisė nenumato nurodyti tokį adresą, pareiškėjas paskiria atstovą *ad litem*.~~

~~3. Prie prašymo pridedami 37 ir 39 straipsniuose nurodyti dokumentai.~~

☒ naujas

32 straipsnis

Kompetentingi teismai ir vykdymo tvarka

1. Prašymas vykdyti sprendimą pateikiamas teismui, kompetentingam užtikrinti vykdymą pagal nacionalinę vykdymo valstybės narės teisę. Šiuos teismus kiekviena valstybė narė nurodo Komisijai pagal 81 straipsnį.

2. Teismas imasi visų priemonių užtikrinti, kad sprendimas būtų vykdomas, be kita ko:

a) nustato konkrečias taikytinas vykdymo priemones;

b) prireikus pritaiko sprendimą pagal 33 straipsnį;

c) duoda nurodymus vykdymo pareigūnui.

3. Šiuo etapu atsisakymo pripažinti arba vykdyti sprendimą pagrindai negali būti nagrinėjami, nebent pateikiamas prašymas atsisakyti pripažinti arba vykdyti sprendimą pagal 39 straipsnį arba 41 straipsnį.

4. Jeigu sprendimas neįvykdomas per šešias savaites nuo vykdymo proceso pradžios, vykdymo valstybės narės teismas apie šį faktą praneša prašančiajai kilmės valstybės narės centrinei institucijai arba pareiškėjui, jei procesas buvo pradėtas be centrinės institucijos pagalbos, ir nurodo priežastis.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~48~~ 33 straipsnis

~~Naudojimosi bendravimo teisėmis praktiniai nurodymai~~ ☒ Sprendimo pritaikymas ☒

↓ naujas

1. Prireikus, vykdymo valstybės narės teismai gali nurodyti būtiną išsamią informaciją, susijusią su vykdymu, ir atlikti visus sprendimo vykdymui būtinus pritaikymus, jei gerbiami esminiai šio sprendimo elementai.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~1~~ ☒ Visų pirma, ☒ ~~V~~vykdymo valstybės narės teismai gali duoti praktinių nurodymų dėl naudojimosi bendravimo teisėmis organizavimo, jei valstybės narės ~~teismų~~ ☒ institucijų ☒, turinčių jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, sprendime reikalingų nurodymų nėra arba jie yra nepakankami ir jei gerbiami esminiai šio teismo sprendimo elementai.

~~2~~ Pagal ~~šio straipsnio 1 dalį~~ antrą pastraipą duoti praktiniai nurodymai nebetaikomi pagal valstybės narės teismų, turinčių jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės, vėlesnį sprendimą.

↓ naujas

2. Jei sprendime numatyta priemonė arba nurodymas, kurie pagal vykdymo valstybės narės teisę nėra žinomi, tos valstybės narės teismai tą priemonę arba nurodymą, kiek tai įmanoma, pritaiko prie lygiavertį poveikį turinčių ir panašių tikslų ir interesų siekiančių tos valstybės narės teisėje žinomų priemonių ir nurodymų.

Toks pritaikymas nesukelia pasekmių, kurios būtų kitokios, nei numatytos kilmės valstybės narės teisėje.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~45~~ 34 straipsnis

Dokumentai ☒, teiktini su prašymu vykdyti sprendimą ☒

1. ~~Teisme~~ ☒ Kitoje valstybėje narėje priimto ☒ sprendimo vykdymo prašanti šalis pateikia:

a) ~~teisme~~ sprendimo kopiją, atitinkančią jos autentiškumo nustatymo sąlygas; ir

b) ~~41 straipsnio 1 dalyje arba 42 straipsnio 1 dalyje nurodytą~~ ☒ atitinkamą ☒ pažymėjimą ⇒, išduotą pagal 53 straipsnį, kuriuo patvirtinama, kad sprendimas yra vykdytinas ir kuriame pateikiama atitinkama sprendimo ištrauka, kurioje nurodoma vykdytina pareiga ⇐.

~~2. Šiame straipsnyje,~~

~~prie 41 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažymėjimo pridedamas 12 punkto, susijusio su nuostatomis dėl naudojimosi bendravimo teise, vertimas,~~

~~prie 42 straipsnio 1 dalyje nurodyto pažymėjimo pridedamas 14 punkto, susijusio su priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant užtikrinti vaiko sugrąžinimą, įgyvendinimo tvarkos, vertimas.~~

~~Vertimas pateikiamas vykdymo valstybės narės oficialioja kalba ar viena iš oficialiųjų kalbų arba bet kuria kita kalba, kuri vykdymo valstybei narei yra aiškiai priimtina. Vertimą patvirtina asmuo, turintis teisę tai daryti vienoje iš valstybių narių.~~

↴ naujas

2. Teismas gali, prireikus, pareikalauti, kad pareiškėjas pateiktų pažymėjimo, kuriame nurodoma vykdytina pareiga, atitinkamo turinio vertimą arba transliteraciją pagal 69 straipsnį.

3. Teismas gali pareikalauti, kad pareiškėjas pateiktų sprendimo vertimą tik tuomet, jei be tokio vertimo ji negali tęsti nagrinėjimo.

35 straipsnis

Pažymėjimo ir sprendimo įteikimas

1. Jeigu prašoma vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą sprendimą, asmeniui, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, prieš taikant pirmąją vykdymo priemonę įteikiamas pagal 53 straipsnį išduotas pažymėjimas. Kartu su pažymėjimu įteikiamas sprendimas, jei tam asmeniui jis dar nebuvo įteiktas.

2. Jeigu asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei kilmės valstybė narė, jis arba ji gali pareikalauti sprendimo vertimo į vieną iš šių kalbų, kad galėtų užginčyti vykdymą, jeigu sprendimas nėra priimtas viena iš jų arba kartu nepateiktas jo vertimas į vieną iš šių kalbų:

a) kalba, kurią jis arba ji supranta; arba

b) valstybės narės, kurioje yra jo arba jos nuolatinė gyvenamoji vieta, oficialioji kalba arba, jei toje valstybėje narėje yra kelios oficialiosios kalbos, vietos, kurioje yra jo arba jos nuolatinė gyvenamoji vieta, oficialioji kalba arba viena iš oficialiųjų kalbų.

Jeigu reikalaujama pateikti vertimą pagal pirmą pastraipą, vykdymo priemonės, išskyrus apsaugines priemones, negali būti taikomos, kol asmeniui, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, nepateikiamas vertimas.

Ši dalis netaikoma, jei sprendimas asmeniui, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, jau yra įteiktas viena iš pirmoje pastraipoje nurodytų kalbų.

3. Šis straipsnis netaikomas laikinoms, įskaitant apsaugines, priemonėms.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

36 straipsnis

⊠ Vykdyto proceso sustabdymas ⊠

⊠ 1. Nepažeidžiant 40 straipsnio, vykdyto valstybės narės teismas asmens, kurio atžvilgiu norima vykdyti sprendimą, prašymu sustabdo vykdyto procesą ⊠ ⇒ jei sprendimo vykdymas yra sustabdomas kilmės valstybėje narėje. ⇐

↓ naujas

2. Asmens, kurio atžvilgiu norima vykdyti sprendimą, prašymu vykdyto valstybės narės teismas gali sustabdyti vykdyto procesą, jei dėl laikinų aplinkybių, pavyzdžiui, sunkios vaiko ligos, vykdant sprendimą vaiko interesams iškiltų didelis pavojus. Vykdyto atnaujinamas, kai tik nebelieka kliūčių.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

3 SKIRSNIS

⊠ ATSIKLYMAS PRIPAŽINTI IR VYKDYTI ⊠

1 POSKIRSNIS

⊠ ATSIKLYMAS PRIPAŽINTI ⊠

22 37 straipsnis

~~Teismo~~ ~~Sprendimų dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia nepripažinimo pagrindai~~

⊠ Bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu atsisakoma pripažinti sprendimą ⊠ ~~Teismo~~ ~~sprendimas~~ dėl santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimo negaliojančia ~~nepripažinamas~~, jeigu:

- a) toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje prašoma jį pripažinti, viešajai tvarkai; ⊠ arba ⊠
- b) jis buvo priimtas neatvykus į teismą, jei bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas atsakovui nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad atsakovas turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, išskyrus tuos atvejus, kai nustatoma, kad atsakovas nedviprasmiškai pritarė ~~teismo~~ sprendimui; ⊠ arba ⊠
- c) jis yra nesuderinamas su ~~teismo~~ sprendimu, priimtu byloje tarp tų pačių šalių toje valstybėje narėje, kurioje prašoma pripažinti teismo sprendimą; arba
- d) jis yra nesuderinamas su ~~teismo~~ sprendimu, anksčiau priimtu kitoje valstybėje narėje arba ne valstybėje narėje tarp tų pačių šalių, tačiau tik tuo atveju, jeigu ankstesnis ~~teismo~~ sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti.

~~Teismo~~ **Sprendimų, susijusių su tėvų pareigomis, nepripažinimo pagrindai**

☒ 1. Bet kurios suinteresuotosios šalies prašymu atsisakoma pripažinti sprendimą, susijusį ~~☒ Teismo sprendimas, susijęs su tėvų pareigomis, nepripažistamas,~~ jeigu:

a) toks pripažinimas akivaizdžiai prieštarauja valstybės narės, kurioje prašoma jį pripažinti, viešajai tvarkai, atsižvelgiant į tai, kas naudingiausia vaikui; ☒ arba ☒

~~b) išskyrus skubius atvejus, jis buvo priimtas nesuteikus vaikui galimybės būti išklausytam teisme, pažeidžiant pagrindinius valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti teismo sprendimą, proceso principus;~~

~~eb)~~ jis buvo priimtas asmeniui neatvykus į teismą, jeigu neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas nebuvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, išskyrus tuos atvejus, kai nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė ~~teismo~~ sprendimui; ☒ arba ☒

~~dc)~~ to paprašo bet kuris asmuo, teigiantis, kad ~~teismo~~ sprendimas pažeidžia jo tėvų pareigas, jei minėtas ~~teismo~~ sprendimas buvo priimtas pirmiau nurodytam asmeniui nesuteikus galimybės būti išklausytam; ☒ arba ☒

~~ed)~~ jis nesuderinamas su ~~teismo~~ sprendimu, susijusiu su tėvų pareigomis, vėliau priimtu valstybėje narėje, kurioje prašoma pripažinti teismo sprendimą; ☒ arba ☒

~~fe)~~ jis nesuderinamas su ~~teismo~~ sprendimu, susijusiu su tėvų pareigomis, vėliau priimtu kitoje valstybėje narėje arba ne valstybėje narėje, kurioje yra vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta, tačiau tik tuo atveju, jeigu vėliau priimtas sprendimas atitinka būtinas pripažinimo sąlygas valstybėje narėje, kurioje prašoma jį pripažinti.

~~arba~~

~~g) jei buvo nesilaikoma 56 straipsnyje nustatytos procedūros.~~

☒ 2. 1 dalies a–c punktuose nurodyti atsisakymo pagrindai gali būti taikomi sprendimui, kuriuo suteikiamos bendravimo teisės arba reikalaujama vaiką grąžinti pagal 26 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą. ☒

↓ naujas

Atsisakymo pripažinti tvarka

Prašymui dėl atsisakymo pripažinti atitinkamai taikoma 41–47 straipsniuose nustatyta tvarka ir, prireikus, VI skyriaus 4 ir 6 skirsniai.

2 poskirsnis

Atsisakymas vykdyti

40 straipsnis

Atsisakymo vykdyti sprendimus, susijusius su tėvų pareigomis, pagrindai

1. Asmens, kurio atžvilgiu norima vykdyti sprendimą, prašymu atsisakoma vykdyti sprendimą, jei nustatoma, kad yra vienas iš 38 straipsnio 1 dalyje nurodytų nepripažinimo pagrindų.

Tačiau 38 straipsnio 1 dalies a–c punktuose nurodyti nepripažinimo pagrindai negali būti taikomi sprendimui, kuriuo suteikiamos bendravimo teisės arba reikalaujama vaiką grąžinti pagal 26 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą.

2. Asmens, kurio atžvilgiu norima vykdyti sprendimą, prašymu gali būti atsisakoma vykdyti sprendimą, jei nuo sprendimo priėmimo pasikeitus aplinkybėms vykdymas akivaizdžiai prieštarautų vykdymo valstybės narės viešajai tvarkai, nes yra vienas iš šių pagrindų:

- a) dabar pakankamo amžiaus ir brandos vaikas prieštarauja tokiu mastu, kad vykdymas būtų akivaizdžiai nesuderinamas su vaiko interesais;
- b) nuo sprendimo priėmimo kitos aplinkybės pasikeitė tokiu mastu, kad sprendimo vykdymas dabar būtų akivaizdžiai nesuderinamas su vaiko interesais.

3. 2 dalies a punkte nurodytais atvejais prieš atsisakydamos vykdyti sprendimą, kompetentingos vykdymo valstybės narės institucijos imasi būtinų priemonių, kad vaikas bendradarbiautų ir būtų užtikrintas vykdymas, atitinkantis vaiko interesus.

4. Negali būti taikomi kiti atsisakymo vykdyti sprendimą pagrindai, be numatytųjų šiame reglamente.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~29~~ 41 straipsnis

Vietinių teismų jurisdikcija

1. Prašymas ~~paskelbti teisme~~ ⇒ atsisakyti vykdyti ⇐ sprendimą ~~vykdytinu~~ paduodamas teismui, ☒ kompetentingam užtikrinti vykdymą pagal nacionalinę vykdymo valstybės narės teisę ☒ ~~esančiam sąraše~~, kurį kiekviena valstybė narė ~~praneša~~ ☒ nurodo ☒ Komisijai pagal ~~68~~ 81 straipsnį.

2. Vietinė jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į asmens, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nuolatinę gyvenamąją vietą arba pagal bet kurio vaiko, su kuriuo susijęs minėtas prašymas, nuolatinę gyvenamąją vietą.

Jeigu vykdymo valstybėje narėje nėra vienos iš pirmoje pastraipoje nurodytų vietų nėra, vietinė jurisdikcija nustatoma atsižvelgiant į sprendimo vykdymo vietą.

42 straipsnis

Atsisakymo vykdyti tvarka

1. Atsisakymo vykdyti tvarką, kiek to nereglamentuoja šis reglamentas, reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė.

2. Pareiškėjas teismui pateikia sprendimo kopiją ir, prireikus, sprendimo vertimą pagal 69 straipsnį arba jo transliteraciją.

Teismas gali apsieiti be pirmoje pastraipoje nurodytų dokumentų, jei jis juos jau turi arba mano, kad yra nepagrįsta reikalauti, kad pareiškėjas juos pateiktų.

Jeigu teismas mano, kad yra nepagrįsta reikalauti, kad pareiškėjas juos pateiktų, teismas gali pareikalauti, kad šiuos dokumentus pateiktų kita šalis.

3. Šalis, kuri prašo atsisakyti vykdyti kitoje valstybėje narėje priimtą sprendimą, neprivalo turėti vykdymo valstybėje narėje pašto adreso.

Ši šalis privalo turėti vykdymo valstybėje narėje įgaliotąjį atstovą tik jeigu tokį atstovą privaloma turėti neatsižvelgiant į šalių pilietybę arba nuolatinę gyvenamąją vietą.

~~31~~ 43 *straipsnis*

Teismo sprendimas

~~1.~~ Teismas, į kurį kreipiamasi su prašymu, sprendimą ⇒ dėl atsisakymo vykdyti ⇐ priima nedelsdamas. ~~Nei asmuo, kurio atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, nei vaikas šiame bylos nagrinėjimo etape neturi teisės paduoti jokių teikimų dėl prašymo.~~

~~2. Prašymas gali būti atmestas tik dėl vienos iš priežasčių, nurodytų 22, 23 ir 24 straipsniuose.~~

~~3. Teismo nutarimas jokiais aplinkybėmis negali būti peržiūrimas iš esmės.~~

~~32~~ *straipsnis*

~~Pranešimas apie teismo sprendimą~~

~~Atitinkamas teismo pareigūnas vykdymo valstybės narės teisės nustatyta tvarka nedelsdamas praneša pareiškėjui apie sprendimą, priimtą dėl prašymo.~~

~~33~~ 44 *straipsnis*

Sprendimo apskundimas

1. Bet kuri šalis gali apeliacine tvarka apskusti sprendimą dėl prašymo ~~paskelbti teismo sprendimą vykdytinu~~ ⇒ atsisakyti vykdyti ⇐.

2. Apeliacinis skundas paduodamas teismui, ☒ kompetentingam nagrinėti 40 straipsnyje nurodytų sprendimų apeliacinius skundus pagal nacionalinę teisę ☒ ~~esančiam sąraše~~, kurį kiekviena valstybė narė ~~praneša~~ nurodo Komisijai pagal ~~68~~ 81 straipsnį.

~~3. Apeliacinis skundas nagrinėjamas laikantis taisyklių, reglamentuojančių prieštaraujančių klausimų nagrinėjimo tvarką.~~

~~4. Jeigu pareiškėjas paduoda apeliacinį skundą dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu, šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, kviečiama atvykti į apeliacinį teismą. Minėtam asmeniui neatvykus, taikomos 18 straipsnio nuostatos.~~

~~5. Apeliacinis skundas dėl sprendimo paskelbimo vykdytinu turi būti paduotas per vieną mėnesį nuo jo įteikimo. Jeigu šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, nuolatinė gyvenamoji vieta yra kitoje valstybėje narėje nei valstybė narė, kurioje sprendimas buvo paskelbtas vykdytinu, terminas apeliaciniam skundui paduoti yra du mėnesiai ir skaičiuojamas nuo įteikimo minėtai šaliai asmeniškai arba pristatymo į jos gyvenamąją vietą dienos. Laikotarpis negali būti pratęstas dėl atstumo.~~

~~34~~ 45 straipsnis

~~Apeliaciniai teismai ir užginėjimo priemonės~~ ☒ Tolesnis apeliacinis skundas ir kompetentingi teismai ☒

~~Teismo~~ Sprendimas dėl apeliacinio skundo gali būti užginčytas tik ☐ teismuose ir procesiniais veiksmais ☐ ~~sraše, kurį~~ ☒ kuriuos ☒ kiekviena valstybė narė ~~praneša~~ ☒ nurodo ☒ Komisijai pagal ~~68~~ 81 straipsnį, nurodytais procesiniais veiksmais.

~~35~~ 46 straipsnis

Bylos sustabdymas

1. Teismas, ☒ kuriam paduodamas prašymas atsisakyti vykdyti sprendimą arba ☒ kuriam pagal ~~33~~ 44 arba ~~34~~ 45 straipsnius paduodamas apeliacinis skundas, šalies, kurios atžvilgiu prašoma vykdyti teismo sprendimą, prašymu gali sustabdyti bylą ☒ dėl vienos iš šių priežasčių: ☒

~~jeigu~~ a) kilmės valstybėje narėje buvo paduotas paprastas apeliacinis skundas;

~~arba jeigu~~ b) terminas apeliaciniam skundui paduoti dar nesibaigė;

↓ naujas

c) sprendimo dėl tėvų pareigų atveju jurisdikciją nagrinėti bylą iš esmės pagal šį reglamentą turinčioje valstybėje narėje vyksta teismo procesas dėl dalinio sprendimo pakeitimo arba naujo sprendimo priėmimo.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~Pastaruoju atveju~~ ☒ Jeigu ☒ teismas ☒ sustabdo bylą dėl b punkte nurodytos priežasties, jis ☒ gali nurodyti terminą, per kurį turi būti paduotas apeliacinis skundas.

2. Jeigu ~~teismo~~ sprendimas buvo priimtas Airijoje ☐, Kipre ☐ arba Jungtinėje Karalystėje, bet kurios formos apeliacinis skundas, paduotas kilmės valstybėje narėje, pagal šio straipsnio 1 ~~dali~~ dalies a punktą laikomas paprastu apeliaciniu skundu.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~36~~ 47 straipsnis

Dalinis vykdymas

~~1.~~ Jeigu priimtas ~~teismo~~ sprendimas susijęs su keliomis bylomis, ~~bet ne visoms gali būti vykdomas~~ ☒ ir atsisakoma jį vykdyti dėl kai kurių iš jų ☒, ~~teismas leidžia~~ jį vykdyti ☒ vis tiek įmanoma ☒ ~~vienos ar kelių tokių bylų~~ ☒ sprendimo dalių, kurioms atsisakymas netaikomas, ☒ atžvilgiu.

~~2. Pareiškėjas gali prašyti teismo sprendimą vykdyti iš dalies.~~

3 4 SKIRSNIS

☒ **BENDROS** ☒ ~~NUOSTATOS, BENDROS 1 IR 2 SKIRSNIAMS~~

↓ naujas

48 straipsnis

Laikinos, įskaitant apsaugines, priemonės

Sprendimams taikytinos šio skyriaus nuostatos taikomos laikinoms, įskaitant apsaugines, priemonėms, kurias nustatė institucija, turinti jurisdikciją pagal II skyrių.

Jos netaikomos laikinoms, įskaitant apsaugines, priemonėms, kurias institucija nustatė neiškviesdama atsakovo.

49 straipsnis

Pagal 1980 m. Hagos konvenciją priimti sprendimai grąžinti

Šio skyriaus nuostatos, susijusios su sprendimais dėl tėvų pareigų, išskyrus 35 straipsnį ir 38 straipsnio 2 dalį, atitinkamai taikomos valstybėje narėje priimtiems sprendimams, kuriais reikalaujama vaiką grąžinti į kitą valstybę narę pagal 1980 m. Hagos konvenciją ir kurie turi būti vykdomi kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jie buvo priimti.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~24~~ 50 straipsnis

Draudimas peržiūrėti kilmės valstybės narės ~~teismo~~ ☒ institucijos ☒ jurisdikciją

Kilmės valstybės narės ~~teismo~~ ☒ institucijos ☒ jurisdikcija negali būti peržiūrima. Tikrinimas, ar tai atitinka viešąją tvarką, kaip nurodyta ~~22~~ 37 straipsnio a punkte ir ~~23~~ 38 straipsnio a punkte, negali būti taikomas jurisdikcijos taisyklėms, išdėstytoms ~~3~~ 14 straipsniuose.

~~25~~ 51 straipsnis

Taikytinos teisės skirtumai

Pripažinti ~~teismo~~ sprendimą ☒ , susijusį su santuoka, ☒ negali būti atsisakyta dėl to, kad pagal valstybės narės, kurioje prašoma sprendimą pripažinti, teisę remiantis tais pačiais faktais neleidžiama santuokos nutraukti, gyventi skyrium ar santuoką pripažinti negaliojančia.

~~26~~ 52 straipsnis

Draudimas peržiūrėti teismo sprendimą iš esmės

~~Teismo nutarimas~~ ☒ Kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas ☒ jokiais aplinkybėmis negali būti peržiūrimas iš esmės.

~~38~~ straipsnis

Dokumentų nepateikimas

~~1. Nepateikus 37 straipsnio 1 dalies b punkte arba to straipsnio 2 dalyje nurodytų dokumentų, teismas gali nustatyti jų pateikimo terminą, priimti lygiaverčius dokumentus arba, jeigu teismas mano turįs pakankamai informacijos, apsieiti be minėtų dokumentų.~~

~~2. Jeigu teismas to reikalauja, turi būti pateiktas pirmiau nurodytų dokumentų vertimas. Vertimą patvirtina asmuo, turintis teisę tai daryti vienoje iš valstybių narių.~~

~~39~~ 53 straipsnis

~~Teismo~~ Sprendimų dėl santuokos pažymėjimas ir ~~teismo~~ sprendimų dėl tėvų pareigų pažymėjimas

~~1. Kilmės valstybės narės kompetentingas teismas ar institucija ☒ , priėmusi sprendimą dėl santuokos, ☒ suinteresuotos šalies prašymu išduoda pažymėjimą, parengtą pagal I priede (teismo sprendimai dėl santuokos) arba II priede (teismo sprendimai dėl tėvų pareigų) nurodytą tipinę formą.~~

☒ 2. Sprendimą dėl tėvų pareigų priėmęs teisėjas išduoda pažymėjimą, parengtą pagal II priede nurodytą formą. Jei toks sprendimas jį priimant yra susijęs su tarpvalstybine situacija, teisėjas pažymėjimą išduoda *ex officio*, kai sprendimas tampa vykdytinu, net jei tik laikinai. Jei situacija tarpvalstybinį pobūdį įgyja tik vėliau, pažymėjimas išduodamas vienos iš šalių prašymu. ☒

4 SKIRSNIS

~~TAM TIKRŲ TEISMO SPRENDIMŲ DĖL BENDRAVIMO TEISIŲ IR TAM TIKRŲ TEISMO SPRENDIMŲ, REIKALAUJANČIŲ SUGRAŽINTI VAIKĄ, VYKDYTINUMAS~~

~~40~~ straipsnis

Taikymo sritis

~~1. Šis skirsnis taikomas:~~

~~a) bendravimo teisėms~~

~~ir~~

~~b) vaiko sugražinimui, susijusiam su teismo sprendimu, priimtu pagal 11 straipsnio 8 dalį.~~

~~2. Šio skirsnio nuostatos neužkerta kelio tėvų pareigų turėtojų siekti teismo sprendimo pripažinimo ir vykdymo pagal šio skyriaus 1 ir 2 skirsnių nuostatas.~~

~~41 straipsnis~~

Bendravimo teisės

~~1. 40 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytos bendravimo teisės, suteiktos valstybėje narėje priimtu vykdytinu teismo sprendimu, yra pripažįstamos ir vykdomos kitoje valstybėje narėje nereikalaujant skelbti vykdytinu ir be galimybės ginčyti jo pripažinimą, jei tas teismo sprendimas buvo patvirtintas pažymėjimu kilmės valstybėje narėje pagal šio straipsnio 2 dalį.~~

~~Net jei nacionalinė teisė nenustato teismo sprendimo, suteikiančio bendravimo teises, vykdymo teisės aktų nustatyta tvarka, kilmės teismas gali paskelbti teismo sprendimą vykdytinu, nepaisydamas jokio apeliacinio skundo.~~

~~☒ 3. Pažymėjimas parengiamas sprendimo kalba. ☒ ⇒ Prireikus jame taip pat pateikiama atitinkama informacija apie atlygintinas bylinėjimosi išlaidas ir palūkanų apskaičiavimą. ⇐~~

~~24. Kilmės valstybės narės teisėjas ☒ arba institucija ☒ išduoda šio straipsnio 1 dalyje ir 2 dalyse nurodytą pažymėjimą ☒ nurodytus pažymėjimus ☒, naudodamas III priedo tipinę formą (bendravimo teisių pažymėjimas) tik jeigu:~~

~~☒ a) visoms suinteresuotoms šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms; ir ☒~~

~~ab) kai teismo sprendimas buvo priimtas asmeniui neatvykus į teismą:~~

~~i) neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, arba~~

~~ii) ☒ nustatoma, kad neatvykęs į teismą asmuo nedviprasmiškai pritarė sprendimui, net jei ☒ tam asmeniui tas dokumentas buvo įteiktas, bet nesilaikant šio ☒ i punkte nurodytų ☒ sąlygų, vis tiek nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui.~~

~~b) visoms suinteresuotoms šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms;~~

~~ir~~

~~☒ 5. Nepažeidžiant 4 dalies, sprendimą dėl tėvų pareigų priėmęs teisėjas išduoda 2 dalyje nurodytą pažymėjimą taip pat tik tuo atveju, jeigu ☒ vaikui buvo suteikta ☒ tikra ir veiksminga ⇐ galimybė ☒ išreikšti savo nuomonę pagal 20 straipsnį ☒ būti išklausytam, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jo amžiaus ar brandumo laipsnio.~~

~~Pažymėjimas užpildomas teismo sprendimo kalba.~~

~~3. Jei bendravimo teisės yra susijusios su tarpvalstybine situacija priimant teismo sprendimą, pažymėjimas išduodamas ex officio, kai teismo sprendimas tampa vykdytinu, net jei tik laikinai. Jei situacija vėliau įgyja tarpvalstybinį pobūdį, pažymėjimas išduodamas vienos iš šalių prašymu.~~

~~42 straipsnis~~

Vaiko sugrąžinimas

~~1. 40 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytas vaiko sugrąžinimas, pareikalautas valstybėje narėje priimtu vykdytinu teismo sprendimu, yra pripažįstamas ir vykdomas kitoje valstybėje~~

~~narėje nereikalaujant jo skelbti vykdytinu ir be galimybės ginėti jo pripažinimą, jei tas teismo sprendimas buvo patvirtintas pažymėjimu kilmės valstybėje narėje pagal šio straipsnio 2 dalį.~~

~~Net jei nacionalinė teisė nenustato teismo sprendimo, reikalaujančio vaiko sugrąžinimo, minėto 11 straipsnio b punkto 8 papunktyje, vykdymo įstatymo nustatyta tvarka, kilmės teismas gali paskelbti teismo sprendimą vykdytinu, nepaisydamas jokio apeliacinio skundo.~~

26. ☒ Nepažeidžiant 4 ir 5 dalių, ☒ Kilmės valstybės narės teisėjas, priėmęs ~~40~~ 26 straipsnio ~~1~~ 4 dalies b punkte antroje pastraipoje nurodytą teismo sprendimą ☒ dėl globos ☒ , išduoda šio straipsnio ~~1~~ 2 dalyje nurodytą pažymėjimą tik tuo atveju, jeigu:

a) ~~vaikui buvo suteikta galimybė būti išklausytam, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jo amžiaus ar brandumo laipsnio;~~

b) ~~šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms; ir~~

c) ~~teismas,~~ priimdamas savo sprendimą, ☒ teisėjas ☒ atsižvelgė į priežastis ir įrodymus, kuriais grindžiamas ~~nutartis~~ ☒ ankstesnis kitoje valstybėje narėje ☒ pagal 1980 m. Hagos konvencijos 13 straipsnį ☒ priimtas sprendimas ☒ .

Jei teismas arba kuri nors kita institucija imasi priemonių užtikrinti vaiko apsaugą jį grąžinus į jo nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę ☒ narę ☒ , pažymėjime tokios priemonės išsamiai nurodomos.

~~Kilmės valstybės narės teisėjas tą pažymėjimą išduoda savo iniciatyva, naudodamas tipinę IV priedo formą (vaiko (-ų) sugrąžinimo pažymėjimas).~~

~~Pažymėjimas užpildomas teismo sprendimo kalba.~~

~~44~~ straipsnis

Pažymėjimo galiojimas

7. Pažymėjimas galioja tik tol, kol ~~teismo~~ sprendimas yra vykdytinas.

~~43~~ 54 straipsnis

Pažymėjimo ištaisymas ☒ ir panaikinimas ☒

↓ naujas

1. Gavusi prašymą, kilmės valstybės narės institucija ištaiso pažymėjimą, jeigu dėl esminės klaidos sprendimas ir pažymėjimas nesutampa.

2. Gavusi prašymą, kilmės valstybės narės institucija panaikina pažymėjimą, jeigu atsižvelgiant į šio reglamento reikalavimus jis buvo akivaizdžiai klaidingai išduotas.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~13. Be kokiam~~ ~~Pažymėjimo ištaisymui~~ ☒ ištaisymo ☒ ⇒ ir panaikinimo ☒ ☒ procedūrai ☒ taikytina ☒ taikoma ☒ kilmės valstybės narės teisė.

~~24. Pažymėjimo išdavimas pagal 41 straipsnio 1 dalį arba 42 straipsnio 1 dalį negali būti apskūstas.~~

5 SKIRSNIS

AUTENTIŠKI DOKUMENTAI IR SUSITARIMAI

~~46~~ 55 straipsnis

☒ Autentiški dokumentai ir susitarimai ☒

Dokumentai, oficialiai parengti arba registruoti kaip autentiški dokumentai ir vykdytini vienoje valstybėje narėje, taip pat šalių susitarimai, kurie yra vykdytini valstybėje narėje, kurioje jie buvo sudaryti, yra pripažįstami ir ~~skelbiami vykdytiniais~~ ⇒ vykdomi ⇐ tomis pačiomis sąlygomis kaip ~~teismo~~ sprendimai.

⇓ naujas

56 straipsnis

Pažymėjimas

1. Kompetentinga kilmės valstybės narės institucija bet kurios suinteresuotos šalies prašymu išduoda pažymėjimą, parengtą pagal III priede nurodytą formą.

Pažymėjime pateikiama autentiškame dokumente arba šalių susitarime nustatytos vykdytinios pareigos santrauka.

2. Pažymėjimas užpildomas autentiško dokumento arba susitarimo kalba.

3. 54 straipsnis atitinkamai taikomas pažymėjimo ištaisymui ir panaikinimui.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇐ naujas

6 SKIRSNIS

KITOS NUOSTATOS

~~47~~ straipsnis

Vykdymo tvarka

~~1. Vykdymo tvarką reglamentuoja vykdymo valstybės narės teisė.~~

~~2. Bet kuris kitos valstybės narės teismo sprendimas, priimtas ir paskelbtas vykdytinu pagal 2 skirsnį arba patvirtintas pažymėjimu pagal 41 straipsnio 1 dalį arba 42 straipsnio 1 dalį, yra vykdytinas kitoje valstybėje narėje tomis pačiomis sąlygomis, lyg jis būtų priimtas toje valstybėje narėje.~~

~~Atskirais atvejais teismo sprendimas, patvirtintas pažymėjimu pagal 41 straipsnio 1 dalį ar 42 straipsnio 1 dalį, negali būti vykdytinas, jei jis nesuderinamas su paskesniu vykdytinu teismo sprendimu.~~

~~49~~ 57 straipsnis

Išlaidos

~~Šis skyrius nuostatos, išskyrus 4 skirsnį, taip pat taikomas~~ ☒ taikomas ☐ nustatant ~~išlaidų dydį ir~~ proceso pagal šį reglamentą ~~išlaidas~~ teismo išlaidų dydį bei bet kurios nutarties dėl tokių išlaidų vykdymui.

~~50~~ 58 straipsnis

Teisinė pagalba

Pareiškėjas, kuris kilmės valstybėje narėje pasinaudojo visa ar daline teisine pagalba arba atleidimu nuo teismo išlaidų apmokėjimo, turi teisę procesiniuose veiksmuose, numatytuose ~~21, 28, 41, 42 ir 48~~ 27 straipsnio 3 dalyje ~~⇒ ir 32, 39 ir 42 ⇐~~ straipsniuose, naudotis vykdymo valstybės teisėje nustatyta palankiausia teisine pagalba arba didžiausiu atleidimu nuo teismo išlaidų apmokėjimo.

~~51~~ 59 straipsnis

Garantija, įsipareigojimas arba užstatas

Jokios garantijos, įsipareigojimo ar užstato nereikalaujama iš šalies, kuri vienoje valstybėje narėje kreipiasi dėl kitoje valstybėje narėje priimto sprendimo vykdymo, ~~šiais pagrindais~~ ☒ remdamasi pagrindu ☐ :

~~a) ☒ kad jis ar ji yra užsienio šalies pilietis arba ☐ jo ar jos nuolatinė ☒ arba įprastinė ☐ gyvenamoji vieta nėra ☒ vykdymo ☐ valstybėje narėje, kurioje prašoma vykdyti teismo sprendimą;~~

~~b) jis ar ji yra užsienio šalies pilietis arba, jei sprendimą prašoma vykdyti Jungtinėje Karalystėje ar Airijoje, jo arba jos nuolatinė gyvenamoji vieta yra vienoje iš šių valstybių narių~~

IV V SKYRIUS

**CENTRINIŲ INSTITUCIJŲ BENDRADARBIAVIMAS SU TĖVŲ
PAREIGOMIS SUSIJUSIOSE BYLOSE**

~~53~~ 60 straipsnis

Paskyrimas

Kiekviena valstybė narė paskiria vieną ar daugiau centrinių institucijų padėti taikyti šį reglamentą ☒ su tėvų pareigomis susijusiose bylose ☐ ir nurodo kiekvienos iš jų geografinę ar funkcinę jurisdikciją. Jei valstybė narė paskiria daugiau nei vieną centrinę instituciją, pranešimai paprastai siunčiami tiesiogiai atitinkamai jurisdikciją turinčiai centrinei institucijai. Kai pranešimas siunčiamas jurisdikcijos neturinčiai centrinei institucijai, pastaroji yra atsakinga už jo persiuntimą jurisdikciją turinčiai centrinei institucijai ir informavimą apie tai.

↓ naujas

61 straipsnis

Ištekliai

Valstybės narės užtikrina, kad centrinės institucijos turėtų tinkamų finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad galėtų vykdyti joms šiuo reglamentu nustatytus įpareigojimus.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~54~~ 62 straipsnis

Bendrosios funkcijos ☒ centrinių institucijų užduotys ☒

Centrinės institucijos perduoda informaciją apie nacionalinę teisę ir procedūras bei imasi ☒ tinkamų ☒ priemonių tobulinti šio reglamento taikymą ir stiprinti savitarpio bendradarbiavimą. Šiam tikslui naudojamosi ~~Sprendimu Nr. 2001/470/EB įkurta~~ Europos teisminių tinklų civilinėse ir komercinėse bylose.

~~55~~ 63 straipsnis

Bendradarbiavimas konkrečiose bylose, susijusiose su tėvų pareigomis

1. Centrinės institucijos kitos valstybės narės centrinės institucijos arba ~~tėvų pareigų turėtojo~~ institucijos prašymu bendradarbiauja konkrečiose bylose siekdamos šio reglamento tikslų. Dėl to jos, veikdamos tiesiogiai arba per ~~valdžios~~ institucijas ar kitas įstaigas, imasi visų atitinkamų priemonių ~~pagal tos valstybės narės teisę asmens duomenų apsaugos reikaluose:~~

↓ naujas

a) kitos valstybės narės centrinės institucijos prašymu teikti pagalbą nustatant vaiko buvimo vietą, kai atrodo, kad vaikas gali būti prašomos valstybės teritorijoje, ir nustatyti vaiko buvimo vietą reikia vykdant prašymą pagal šį reglamentą;

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

ab) rinkti informaciją ir keistis informacija ⇒ pagal 64 straipsnį; ⇐ ~~;~~

~~i) apie vaiko padėtį;~~

~~ii) apie visas atliekamas procedūras; arba~~

~~iii) dėl vaiko priimtus sprendimus;~~

bc) teikti informaciją ir pagalbą tėvų pareigų turėtojams, siekiantiems sprendimų pripažinimo ir vykdymo jų teritorijoje, ypač dėl bendravimo teisių ir vaiko sugrąžinimo;

ed) lengvinti komunikaciją tarp ~~teismų~~ ☒ institucijų ☒, ypač taikant ~~11 straipsnio 6 ir 7 dalis bei 15 straipsnį~~ 14 straipsnį, ⇒ 25 straipsnio 1 dalies a punktą ⇐, 26 straipsnio 2 dalį ir 26 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą;

~~de)~~ teikti informaciją ir pagalbą, reikalingą ~~teismams~~ ☒ institucijoms ☒ taikant ~~56~~
~~65~~ straipsnį; ~~##~~

~~ef)~~ padėti tėvų pareigų turėtojams susitarti tarpininkaujant ar kitomis priemonėmis ir
lengvinti tarpvalstybinį bendradarbiavimą šiuo tikslu: ☒ ir ☒

↓ naujas

g) užtikrinti, kad jei jos pradeda arba padeda pradėti teismo procesą dėl vaikų grąžinimo pagal 1980 m. Hagos konvenciją, tokiame procesui skirti dokumentai, išskyrus atvejus, kai išimtinės aplinkybės neleidžia to daryti, būtų parengti per šešias savaites.

2. Prašymus pagal 1 dalies c ir f punktus taip pat gali pateikti tėvų teisių turėtojai.

3. Centrinės institucijos savo valstybėje narėje perduoda 63 ir 64 straipsniuose nurodytą informaciją kompetentingoms institucijoms, įskaitant institucijas, kompetingas įteikti dokumentus ir vykdyti sprendimą, atsižvelgiant į aplinkybes.

Bet kuri institucija, kuriai informacija buvo perduota pagal 63 ir 64 straipsnius, gali ja naudotis šio reglamento tikslais.

4. Duomenų subjektui apie visos ar dalies surinktos informacijos perdavimą pranešama pagal prašomos valstybės narės nacionalinę teisę.

Jeigu yra pavojus, kad toks pranešimas gali trukdyti veiksmingai vykdyti prašymą pagal šį reglamentą, kurį vykdamas informacija buvo perduota, toks pranešimas gali būti atidėtas kol prašymas bus įvykdytas.

64 straipsnis

Bendradarbiavimas renkant informaciją ir ja keičiantis

1. Valstybės narės, su kuria vaikas turi esminį ryšį, centrinės institucijos arba institucijos prašymu, nurodant priežastis, valstybės narės, kurioje vaikas turi gyvenamąją vietą ir yra, centrinė institucija gali tiesiogiai arba per institucijas ir kitas įstaigas:

a) pateikti ataskaitą:

i) apie vaiko padėtį;

ii) apie visas atliekamas su vaiku susijusias procedūras; arba

iii) apie dėl vaiko priimtus sprendimus;

b) prašyti savo valstybės narės kompetentingos institucijos apsvarstyti poreikį imtis priemonių apsaugoti vaiko asmenį arba turtą.

2. Jeigu svarstoma galimybė priimti sprendimą dėl tėvų pareigų, valstybės narės institucija, jei to reikalauja vaiko padėtis, gali prašyti bet kurios kitos valstybės narės institucijos, kuri turi vaiko apsaugai svarbios informacijos, ją perduoti.

3. Valstybės narės institucija gali prašyti kitos valstybės narės institucijų padėti įgyvendinti pagal šį reglamentą priimtus sprendimus dėl tėvų pareigų, ypač užtikrinti veiksmingą naudojimąsi bendravimo teisėmis, taip pat teise reguliariai tiesiogiai bendrauti.

4. Kartu su 1–3 dalyse nurodytais prašymais ir pridedamais dokumentais pateikiamas vertimas į prašomos valstybės narės oficialiąją kalbą ar vieną iš oficialiųjų kalbų arba bet kurią kitą kalbą, kurią prašoma valstybė narė aiškiai nurodė kaip priimtina. Valstybės narės Komisijai praneša apie priimtinas kalbas pagal 81 straipsnį.

5. Valstybės narės, kurioje vaikas neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, institucijos toje valstybėje narėje gyvenančio asmens, norinčio gauti ar toliau turėti galimybę bendrauti su vaiku, prašymu arba kitos valstybės narės centrinės institucijos prašymu renka informaciją arba įrodymus ir gali nustatyti faktus, kurių reikia sprendžiant, ar tam asmeniui tinka suteikti galimybę bendrauti su vaiku ir kokiomis sąlygomis toks bendravimas turi vykti.

6. Išskyrus atvejus, kai išimtinės aplinkybės neleidžia to daryti, prašoma informacija perduodama prašančios valstybės narės centrinei institucijai arba kompetentingai institucijai ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo gavimo.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~56~~ 65 straipsnis

Vaiko įkurdinimas kitoje valstybėje narėje

1. Tais atvejais, kai jurisdikciją ☒ pagal šį reglamentą ☒ turintis teismas ☒ institucija ☒ pagal ~~8–15 straipsnius~~ svarsto vaiko įkurdinimą į globos instituciją ar šeimą ir tas įkurdinimas turi vykti kitoje valstybėje narėje, pirmiausia jis turi konsultuotis su pastarosios valstybės narės, kurioje valdžios institucijos įsikišimas toje valstybėje narėje yra reikalingas savose bylose dėl vaiko įkurdinimo, centrine institucija ar kita jurisdikciją turinčia institucija ⇒ gauti ☒ tos kitos valstybės narės ☒ ⇒ kompetentingos ☒ ⇒ institucijos ☒ ⇒ sutikimą ☒ ⇒ Šiuo tikslu ji per savo pačios valstybės narės centrinę instituciją perduoda valstybės narės, kurioje vaikas turi būti įkurdintas, centrinei institucijai sutikimo prašymą, kuriame pateikiama ataskaita apie vaiką, kartu nurodant siūlomo įkurdinimo arba globos priežastis. ☒

↓ naujas

2. Kartu su 1 dalyje nurodytu prašymu ir pridedamais dokumentais pateikiamas vertimas į prašomos valstybės narės oficialiąją kalbą ar vieną iš oficialiųjų kalbų arba bet kurią kitą kalbą, kurią prašoma valstybė narė aiškiai nurodė kaip priimtina. Valstybės narės Komisijai praneša apie priimtinas kalbas pagal 81 straipsnį.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

~~23.~~ Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sprendimas dėl vaiko įkurdinimo gali būti ~~daromas~~ ☒ priimamas ☒ prašančioje valstybėje ☒ narėje ☒ ~~ir tik~~ tik jei prašomosios valstybės ☒ narės ☒ kompetentinga institucija sutinka dėl ~~to skyrimo~~ įkurdinimo.

↓ naujas

4. Išskyrus atvejus, kai išimtinės aplinkybės neleidžia to daryti, prašoma centrinė institucija perduoda sprendimą, kuriuo suteikiamas sutikimas arba atsisakoma jį suteikti, prašančiai centrinei institucijai ne vėliau kaip per du mėnesius nuo prašymo gavimo.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~35. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto konsultavimosi ar sutikimo gavimo~~ gavimo tvarką reglamentuoja prašomos valstybės narės nacionalinė teisė.

~~4. Kai jurisdikciją pagal 8-15 straipsnius turinti institucija skiria vaiką į šeimą ir kai toks įkurdinimas turi vykti kitoje valstybėje narėje ir kai valdžios institucijos įsikišimo nereikia toje valstybėje narėje savose bylose dėl vaiko įkurdinimo, ji praneša apie tai centrinei institucijai ar kitai jurisdikciją turinčiai institucijai pastarojoje valstybėje.~~

~~57~~ 66 straipsnis

Veikimo būdas

1. ~~Kiekvienas tėvų pareigų turėtojas savo~~ Pagalbos prašymai gali būti pateikiami pareiškėjo gyvenamosios vietos valstybės narės centrinei institucijai arba valstybės narės, kurioje vaikas turi nuolatinę gyvenamąją vietą ar yra, centrinei institucijai ~~gali pateikti 55 straipsnyje nurodytą pagalbos prašymą.~~ Apskritai prašyme nurodoma visa turima informacija, reikalinga jam įvykdyti. Jei pagalbos prašymas yra susijęs su ~~teismo~~ sprendimo ar autentiško dokumento dėl tėvų pareigų, patenkančio į šio reglamento taikymo sritį, pripažinimu ar vykdymu, ~~tėvų pareigų turėtojas~~ pareiškėjas prideda ~~39 53~~ arba 56 ~~straipsnyje, 41 straipsnio 1 dalyje arba 42 straipsnio 1 dalyje~~ nustatytus pažymėjimus.

2. Valstybės narės praneša Komisijai, kokia oficialioji Europos Sąjungos institucijų kalba ar kalbos, išskyrus savąją, perduodant kokią informaciją centrinei institucijai yra priimtina.

3. Centrinį institucijų pagal ~~55 straipsnį~~ ši reglamentą teikiama pagalba yra nemokama.

4. Kiekviena centrinė institucija pati padengia savo išlaidas.

~~58~~ 67 straipsnis

Susitikimai

1. Kad ši reglamentą būtų lengviau įgyvendinti, centrinių institucijų ~~vadovai~~ atstovai reguliariai dalyvauja bendruose susitikimuose.

~~2. Šiuo tikslu centrinės institucijos dalyvauja Europos teisminiame tinkle civilinėse ir komercinėse bylose, sukurtame 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos sprendimu 2001/470/EB, sukuriančiu~~ Šie centrinių institucijų atstovų susitikimai rengiami per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, laikantis Sprendimo Nr. 2001/470/EB.

VISKYRIUS

⊠ BENDROSIOS NUOSTATOS ⊠

52 68 straipsnis

Legalizavimas ar kitas panašus formalumas

~~37, 38 ir 45~~ ⇒ 26, ⇐ 28, 34, ⇒ 42, 64 ir 65 ⇐ straipsniuose nurodytų dokumentų arba ~~atstovo~~ ~~litom~~ atstovo paskyrimo ⊠ procese ⊠ dokumentų nereikia legalizuoti ar atlikti kitų panašių formalumų.

↓ naujas

69 straipsnis

Vertimai

1. Nepažeidžiant 35 straipsnio 2 dalies a punkto, jeigu pagal reglamentą reikalaujama pateikti vertimą arba transliteraciją, toks vertimas arba transliteracija atliekami į susijusios valstybės narės oficialiąją kalbą arba, jei toje valstybėje narėje yra kelios oficialiosios kalbos, į vietos, kurioje yra taikomas kitoje valstybėje narėje priimtas sprendimas arba pateikiamas prašymas, teismo proceso oficialiąją kalbą arba vieną iš oficialiųjų kalbų.

2. 53 ir 56 straipsniuose nurodytų pažymėjimų atitinkamo turinio vertimai arba transliteracijos gali būti atliekami į bet kurią kitą Sąjungos institucijų oficialiąją kalbą arba kalbas, kurias susijusi valstybė narė pagal 81 straipsnį nurodė kaip priimtinas.

3. Vykdymo valstybės narės teismai gali pareikalauti šio atitinkamo turinio vertimo:

- a) pažymėjimo, pridedamo prie sprendimo, kuriuo suteikiamos bendravimo teisės, 13.2 punkto, susijusio su nuostatomis dėl naudojimosi bendravimo teisėmis;
- b) pažymėjimo, pridedamo prie sprendimo pagal 26 straipsnio 4 dalį, kuriuo reikalaujama vaiką grąžinti, 15 punkto, susijusio su priemonėmis, kurių buvo imtasi, kad būtų užtikrinta vaiko apsauga jį sugrąžinus į nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę narę;
- c) pažymėjimo, pridedamo prie bet kurio kito sprendimo dėl tėvų pareigų, 17 punkto, kuriame nurodoma vykdytina pareiga.

4. Bet kurį vertimą, kurio reikalaujama šio reglamento IV skyriaus tikslais, atlieka asmuo, turintis teisę atlikti vertimus vienoje iš valstybių narių.

VII SKYRIUS

⇒ DELEGUOTIEJI AKTAI ⇐

~~69~~ 70 straipsnis

Priedų pakeitimai

⇒ Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus pagal 71 straipsnį dėl ⇐ I, II ~~IV~~ ⇒ ir III ⇐ prieduose pateiktų tipinių formų pakeitimai priimami 70 straipsnio 2 dalyje nurodyta konsultavimosi tvarka ☒ priedų pakeitimų ☒.

~~70~~ 71 straipsnis

~~Komitetas~~ ☒ Įgaliojimų delegavimas ☒

~~1. Komisijai padeda Komitetas.~~

~~2. Darant nuorodą į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 3 ir 7 straipsniai.~~

~~3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.~~

↓ naujas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

2. 70 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo [šio reglamento įsigaliojimo data].

3. Taryba gali bet kada atšaukti 70 straipsnyje nurodytus įgaliojimus priimti deleguotuosius aktus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais, vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama praneša Tarybai.

6. Pagal 70 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Tarybai apie šį aktą dienos Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

7. Europos Parlamentas informuojamas apie Komisijos deleguotųjų aktų priėmimą, bet kokį prieštaravimą jų atžvilgiu ar Tarybos sprendimą atšaukti deleguotuosius įgaliojimus.

VIII SKYRIUS

SĄSAJOS SU KITAIS DOKUMENTAIS

~~59~~ 72 straipsnis

Sąsaja su kitais dokumentais

1. Pagal ~~60, 63 ir 64~~ 73, 74, ⇒ 75, 76, ⇐ 77 ir 78 straipsnių ~~bei šio straipsnio 2 dalies~~ nuostatas šis reglamentas pakeičia ~~je~~ ☒ Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 ☒ įsigaliojimo metu valstybėse narėse galiojančias konvencijas, sudarytas tarp dviejų ar daugiau valstybių narių ir susijusias su bylomis, kurias reglamentuoja šis reglamentas.

~~2. a) Suomija ir Švedija turi galimybę pareikšti, kad 1931 m. vasario 6 d. Konvencija, sudaryta tarp Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos, apimanti tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, kartu su jos Baigiamuoju protokolu santykiuose tarp šių šalių visai ar iš dalies bus taikoma vietoj šio reglamento reikalavimų. Minėti pareiškimai pridedami prie šio reglamento ir paskelbiami Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje. Minėtos valstybės narės bet kuriuo metu juos gali visai ar iš dalies atšaukti.~~

~~b) Sąjungos piliečiai neturi būti diskriminuojami dėl pilietybės.~~

~~c) Jurisdikcijos normos, dėl kurių a punkte nurodytos valstybės narės rengiasi ateityje priimti kokius nors susitarimus, susijusius su bylomis, kurioms taikomas šis reglamentas, turi atitikti šiame reglamente nustatytas jurisdikcijos normas.~~

~~d) Teismo sprendimai, priimti bet kurioje Šiaurės valstybėje, pateikusioje a punkte nurodytus pareiškimus pagal teismo jurisdikciją, atitinkančią vieną iš II skyriuje nustatytų jurisdikcijų, kitose valstybėse narėse pripažįstami ir vykdomi pagal III skyriuje nustatytas taisykles.~~

~~3. Valstybės narės Komisijai siunčia:~~

~~a) 2 dalies a ir c punktuose nurodytų susitarimų ir juos įgyvendinančių vienodų teisės aktų kopiją;~~

~~b) visus minėtų susitarimų ar vienodų teisės aktų denonsavimus arba pakeitimus.~~

~~60~~ 73 straipsnis

Sąsaja su tam tikromis daugiašalėmis konvencijomis

Santykiuose tarp valstybių narių šis reglamentas pakeičia toliau išvardytas konvencijas tiek, kiek jos susijusios su bylomis, kurioms taikomas šis reglamentas:

a) 1961 m. spalio 5 d. Hagos konvenciją dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje;

b) 1967 m. rugsėjo 8 d. Liuksemburgo konvenciją dėl sprendimų, susijusių su santuokų galiojimu, pripažinimo;

c) 1970 m. birželio 1 d. Hagos konvenciją dėl santuokos nutraukimo ir gyvenimo skyrium pripažinimo;

d) 1980 m. gegužės 20 d. Europos konvenciją dėl sprendimų, susijusių su vaikų globa, pripažinimo ir vykdymo bei vaikų globos atnaujinimo;

##

~~e) 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvenciją dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų~~

↓ naujas

74 straipsnis

Sąsaja su 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų

Jeigu vaikas yra neteisėtai išvežtas ar laikomas kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje vaikas iki neteisėto išvežimo ar negražinimo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą, taikomos 1980 m. Hagos konvencijos nuostatos pagal šio reglamento III skyrių.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

⇒ naujas

~~64~~ 75 straipsnis

Sąsaja su 1996 m. spalio 19 d. Hagos konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje

1. Kalbant apie sąsają su 1996 m. ~~spalio 19 d.~~ Hagos konvencija dėl ~~jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje~~, šis reglamentas taikomas:

a) ⇒ laikantis 2 dalies sąlygų, ⇐ jeigu atitinkamo vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybės narės teritorijoje;

b) kalbant apie valstybės narės ~~teismo~~ ☒ institucijos ☒ priimto sprendimo pripažinimą ir vykdymą kitos valstybės narės teritorijoje, net jeigu atitinkamo vaiko nuolatinė gyvenamoji vieta yra ~~trečiosios~~ valstybės, kuri yra minėtos konvencijos susitariančiosios šalys ⇒ ir kurioje šis reglamentas netaikomas ⇐, teritorijoje.

↓ naujas

2. Nepaisant 1 dalies,

a) jeigu šalys susitarė dėl 1996 m. Hagos konvencijos susitariančiosios valstybės, kurioje šis reglamentas netaikomas, institucijos jurisdikcijos, taikomas šios konvencijos 10 straipsnis;

b) jurisdikcijos perdavimui tarp valstybės narės institucijos ir 1996 m. Hagos konvencijos susitariančiosios valstybės, kurioje šis reglamentas netaikomas, institucijos, taikomi šios konvencijos 8 ir 9 straipsniai;

c) jeigu 1996 m. Hagos konvencijos susitariančiosios valstybės, kurioje šis reglamentas netaikomas, institucijoje byla dėl tėvų pareigų nagrinėjama tuo pačiu metu, kai valstybės narės institucijoje iškeliama byla dėl to paties vaiko ir tuo pačiu ieškinio pagrindu, taikomas šios konvencijos 13 straipsnis.

3. Valstybės narės institucijos nagrinėjamoje byloje taikant 1996 m. Hagos konvencijos III skyrių „Taikytina teisė“, šios konvencijos 15 straipsnio 1 dalyje nuoroda į šios konvencijos „II skyriaus nuostatas“ laikoma nuoroda į „šio reglamento II skyriaus 2 skirsnio nuostatas“.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~62~~ 76 straipsnis

Galiojimo apimtis

1. Byloms, kurioms netaikomas šis reglamentas, ir toliau galioja ~~59 straipsnio 1 dalyje, 60 ir 61 72–75~~ straipsniuose nurodyti susitarimai ir konvencijos.

2. ~~60 straipsnyje 73, 74~~ ⇒ ir 75 ⇐ ~~straipsniuose minėtos~~ ⇔ nurodytos ⇔ konvencijos, ypač 1980 m. ⇒ ir 1996 m. ⇐ Hagos konvencijos, ir toliau galioja tarp valstybių narių, kurios yra jų šalys, atsižvelgiant į ~~60 straipsnį 73, 74~~ ⇒ ir 75 ⇐ ~~straipsnius~~.

~~63~~ 77 straipsnis

Sutartys su Šventuoju Sostu

1. Šis reglamentas taikomas nepažeidžiant Tarptautinės sutarties (konkordato) tarp Šventojo Sosto ir Portugalijos, pasirašytos Vatikano mieste 1940 m. gegužės 7 d.

2. Bet kuris sprendimas dėl santuokos negaliojimo, priimtas pagal šio straipsnio 1 dalyje nurodytą tarptautinę sutartį, valstybėse narėse pripažįstamas pagal ~~III~~ IV skyriaus 1 skirsnyje nustatytas sąlygas.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išvardytos nuostatos taip pat taikomos šioms su Šventuoju Sostu sudarytoms tarptautinėms sutartims (konkordatams):

a) 1929 m. vasario 11 d. tarp Italijos ir Šventojo Sosto sudarytam *Concordato lateranense*, kuris buvo pakeistas susitarimu su papildomu Protokolu, pasirašytu Romoje 1984 m. vasario 18 d;

b) 1979 m. sausio 3 d. Šventojo Sosto ir Ispanijos susitarimui dėl teisinių reikalų;

↓ 2116/2004 1.1 str.

c) 1993 m. vasario 3 d. Maltos ir Šventojo Sosto susitarimas dėl bažnytinių santuokų civilinės galios ir bažnytinės vadovybės bei specializuotų teismų sprendimų dėl šių santuokų pripažinimo, įskaitant tos pačios dienos protokolą dėl taikymo, bei 1995 m. sausio 6 d. antrasis papildomas šio susitarimo protokolai.

↓ 2116/2004 1.2 str.

4. Pripažįstant 2 dalyje numatytus sprendimus, Ispanijoje, Italijoje arba Maltoje gali būti taikomos tokios pačios procedūros ir tokie pat patikrinimai, kokie taikomi bažnytinių teismų

sprendimams, priimtiems pagal 3 dalyje minėtas tarptautines sutartis, sudarytas su Šventuoju Sostu.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

5. Valstybės narės išsiunčia Komisijai:

- a) tarptautinių sutarčių, nurodytų šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, kopiją;
- b) bet kokius šių tarptautinių sutarčių denonsavimus ar jų pakeitimus.

VI IX SKYRIUS

~~PEREINAMOJO LAIKOTARPIO~~ ☒ **BAIGIAMOSIOS ☒ NUOSTATOS**

~~64~~ 78 *straipsnis*

☒ Pereinamojo laikotarpio nuostatos ☒

1. ~~Šio reglamento nuostatos taikomos~~ Šis reglamentas taikomas tik iškeltoms byloms, ☒ autentiškiems ☒ dokumentams, tinkamai parengtiems arba užregistruotiems ~~kaip autentiški dokumentai~~, ir ~~šalių~~ susitarimams, ⇒ patvirtintiems arba ⇐ sudarytiems ~~po jo taikymo datos pagal 72 straipsnį~~ ☒ [šio reglamento taikymo data] arba po šios datos ☒.

↓ naujas

2. Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 toliau taikomas į šio reglamento taikymo sritį patenkantiems sprendimams, priimtiems iškeltose bylose, autentiškiems dokumentams, tinkamai parengtiems arba užregistruotiems, ir susitarimams, patvirtintiems arba sudarytiems iki [šio reglamento taikymo data].

~~2. Teismo sprendimai, priimti po šio reglamento taikymo datos bylose, iškeltose prieš tą datą, bet po Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 įsigaliojimo datos, pripažįstami ir vykdomi pagal šio reglamento III skyriaus nuostatas, jeigu jurisdikcija buvo pagrįsta pagal taisykles, atitinkančias arba šio reglamento II skyriuje, arba Reglamente (EB) Nr. 1347/2000, arba bylos iškėlimo metu galiojusioje konvencijoje, sudarytoje tarp kilmės valstybės narės ir valstybės narės, į kurią kreipiamasi, nustatytas taisykles.~~

~~3. Teismo sprendimai, priimti prieš šio reglamento taikymo datą bylose, iškeltose įsigaliojus Reglamentui (EB) Nr. 1347/2000, pripažįstami ir vykdomi pagal šio reglamento III skyriaus nuostatas, jeigu jie susiję su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimu negaliojančia arba tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams nagrinėjant šias santuokos bylas.~~

~~4. Teismo sprendimai, priimti prieš šio reglamento taikymo datą, bet po Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 įsigaliojimo datos, bylose, iškeltose prieš Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 įsigaliojimo datą, pripažįstami ir vykdomi pagal šio reglamento III skyriaus nuostatas, jeigu jie susiję su santuokos nutraukimu, gyvenimu skyrium (separacija) ar santuokos pripažinimu negaliojančia arba tėvų pareigomis abiejų sutuoktinių vaikams nagrinėjant šias santuokos bylas ir jeigu jurisdikcija buvo pagrįsta pagal taisykles, atitinkančias arba šio reglamento II skyriuje, arba Reglamente (EB) Nr. 1347/2000, arba bylos iškėlimo metu galiojusioje konvencijoje, sudarytoje tarp kilmės valstybės narės ir valstybės narės, į kurią kreipiamasi, nustatytas taisykles.~~

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

~~65~~ 79 straipsnis

Peržiūrėjimas ☒ **Stebėseną ir vertinimą** ☒

~~Ne vėliau kaip iki 2012 m. sausio 1 d. ir kas penkerius metus po šios datos~~ ⇒ Iki [10 metų po taikymo pradžios dienos] ☒ Komisija, remdamasi valstybių narių pateikta informacija, Europos Parlamentui, Tarybai ir ~~Ekonomikos~~ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia ataskaitą apie šio reglamento taikymą ☒ *ex post* vertinimą ☒, ☒ paremtą valstybių narių pateikta informacija ☒. Prireikus prie ataskaitos pridedami ~~pakeitimų pasiūlymai~~ ☒ pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto ☒.

↓ naujas

2. Komisijos prašymu valstybės narės surenka ir jai pateikia pavyzdžiui, per Europos teisminį tinklą civilinėse ir komercinėse bylose, visų pirma šią informaciją:

- a) sprendimų bylose, susijusiose su santuoka ir tėvų pareigomis, kuriose jurisdikcija buvo grindžiama šiame reglamente nustatytais pagrindais, skaičių;
- b) prašymų vykdyti sprendimą pagal 32 straipsnį atveju – bylų, kuriose sprendimas nebuvo įvykdytas per šešias savaites nuo vykdymo proceso pradžios, skaičių;
- c) prašymų atsisakyti pripažinti sprendimą pagal 39 straipsnį skaičių, ir jei įmanoma surinkti informaciją, bylų, kuriose buvo atsisakyta pripažinti sprendimą, skaičių;
- d) prašymų atsisakyti vykdyti sprendimą pagal 41 straipsnį skaičių, ir jei įmanoma surinkti informaciją, bylų, kuriose buvo atsisakyta vykdyti sprendimą, skaičių;
- e) atitinkamai pagal 44 ir 45 straipsnius pateiktų apeliacinių skundų skaičių.

↓ 2201/2003 (pritaikytas)
⇒ naujas

~~66~~ 80 straipsnis

Dvi ar daugiau teisinių sistemų taikančios valstybės narės

Kai valstybės narės skirtinguose teritoriniuose vienetuose galioja dvi ar daugiau teisės sistemų arba du ar daugiau taisyklių rinkinių, susijusių su bylomis, kurioms taikomas šis reglamentas:

- a) bet kuri nuoroda į nuolatinę gyvenamąją vietą toje valstybėje narėje laikoma nuoroda į nuolatinę gyvenamąją vietą teritoriniame vienetė;

b) bet kuri nuoroda į pilietybę arba, kalbant apie Jungtinę Karalystę, į nuolatinę gyvenamąją vietą, yra nuoroda į tos valstybės narės teisėje nurodytą teritorinį vienetą;

c) bet kuri nuoroda į valstybės narės instituciją yra nuoroda į teritorinio vieneto toje valstybėje ☒ narėje ☒ , kuri yra susijusi, instituciją;

d) bet kuri nuoroda į prašomosios valstybės narės taisyklės yra nuoroda į teritorinio vieneto, kuriame taikoma jurisdikcija, pripažinimas ar vykdymas, taisyklės.

~~67~~ 81 straipsnis

Informacija apie centrinės institucijas ir priimtiną kalbą ☒ , kurią reikia pranešti Komisijai ☒

1. Valstybės narės per tris mėnesius nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisijai praneša ☒ šią informaciją ☒ :

a) centrinių institucijų, paskirtų pagal ~~53~~60 straipsnį, pavadinimus, adresus ir informacijos perdavimo būdus;

b) kalbas, priimtiną perduodant informaciją centrinėms institucijoms pagal ~~57~~ 66 straipsnio 2 dalį;

~~ir~~

c) kalbas, priimtiną bendravimo teisių pažymėjimams pagal 45 straipsnio 2 dalį. ☒ vertimams pagal 26 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, 64 straipsnio 4 dalį, 65 straipsnio 2 dalį ir 69 straipsnio 2 dalį; ☒

~~68~~ straipsnis

Informacija apie teismus ir žalos atlyginimo procedūras

d) Valstybės narės perduoda Komisijai 21, 29, 33 ir 34 straipsniuose nurodytų teismų ☒ 16 straipsnyje, 32 straipsnio 1 dalyje, ☒ 41 straipsnio 1 dalyje, 44 straipsnio 2 dalyje ir 45 straipsnyje nurodytus teismus; ☒

e) ~~ir~~ 44 ir 45 straipsniuose nurodytas žalos atlyginimo procedūrų sąrašus bei jų pakeitimus ☒ procedūras ☒ .

☒ naujas

2. Valstybės narės 1 dalyje nurodytą informaciją Komisijai praneša per [trys mėnesiai po šio reglamento įsigaliojimo – OPOCE, prašom įrašyti datą].

☒ 2201/2003 (pritaikytas)
☒ naujas

~~Komisija atnaujina šią informaciją ir padaro ją viešai prieinama paskelbdama Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba bet kuriuo kitu būdu.~~

3. Valstybės narės Komisijai praneša apie bet kuriuos šios informacijos pasikeitimus.

4. Komisija padaro šią informaciją viešai prieinama ☒ paskelbia tinkamomis priemonėmis, ☒ ☒ visų pirma Europos e. teisingumo portale ☒ .

~~71~~ 82 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1347/2000 panaikinimas

1. ☒ Pagal 78 straipsnio 2 dalį ☒ Nuo [šio reglamento taikymo ~~dienos~~ ☒ pradžios diena ☒] Reglamentas (EB) Nr. ~~1347/2000~~ ☒ 2201/2003 ☒ panaikinamas.
2. ~~Bet kuri nuoroda~~ ☒ Nuorodos ☒ į ☒ panaikintą ☒ ~~Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000~~ turi būti ~~suprantama~~ ☒ suprantamos ☒ kaip ~~nuoroda~~ ☒ nuorodos ☒ į šį reglamentą ~~pagal V priedo lyginamąją lentelę~~ ☒ ir skaitomos pagal VII priede pateiktą atitikties lentelę ☒.

~~72~~ 83 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja ~~2004 m. rugpjūčio 1 d.~~ ☒ dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ☒.

Šis reglamentas taikomas nuo ~~2005 m. kovo 1 d.~~ ☒ [...]☒, išskyrus ~~67, 68, 69 ir 70~~ ☒ 70, 71 ir 81 straipsnius, kurie taikomi nuo ~~2004 m. rugpjūčio 1 d.~~ ☒ [šio reglamento įsigaliojimo diena] ☒.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse pagal ~~Europos bendrijos steigimo sutartį~~ ☒ Sutartis ☒.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

I PRIEDAS

~~39~~ 53 STRAIPSNYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL ~~TEISMO~~ SPRENDIMŲ
SANTUOKOS BYLOSE ~~49~~ 50

1. Kilmės valstybė narė

- ☒ ☐ Belgija (BE) ☐ Bulgarija (BG) ☐ Čekija (CZ) ☐ Vokietija (DE) ☐ Estija (EE)
- ☐ Airija (IE) ☐ Graikija (EL) ☐ Ispanija (ES) ☐ Prancūzija (FR) ☐ Kroatija (HR) ☐ Italija (IT)
- ☐ Kipras (CY) ☐ Latvija (LV) ☐ Lietuva ☐ Liuksemburgas (LU) ☐ Vengrija (HU)
- ☐ Malta (MT) ☐ Nyderlandai (NL) ☐ Austrija (AT) ☐ Lenkija (PL) ☐ Portugalija (PT)
- ☐ Rumunija (RO) ☐ Slovėnija (SI) ☐ Slovakija (SK) ☐ Suomija (FI) ☐ Švedija (SE)
- ☐ Jungtinė Karalystė (UK) ☒

⁴⁹ ~~2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.~~

⁵⁰ ~~20xx m. xxxxx xx d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. xxxx/20xx dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo.~~

2. PAŽYMĖJIMĄ IŠDUODANTIS ~~TEISMAS~~ AR INSTITUCIJA

2.1. Pavadinimas

2.2. Adresas

2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas

~~3. SANTUOKA~~

~~3.1. Žmona~~

~~3.1.1. Vardas, pavardė~~

~~3.1.2. Adresas~~

~~3.1.3. Šalis ir gimimo vieta~~

~~3.1.4. Gimimo data~~

~~3.2. Vyras~~

~~3.2.1. Vardas, pavardė~~

~~3.2.2. Adresas~~

~~3.2.3. Šalis ir gimimo vieta~~

~~3.2.4. Gimimo data~~

~~3.3. Šalis ir vieta (jei yra), kur buvo sudaryta santuoka, ir santuokos data~~

~~3.3.1. Santuokos registravimo šalis~~

~~3.3.2. Santuokos registravimo vieta (jei yra)~~

~~3.3.3. Santuokos data~~

~~4. SPRENDIMĄ PRIĖMĘS TEISMAS~~

~~4.1. Teismo pavadinimas~~

~~4.2. Teismo vieta~~

~~5. TEISMO SPRENDIMAS~~

~~5.1. Data~~

~~5.2. Registracijos numeris~~

~~5.3. Teismo sprendimo rūšis~~

~~5.3.1. Santuokos nutraukimas~~

~~5.3.2. Santuokos pripažinimas negaliojančia~~

~~5.3.3. Gyvenimas skyrium~~

~~5.4. Ar teismo sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą?~~

~~5.4.1. Ne~~

~~5.4.2. Taip⁵¹~~

⁵¹ Turi būti pridėti 37 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai.

~~6. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės~~

~~7. AR PAGAL KILMĖS VALSTYBĖS NARĖS TEISĘ TEISMO SPRENDIMAS GALI BŪTI TOLIAU APSKUSTAS?~~

~~7.1. Ne~~

~~7.2. Taip~~

~~8. VALSTYBĖJE NARĖJE PRIIMTO TEISMO SPRENDIMO ĮSITEISĖJIMO DATA~~

~~8.1. Santuokos nutraukimas~~

~~8.2. Gyvenimas skyrium~~

☒ 3. Sprendimą priėmusi institucija

3.1. Institucijos pavadinimas

3.2. Institucijos vieta

4. Sprendimas

4.1. Data

4.2. Registracijos numeris

4.3. Sprendimo rūšis

4.3.1. Santuokos nutraukimas

4.3.2. Santuokos pripažinimas negaliojančia

4.3.3. Gyvenimas skyrium

4.4. Ar sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą?

4.4.1. Ne

4.4.2. Taip ☒

↓ naujas

5. Jeigu sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą:

5.1. Neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai.

5.1.1. Taip

5.1.2. Ne

5.2. Tam asmeniui tas dokumentas buvo įteiktas, bet nesilaikant šių sąlygų, tačiau vis tiek nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė sprendimui.

5.2.1. Taip

5.2.2. Ne

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

☒ 6. Santuoka

- 6.1. Žmona
- 6.1.1. Vardas, pavardė
- 6.1.2. Adresas
- 6.1.3. Šalis ir gimimo vieta
- 6.1.4. Gimimo data
- 6.2. Vyras
- 6.2.1. Vardas, pavardė
- 6.2.2. Adresas
- 6.2.3. Šalis ir gimimo vieta
- 6.2.4. Gimimo data
- 6.3. Šalis ir vieta (jei yra), kur buvo sudaryta santuoka, ir santuokos data
- 6.3.1. Santuokos registravimo šalis
- 6.3.2. Santuokos registravimo vieta (jei yra)
- 6.3.3. Santuokos data
7. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės
8. Ar pagal kilmės valstybės narės teisę sprendimas gali būti toliau apskųstas?
- 8.1. Ne
- 8.2. Taip
9. Valstybėje narėje priimto sprendimo įsiteisėjimo data
- 9.1. Santuokos nutraukimas
- 9.2. Gyvenimas skyrium ☒

↕ naujas

10. Išlaidos⁵²:

10.1. Valiuta:

☐ euras (EUR) ☐ Bulgarijos levas (BGN) ☐ Kroatijos kuna (HRK) ☐ Čekijos krona (CZK) ☐ Vengrijos forintas (HUF) ☐ Lenkijos zlotas (PLN) ☐ svaras sterlingų (GBP) ☐ Rumunijos lėja (RON) ☐ Švedijos krona (SEK) ☐ kita (nurodyti ISO kodą):

10.2. Iš toliau nurodyto (-ų) asmens (-ų), kurio (kurių) atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, priteista padengti išlaidas:

10.2.1. Vardas, pavardė

10.2.2. Jeigu padengti išlaidas priteista iš daugiau nei vieno asmens, visą sumą galima išieškoti iš bet kurio iš šių asmenų:

10.2.2.1. ☐ Taip

⁵² Šis punktas taip pat pildytinas tuomet, jei padengti išlaidas priteista pagal atskirą sprendimą.

10.2.2.2. ☐ Ne

10.3. Prašoma išieškoti šias išlaidas⁵³:

10.3.1. ☐ Sprendime nustatyta bendra išlaidų suma (nurodykite sumą):

10.3.2. ☐ Sprendime išlaidos nustatytos bendros išlaidų sumos procentine dalimi (nurodykite bendros sumos procentinę dalį):

10.3.3. ☐ Sprendime nustatyta, iš ko priteistos išlaidos, ir nurodytos tokios tikslios sumos:

10.3.3.1. ☐ Žyminis mokestis:

10.3.3.2. ☐ Išlaidos advokatui:

10.3.3.3. ☐ Dokumentų įteikimo išlaidos:

10.3.3.4. ☐ Kita:

10.3.4. ☐ Kita (nurodykite):

10.4. Palūkanos nuo išlaidų:

10.4.1. ☐ Netaikoma

10.4.2. ☐ Sprendime nurodytos palūkanos

10.4.2.1. ☐ Suma:

arba

10.4.2.2. ☐ ... proc. palūkanų norma

10.4.2.2.1. Palūkanos mokėtinos nuo ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis) iki: ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis)⁵⁴

10.4.3. ☐ Teisės aktuose nustatytos palūkanos (jei taikytina), apskaičiuotinos pagal (nurodykite atitinkamą teisės aktą):

10.4.3.1. Palūkanos mokėtinos nuo ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis) iki: ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis)⁵⁵

10.4.4. ☐ Palūkanų kapitalizavimas (jei taikytina, nurodykite):

↓ 2201/2003

Parengta ... (vieta) ... (data)

Parašas ir (arba) spaudas

⁵³ Jei išlaidos gali būti išieškomos iš kelių asmenų, įrašykite kiekvienam asmeniui skirtą dalį.

⁵⁴ Įrašykite informaciją apie visus laikotarpius, jei jų daugiau nei vienas.

⁵⁵ Įrašykite informaciją apie visus laikotarpius, jei jų daugiau nei vienas.

II PRIEDAS

39 53 STRAIPSNYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL ~~TEISMO~~ SPRENDIMŲ DĖL TĖVŲ PAREIGŲ^{56 57} ☒, ĮSKAITANT DĖL BENDRAVIMO TEISIŲ ARBA VAIKO GRAŽINIMO ☒

1. Kilmės valstybė narė

- ☒ ☐ Belgija (BE) ☐ Bulgarija (BG) ☐ Čekija (CZ) ☐ Vokietija (DE) ☐ Estija (EE)
☐ Airija (IE) ☐ Graikija (EL) ☐ Ispanija (ES) ☐ Prancūzija (FR) ☐ Kroatija (HR) ☐ Italija (IT)
☐ Kipras (CY) ☐ Latvija (LV) ☐ Lietuva ☐ Liuksemburgas (LU) ☐ Vengrija (HU)
☐ Malta (MT) ☐ Nyderlandai (NL) ☐ Austrija (AT) ☐ Lenkija (PL) ☐ Portugalija (PT)
☐ Rumunija (RO) ☐ Slovėnija (SI) ☐ Slovakija (SK) ☐ Suomija (FI) ☐ Švedija (SE)
☐ Jungtinė Karalystė (UK) ☒

2. PAŽYMĖJIMĄ IŠDUODANTIS ~~TEISMAS~~ AR INSTITUCIJA

2.1. Pavadinimas

2.2. Adresas

2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas

~~3. BENDRAVIMO TEISĖS TURINTIS ASMUO (-YS)~~

~~3.1. Vardas, pavardė~~

~~3.2. Adresas~~

~~3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~4. TĖVŲ PAREIGŲ TURĖTOJAI, IŠSKYRUS MINĖTUS 3 PUNKTE⁵⁸~~

~~4.1. 4.1.1. Vardas, pavardė~~

~~4.1.2. Adresas~~

~~4.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~4.2. 4.2.1. Vardas, pavardė~~

~~4.2.2. Adresas~~

~~4.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~4.3. 4.3.1. Vardas, pavardė~~

⁵⁶ ~~2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo.~~

⁵⁷ ~~20xx m. xxxxx xx d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. xxxx/20xx dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003.~~

⁵⁸ ~~Bendros globos atveju asmuo, paminėtas 3 punkte, yra nurodomas ir 4 punkte.~~

~~4.3.2. Adresas~~

~~4.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~5. SPRENDIMĄ PRIĖMĘS TEISMAS~~

~~5.1. Teismo pavadinimas~~

~~5.2. Teismo vieta~~

~~6. TEISMO SPRENDIMAS~~

~~6.1. Data~~

~~6.2. Registracijos numeris~~

~~6.3. Ar teismo sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą?~~

~~6.3.1. Ne~~

~~6.3.2. Taip⁵⁹~~

~~7. VAIKAI, NURODYTI TEISMO SPRENDIME⁶⁰~~

~~7.1. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~7.2. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~7.3. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~7.4. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~8. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės~~

~~9. VYKDYMO IR ĮTEIKIMO PATVIRTINIMAS~~

~~9.1. Ar pagal kilmės valstybės narės teisę teismo sprendimas yra vykdytinas?~~

~~9.1.1. Taip~~

~~9.1.2. Ne~~

~~9.2. Ar teismo sprendimas buvo įteiktas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma jį vykdyti?~~

~~9.2.1. Taip~~

~~9.2.1.1. Šalies vardas, pavardė~~

~~9.2.1.2. Adresas~~

~~9.2.1.3. Įteikimo data~~

~~9.2.2. Ne~~

⁵⁹ Turi būti pridėti 37 straipsnio 2 dalyje nurodyti dokumentai.

⁶⁰ Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.

~~10. KONKRETI INFORMACIJA APIE TEISMO SPRENDIMĄ DĖL BENDRAVIMO TEISIŲ, TAIS ATVEJAIS, KAI PAGAL 28 STRAIPSNĮ REIKALINGAS „EXEQUATUR“. ŠI GALIMYBĖ YRA NUMATYTA 40 STRAIPSNIO 2 DALYJE.~~

~~10.1. Naudojimosi bendravimo teisėmis praktiniai nurodymai (kaip nurodyta sprendime)~~

~~10.1.1. Data ir laikas~~

~~10.1.1.1. Pradžia~~

~~10.1.1.2. Pabaiga~~

~~10.1.2. Vieta~~

~~10.1.3. Konkretūs įpareigojimai tėvų pareigų turėtojams~~

~~10.1.4. Konkretūs įpareigojimai bendravimo teises turinčiam asmeniui~~

~~10.1.5. Bet kurie naudojimuisi bendravimo teisėmis taikomi apribojimai~~

~~11. KONKRETI INFORMACIJA APIE TEISMO SPRENDIMUS DĖL VAIKO SUGRAŽINIMO TAIS ATVEJAIS, KAI „EXEQUATUR“ PROCEDŪRA REIKALAUJAMA PAGAL 28 STRAIPSNĮ. ŠI GALIMYBĖ YRA NUMATYTA 40 STRAIPSNIO 2 DALYJE.~~

~~11.1. Teismo sprendimas reikalauja vaiko grąžinti~~

~~11.2. Asmuo, kuriam vaikas turi būti grąžintas (kaip nurodyta sprendime)~~

~~11.2.1. Vardas, pavardė~~

~~11.2.2. Adresas~~

☒ 3. Sprendimą priėmusi institucija

3.1. Institucijos pavadinimas

3.2. Institucijos vieta

4. Sprendimas

4.1. Data

4.2. Registracijos numeris

5. Tėvų pareigų turėtojai

5.1. 1 iš tėvų

5.1.1. Vardas, pavardė

5.1.2. Adresas

5.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)

5.2. 2 iš tėvų

5.2.1. Vardas, pavardė

5.2.2. Adresas

5.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)

5.3. Kitas tėvų pareigų turėtojas

- 5.3.1. Vardas, pavardė
 - 5.3.2. Adresas
 - 5.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
- 6. Vaikai, nurodyti sprendime⁶¹
 - 6.1. 1 vaikas
 - 6.1.1 Vardas, pavardė
 - 6.1.2. Gimimo data
 - 6.1.3. Adresas
 - 6.2. 2 vaikas
 - 6.2.1. Vardas, pavardė
 - 6.2.2. Gimimo data
 - 6.2.3. Adresas
 - 6.3. 3 vaikas
 - 6.3.1. Vardas, pavardė
 - 6.3.2. Gimimo data
 - 6.3.3. Adresas
 - 6.4. 4 vaikas
 - 6.4.1. Vardas, pavardė
 - 6.4.2. Gimimo data
 - 6.4.3. Adresas
- 7. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės
- 8. Vykdomo ir įteikimo patvirtinimas
 - 8.1. Ar pagal kilmės valstybės narės teisę sprendimas yra vykdytinas?
 - 8.1.1. Taip
 - 8.1.2. Ne
 - 8.2. Ar sprendimas buvo įteiktas šaliai, kurios atžvilgiu prašoma jį vykdyti?
 - 8.2.1. Taip
 - 8.2.1.1. Šalies vardas, pavardė
 - 8.2.1.2. Adresas
 - 8.2.1.3. Įteikimo data
 - 8.2.2. Ne
- 9. Jeigu sprendimas buvo priimtas šaliai neatvykus į teismą:

⁶¹ Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.

- 9.1. Neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai.
- 9.1.1. Taip
- 9.1.2. Ne
- 9.2. Tam asmeniui tas dokumentas buvo įteiktas, bet nesilaikant šių sąlygų, tačiau vis tiek nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė sprendimui.
- 9.2.1. Taip
- 9.2.2. Ne
10. Visoms suinteresuotoms šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms.
- 10.1. Taip
- 10.2. Ne ☒

↓ naujas

11. Vaikui buvo suteikta tikra ir veiksminga galimybė išreikšti savo nuomonę.
- 11.1. Taip
12. Vaiko nuomonės buvo deramai paisoma.
- 12.1. Taip

↓ 2201/2003 (pritaikytas)

- ☒ 13. Konkreti informacija apie sprendimus, kuriais suteikiamos bendravimo teisės
- 13.1. Asmuo (-ys), kuriam (kuriems) buvo suteiktos bendravimo teisės⁶²
- 13.1.1. Vardas, pavardė
- 13.1.2. Adresas
- 13.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)
- 13.2. Naudojimosi bendravimo teisėmis praktiniai nurodymai (kaip nurodyta sprendime)
- 13.2.1. Data ir laikas
- 13.2.1.1. Pradžia
- 13.2.1.2. Pabaiga
- 13.2.2. Vieta
- 13.2.3. Konkretūs įpareigojimai tėvų pareigų turėtojams
- 13.2.4. Konkretūs įpareigojimai asmeniui, kuriam suteiktos bendravimo teisės
- 13.2.5. Bet kurie naudojimuisi bendravimo teisėmis taikomi apribojimai

⁶² Bendros globos atveju asmuo, paminėtas 5 punkte, taip pat gali būti nurodomas 13.1 punkte.

14. Konkreči informacija apie sprendimus, kuriais reikalaujama vaiką grąžinti
- 14.1. Sprendimas reikalauja vaiką grąžinti
- 14.2. Asmuo, kuriam vaikas turi būti grąžintas (kaip nurodyta sprendime)
- 14.2.1. Vardas, pavardė
- 14.2.2. Adresas

15. Jei taikoma, priemonių, kurių teismai ar institucijos ėmėsi, kad užtikrintų vaiko apsaugą jį grąžinant ar sugrąžinus į nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę narę, išsamus išdėstymas:

16. Sprendimas buvo grindžiamas reglamento 26 straipsnio 4 dalies antra pastraipa ir reikalauja vaiką (-us) sugrąžinti; ir teismas, priimdamas sprendimą, atsižvelgė į priežastis ir įrodymus, kuriais grindžiamas sprendimas, priimamas pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų 13 straipsnį:

16.1. Taip

16.2. Ne

17. Konkreči informacija apie bet kurį kitą sprendimą dėl tėvų pareigų:

17.1. Vykdytinų pareigų aprašymas:

18. Išlaidos⁶³:

18.1. Valiuta:

☐ euras (EUR) ☐ Bulgarijos levas (BGN) ☐ Kroatijos kuna (HRK) ☐ Čekijos krona (CZK) ☐ Vengrijos forintas (HUF) ☐ Lenkijos zlotas (PLN) ☐ svaras sterlingų (GBP) ☐ Rumunijos leja (RON) ☐ Švedijos krona (SEK) ☐ kita (nurodyti ISO kodą):

18.2. Iš toliau nurodyto (-ų) asmens (-ų), kurio (kurių) atžvilgiu prašoma vykdyti sprendimą, priteista padengti išlaidas:

18.2.1. Vardas, pavardė

18.2.2. Jeigu padengti išlaidas priteista iš daugiau nei vieno asmens, visą sumą galima išieškoti iš bet kurio iš šių asmenų:

18.2.2.1. ☐ Taip

18.2.2.2. ☐ Ne

18.3. Prašoma išieškoti šias išlaidas⁶⁴:

18.3.1. ☐ Sprendime išlaidos nustatytos bendros išlaidų sumos procentine dalimi (nurodykite bendros sumos procentinę dalį):

⁶³ Šis punktas taip pat pildytinas tuomet, jei padengti išlaidas priteista pagal atskirą sprendimą.

⁶⁴ Jei išlaidos gali būti išieškomos iš kelių asmenų, įrašykite kiekvienam asmeniui skirtą dalį.

18.3.2. ☐ Sprendime išlaidos nustatytos bendros išlaidų sumos procentine dalimi (nurodykite bendros sumos procentinę dalį):

18.3.3. ☐ Sprendime nustatyta, iš ko priteistos išlaidos, ir nurodytos tokios tikslios sumos:

18.3.3.1. ☐ Žyminis mokestis:

18.3.3.2. ☐ Išlaidos advokatui:

18.3.3.3. ☐ Dokumentų įteikimo išlaidos:

18.3.3.4. ☐ Kita:

18.3.4. ☐ Kita (nurodykite):

18.4. Palūkanos nuo išlaidų:

18.4.1. ☐ Netaikoma

18.4.2. ☐ Sprendime nurodytos palūkanos

18.4.2.1. ☐ Suma:

arba

18.4.2.2. ☐ ... proc. palūkanų norma

18.4.2.2.1. Palūkanos mokėtinos nuo ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis) iki: ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis)⁶⁵

18.4.3. ☐ Teisės aktuose nustatytos palūkanos (jei taikytina), apskaičiuotinos pagal (nurodykite atitinkamą teisės aktą):

18.4.3.1. Palūkanos mokėtinos nuo ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis) iki: ... (data (mmmm mm dd) arba įvykis)⁶⁶

18.4.4. ☐ Palūkanų kapitalizavimas (jei taikytina, nurodykite):

↓ 2201/2003

Parengta ... (vieta) ... (data)

Parašas ir (arba) spaudas

⁶⁵ Įrašykite informaciją apie visus laikotarpius, jei jų daugiau nei vienas.

⁶⁶ Įrašykite informaciją apie visus laikotarpius, jei jų daugiau nei vienas.

III PRIEDAS

~~41 STRAIPSNIŲ 1 DALYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL TEISMO SPRENDIMŲ DĖL BENDRAVIMO TEISIŲ⁶⁷~~

~~1. Kilmės valstybė narė~~

~~2. PAŽYMĖJIMĄ IŠDUODANTIS TEISMAS AR INSTITUCIJA~~

~~2.1. Pavadinimas~~

~~2.2. Adresas~~

~~2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas~~

~~3. BENDRAVIMO TEISĖS TURINTIS ASMUO (-YS)~~

~~3.1. Vardas, pavardė~~

~~3.2. Adresas~~

~~3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~4. TĖVŲ PAREIGŲ TURĖTOJAI, IŠSKYRUS MINĖTUS 3 PUNKTE^{68,69}~~

~~4.1. 4.1.1. Vardas, pavardė~~

~~4.1.2. Adresas~~

~~4.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~4.2. 4.2.1. Vardas, pavardė~~

~~4.2.2. Adresas~~

~~4.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~4.3. Kiti~~

~~4.3.1. Vardas, pavardė~~

~~4.3.2. Adresas~~

~~4.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

~~5. SPRENDIMĄ PRIĖMĖS TEISMAS~~

~~5.1. Teismo pavadinimas~~

~~5.2. Teismo vieta~~

⁶⁷ ~~2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.~~

⁶⁸ ~~Bendros globos atveju asmuo, paminėtas 3 punkte, yra nurodomas ir 4 punkte.~~

⁶⁹ ~~Kryžiu ku pažymėkite langelį, atitinkantį asmenį, kurio atžvilgiu teismo sprendimas turėtų būti vykdomas.~~

6. TEISMO SPRENDIMAS

6.1. Data

6.2. Registracijos numeris

7. VAIKAI, NURODYTI TEISMO SPRENDIME⁷⁰

7.1. Vardas, pavardė ir gimimo data

7.2. Vardas, pavardė ir gimimo data

7.3. Vardas, pavardė ir gimimo data

7.4. Vardas, pavardė ir gimimo data

8. AR TEISMO SPRENDIMAS VYKDYTINAS KILMĖS VALSTYBĖJE NARĖJE?

8.1. Taip

8.2. Ne

~~9. Tais atvejais, kai teismo sprendimas buvo priimtas asmeniui neatvykus į teismą, neatvykusiam į teismą asmeniui bylos iškėlimo ar lygiavertis dokumentas buvo įteiktas laiku ir tokiu būdu, kad šis asmuo turėtų pakankamai laiko pasiruošti savo gynybai, arba tam asmeniui tas dokumentas buvo įteiktas, bet nesilaikant šių sąlygų, vis tiek nustatoma, kad toks asmuo nedviprasmiškai pritarė teismo sprendimui~~

~~10. Visoms suinteresuotoms šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms.~~

~~11. Vaikams buvo suteikta galimybė būti išklaustiems, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jų amžiaus ar brandumo laipsnio~~

12. NAUDOJIMOSI BENDRAVIMO TEISĖMIS PRAKTIINAI NURODYMAI (KAIP NURODYTA SPRENDIME)

12.1. Data ir laikas

12.1.1. Pradžia

12.1.2. Pabaiga

12.2. Vieta

12.3. Konkretūs įpareigojimai tėvų pareigų turėtojams

12.4. Konkretūs įpareigojimai bendravimo teises turinčiam asmeniui

12.5. Bet kurie naudojimuisi bendravimo teisėmis taikomi apribojimai

13. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės

Parengta ... (vieta) ... (data)

Parašas ir (arba) spaudas

⁷⁰

~~Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.~~

IV PRIEDAS

**42 STRAIPSNIO 1 DALYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL TEISMO
SPRENDIMŲ DĖL VAIKO SUGRAŽINIMO⁷¹**

~~1. Kilmės valstybė narė~~

2. PAŽYMĖJIMĄ IŠDUODANTIS TEISMAS AR INSTITUCIJA

~~2.1. Pavadinimas~~

~~2.2. Adresas~~

~~2.3. Telefonas/faksas/elektroninis paštas~~

3. ASMUO, KURIAM VAIKAS TURI BŪTI SUGRAŽINTAS (KAIP NURODYTA TEISMO SPRENDIME)

~~3.1. Vardas, pavardė~~

~~3.2. Adresas~~

~~3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

4. TĖVŲ PAREIGŲ TURĖTOJAI⁷²

4.1. Motina

~~4.1.1. Vardas, pavardė~~

~~4.1.2. Adresas (jei yra)~~

~~4.1.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

4.2. Tėvas

~~4.2.1. Vardas, pavardė~~

~~4.2.2. Adresas (jei yra)~~

~~4.2.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

4.3. Kiti

~~4.3.1. Vardas, pavardė~~

~~4.3.2. Adresas (jei yra)~~

~~4.3.3. Gimimo vieta ir data (jei yra)~~

5. ATSAKOVAS (JEI YRA)

~~5.1. Vardas, pavardė~~

~~5.2. Adresas (jei yra)~~

⁷¹ ~~2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000.~~

⁷² ~~Šis punktas nėra privalomas.~~

~~6. SPRENDIMĄ PRIĖMĘS TEISMAS~~

~~6.1. Teismo pavadinimas~~

~~6.2. Teismo vieta~~

~~7. TEISMO SPRENDIMAS~~

~~7.1. Data~~

~~7.2. Registracijos numeris~~

~~8. VAIKAI, NURODYTI TEISMO SPRENDIME⁷³~~

~~8.1. VARDAS, PAVARDĖ IR GIMIMO DATA~~

~~8.2. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~8.3. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~8.4. Vardas, pavardė ir gimimo data~~

~~9. Teismo sprendimas reikalauja vaiką grąžinti~~

~~10. AR TEISMO SPRENDIMAS VYKDYTINAS KILMĖS VALSTYBĖJE NARĖJE?~~

~~10.1. Taip~~

~~10.2. Ne~~

~~11. Vaikams buvo suteikta galimybė būti išklaustiems, išskyrus atvejus, kai to nedera daryti dėl jų amžiaus ar brandumo laipsnio~~

~~12. Šalims buvo suteikta galimybė būti išklausytoms~~

~~13. Teismo sprendimas reikalauja vaiką sugrąžinti ir teismas, priimdamas sprendimą, atsižvelgė į priežastis ir įrodymus, kuriais grindžiamas nutarimas, priimamas pagal 1980 m. spalio 25 d. Hagos konvencijos dėl tarptautinio vaikų grobimo civilinių aspektų 13 straipsnį~~

~~14. Jei reikia, priemonių, kurių teismai ar institucijos ėmėsi, kad užtikrintų vaiko apsaugą jį sugrąžinus į nuolatinės gyvenamosios vietos valstybę narę, išsamus išdėstymas~~

~~15. Asmenų, kuriems buvo suteikta teisinė pagalba, pavardės~~

~~Parengta ... (vieta) ... (data)~~

~~Parašas ir (arba) spaudas~~

⁷³

~~Jei daugiau kaip keturi vaikai, naudokite dar vieną formą.~~

III PRIEDAS

56 STRAIPSNYJE NURODYTAS PAŽYMĖJIMAS DĖL AUTENTIŠKO DOKUMENTO ARBA SUSITARIMO⁷⁴

1. PAŽYMĖJIMĄ IŠDUODANTI INSTITUCIJA

1.1. Pavadinimas:

1.2. Adresas:

1.2.1. Gatvė ir namo numeris/pašto dėžutė:

1.2.2. Vieta ir pašto kodas:

1.2.3. Valstybė narė:

☐ Belgija (BE) ☐ Bulgarija (BG) ☐ Čekija (CZ) ☐ Vokietija (DE) ☐ Estija (EE)

☐ Airija (IE) ☐ Graikija (EL) ☐ Ispanija (ES) ☐ Prancūzija (FR) ☐ Kroatija (HR) ☐ Italija (IT)

☐ Kipras (CY) ☐ Latvija (LV) ☐ Lietuva ☐ Liuksemburgas (LU) ☐ Vengrija (HU)

☐ Malta (MT) ☐ Nyderlandai (NL) ☐ Austrija (AT) ☐ Lenkija (PL) ☐ Portugalija (PT)

☐ Rumunija (RO) ☐ Slovėnija (SI) ☐ Slovakija (SK) ☐ Suomija (FI) ☐ Švedija (SE)

☐ Jungtinė Karalystė (UK)

1.3. Telefonas:

1.4. Faksas:

1.5. E. paštas (jei žinomas):

2. AUTENTIŠKAS DOKUMENTAS

2.1. Autentišką dokumentą parengusi institucija (jei skiriasi nuo pažymėjimą išduodančios institucijos)

2.1.1. Institucijos pavadinimas:

2.1.2. Adresas:

2.2. Data (mmmm mm dd), kada 2.1 punkte nurodyta institucija parengė autentišką dokumentą:

2.3. Autentiško dokumento registracijos numeris (jei taikoma):

⁷⁴ Tarybos reglamento ____ dėl jurisdikcijos ir sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis bei tarptautiniu vaikų grobimu, pripažinimo ir vykdymo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003, 56 straipsnis.

2.4. Autentiško dokumento registracijos kilmės valstybėje narėje data (mmmm mm dd) (pildyti tik tuo atveju, jei nuo registracijos datos priklauso šio dokumento teisinė galia ir ši data skiriasi nuo 2.2 punkte nurodytos datos):

2.4.1. Numeris registre (jei taikoma):

3. SUSITARIMAS

3.1. Institucija, patvirtinusi susitarimą arba kurioje susitarimas buvo sudarytas (jei skiriasi nuo pažymėjimą išduodančios institucijos)

3.1.1. Institucijos pavadinimas:

3.1.2. Adresas:

3.2. Susitarimo (data (mmmm mm dd):

3.3. Susitarimo registracijos numeris:

4. AUTENTIŠKO DOKUMENTO ARBA SUSITARIMO ŠALYS

4.1. Pirmosios šalies vardas, pavardė:

4.1.1. Adresas:

4.1.2. Gimimo vieta ir data (jei yra):

4.2. Antrosios šalies vardas, pavardė:

4.2.1. Adresas:

4.2.2. Gimimo vieta ir data (jei yra)

4.3. Kitos šalies, jei yra, vardas, pavardė:

4.3.1. Adresas:

4.3.2. Gimimo vieta ir data (jei yra):

5. AUTENTIŠKO DOKUMENTO ARBA SUSITARIMO VYKDYMAS KILMĖS VALSTYBĖJE NARĖJE

5.1. Ar autentiškas dokumentas arba susitarimas yra vykdytinas kilmės valstybėje narėje?

5.1.1. ☐ Taip

5.1.2. ☐ Ne

5.2. Autentiško dokumento arba susitarimo sąlygos

5.2.1. Trumpas vykdytinios pareigos aprašymas:

5.2.2.2. 5.2 punkte nurodyta pareiga yra vykdytina šio (šių) asmens (-ų)⁷⁵ atžvilgiu (vardas, pavardė):

⁷⁵ Įrašykite informaciją apie visus asmenis, jei jų daugiau nei vienas.

Parengta (vieta):

Kilmės valstybės narės institucijos parašas ir (arba) spaudas:

↓ 2201/2003

V PRIEDAS

LYGINAMOJI LENTELĖ SU REGLAMENTU (EB) Nr. 1347/2000

Panaikinti straipsniai	Atitinkami straipsniai naujame tekste
1	1, 2
2	3
3	12
4	
5	4
6	5
7	6
8	7
9	17
10	18
11	16, 19
12	20
13	2, 49, 46
14	21
15	22, 23
16	
17	24
18	25
19	26
20	27
21	28
22	21, 29

23	30
24	31
25	32
26	33
27	34
28	35
29	36
30	50
31	51
32	37
33	39
34	38
35	52
36	59
37	60, 61
38	62
39	
40	63
41	66
42	64
43	65
44	68, 69
45	70
46	72
I-priedas	68
II-priedas	68
III-priedas	68

IV priedas	I priedas
V priedas	II priedas

VI PRIEDAS

~~Švedijos ir Suomijos deklaracijos pagal Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, 59 straipsnio 2 dalies a punktą~~

ŠVEDIJOS DEKLARACIJA:

~~Pagal Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, 59 straipsnio 2 dalies a punktą Švedija pareiškia, kad 1931 m. vasario 6 d. Konvencija, sudaryta tarp Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos, apimanti tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, kartu su jos Baigiamuoju protokolu santykiuose tarp Švedijos ir Suomijos visa bus taikoma vietoj šio reglamento reikalavimų.~~

SUOMIJOS DEKLARACIJA:

~~Pagal Tarybos reglamento dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, 59 straipsnio 2 dalies a punktą Suomija pareiškia, kad 1931 m. vasario 6 d. Konvencija, sudaryta tarp Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos, apimanti tarptautinės privatinės teisės nuostatas dėl santuokos, įvaikinimo ir globos, kartu su jos Baigiamuoju protokolu santykiuose tarp Suomijos ir Švedijos visa bus taikoma vietoj šio reglamento reikalavimų.~~

IV PRIEDAS

Panaikinamas reglamentas ir jo vėlesnis dalinis pakeitimas

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2201/2003
(OL L 338, 2003 12 23, p. 1)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2116/2004
(OL L 367, 2004 12 14, p. 1)

V PRIEDAS

Atitikties lentelė

Reglamentas (EB) Nr. 2201/2003	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio įžanginė frazė	2 straipsnio įžanginė frazė
2 straipsnio 1–6 dalys	2 straipsnio 1–6 dalys
-	2 straipsnio 7 dalis
2 straipsnio 7 dalis	2 straipsnio 8 dalis
2 straipsnio 8 dalis	2 straipsnio 9 dalis
2 straipsnio 9 dalis	2 straipsnio 10 dalis
2 straipsnio 10 dalis	2 straipsnio 11 dalis
2 straipsnio 11 dalis	2 straipsnio 12 dalis
3, 4 ir 5 straipsniai	3, 4 ir 5 straipsniai
6 straipsnis	6 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 1 dalis	6 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	6 straipsnio 3 dalis
8 straipsnis	7 straipsnis
9 straipsnis	8 straipsnis
10 straipsnio įžanginė frazė	9 straipsnio įžanginė frazė
10 straipsnio a punktas	9 straipsnio a punktas
10 straipsnio b punkto įžanginė frazė	9 straipsnio b punkto įžanginė frazė
10 straipsnio b punkto i ir ii papunkčiai	9 straipsnio b punkto i ir ii papunkčiai
-	9 straipsnio b punkto iii papunktis
10 straipsnio b punkto iii papunktis	9 straipsnio b punkto iv papunktis
10 straipsnio b punkto iv papunktis	9 straipsnio b punkto v papunktis
11 straipsnio 1 dalis	21 straipsnis
11 straipsnio 2 dalis	24 straipsnis

11 straipsnio 3 dalis	23 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 4 dalis	25 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio 5 dalis	25 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 6 dalis	26 straipsnio 2 dalis
11 straipsnio 7 dalis	26 straipsnio 3 dalis
11 straipsnio 8 dalis	26 straipsnio 4 dalis
12 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 3 dalis
-	10 straipsnio 4 ir 5 dalys
12 straipsnio 4 dalis	10 straipsnio 6 dalis
13 straipsnis	11 straipsnis
14 straipsnis	13 straipsnis
15 straipsnis	14 straipsnis
16 straipsnis	15 straipsnis
-	16 straipsnis
17, 18 ir 19 straipsniai	17, 18 ir 19 straipsniai
-	20 straipsnis
20 straipsnis	12 straipsnis
21 straipsnis	27 straipsnis
-	28 straipsnis
22 straipsnis	37 straipsnis
23 straipsnio a, c, d, e ir f punktai	38 straipsnio 1 dalis
23 straipsnio b, g punktai	-
24, 25 ir 26 straipsniai	50, 51, 52 straipsniai
27 straipsnis	29 straipsnio a punktas
-	29 straipsnio b, c punktai
28–36 straipsniai	-
-	30–32 straipsniai

-	35, 36 straipsniai
-	39–49 straipsniai
37 straipsnio 1 dalis	28 straipsnio 1 dalis
-	28 straipsnio 2 dalis
37 straipsnio 2 dalis	-
-	34 straipsnio 2, 3 dalys
38 straipsnis	-
39 straipsnis	53 straipsnio 1, 2 dalys
40 straipsnis	-
41 straipsnio 1 dalis	30 straipsnio 2 dalis, 38 straipsnio 2 dalis, 53 straipsnio 2 dalis
41 straipsnio 2, 3 dalys	53 straipsnio 2 dalis
42 straipsnio 1 dalis	38 straipsnio 2 dalis, 53 straipsnio 2 dalis
42 straipsnio 2 dalis	53 straipsnio 3–6 dalys
-	54 straipsnio 1, 2 dalys
43 straipsnis	54 straipsnio 3, 4 dalys
44 straipsnis	53 straipsnio 7 dalis
45 straipsnio 1 dalis	34 straipsnio 1 dalis
45 straipsnio 2 dalis	34 straipsnio 2, 3 dalys, 69 straipsnis
46 straipsnis	55 straipsnis
-	56 straipsnis
47 straipsnio 1 dalis	31 straipsnio 1 dalis
-	31 straipsnio 2 dalis
47 straipsnio 2 dalis	-
48 straipsnis	33 straipsnio 1 dalis
-	33 straipsnio 2 dalis
49, 50 ir 51 straipsniai	57, 58, 59 straipsniai
52 straipsnis	68 straipsnis
53 straipsnis	60 straipsnis
-	61 straipsnis
54 straipsnis	62 straipsnis
55 straipsnio įžanginė frazė	63 straipsnio 1 dalies įžanginė frazė, 63

-	straipsnio 2 dalis
55 straipsnio a punktas	63 straipsnio 1 dalies a punktas
	63 straipsnio 1 dalies b punktas, 64 straipsnio 1 dalies a punktas
55 straipsnio b–e punktai	63 straipsnio 1 dalies c–f punktai
-	63 straipsnio 1 dalies g punktas
-	63 straipsnio 3, 4 dalys
-	64 straipsnio 1 dalies b punktas, 2–6 dalys
56 straipsnio 1 dalis	65 straipsnio 1 dalis
-	65 straipsnio 2 dalis
56 straipsnio 2 dalis	65 straipsnio 3 dalis
-	65 straipsnio 4 dalis
56 straipsnio 3 dalis	65 straipsnio 5 dalis
56 straipsnio 4 dalis	-
57, 58 straipsniai	66, 67 straipsniai
-	69 straipsnis
59 straipsnio 1 dalis	72 straipsnis
59 straipsnio 2, 3 dalys	-
60 straipsnio a–d punktai	73 straipsnis
60 straipsnio e punktas	74 straipsnis
61 straipsnis	75 straipsnio 1 dalis
-	75 straipsnio 2, 3 dalys
62, 63, 64 straipsniai	76, 77 ir 78 straipsniai
65 straipsnis	79 straipsnio 1 dalis
-	79 straipsnio 2 dalis
66 straipsnis	80 straipsnis
67, 68 straipsniai	81 straipsnis
69, 70 straipsniai	-
-	70, 71 straipsniai
71, 72 straipsniai	82, 83 straipsniai
I priedas	I priedas
II priedas	-

III priedas

IV priedas

-

II priedas

II priedas

III priedas